THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, MARCH 25, 1987.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 13 SESTDIENA, 1987. GADA 28. MARTS 36. GADS SATURDAY, MARCH 28, 1987.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1.25 DOL.

Baltiešu delegācija Apvienoto nāciju cilvēku tiesību konferencē

Kā katru gadu, no februāra sākuma līdz marta vidum Ženēvā risinājās AN Cilvēka tiesību komisijas sesija. Tur ievēlētas 45 no AN 159 loceklēm valstīm, uz 3 gadiem, katru gadu trešo daļu pārvēlot. Šogad sesijas priekšsēža amatu pildīja baltkrievs Leonīds Eumenovs, vicepriekšsēžu — Senegāles, Norvēģijas un Irakas pārstāvji, bet referentes — Venecuēlas pārstāve.

Šāds sesijas vadības sastāvs neko labu nesolīja baltiešiem. Tomēr, kā katru gadu, uz Ženēvu devās BATUN sagatavota delegācija — 2 igauņi, 3 latvieši un 1 lietuvietis. Igauņus pārstāvēja BATUN prezidents Dr. Heino Ainso ar dzīves biedri Sirji Ainso, kuŗa uzaugusi Dienvidamerikā un tāpēc viegli uzņēma kontaktu ar spāniski runājošiem AN komisijas locekļiem; latviešus pārstāvēja BATUN AN grupas vadītājs Marģers Pinnis ar dzīvesbiedri Baibu Rudzīti-Pinni, un PBLA pārstāvis Gunārs Meierovics. (PBLA un Amerikas Igauņu Nacionālā Padome piedalījās šai pasākumā arī ar ziedotiem līdzekļiem). Lietuviešus pārstāvēja Narciss Prielaida no Šveices, kurš dzīvo tieši Ženēvā un prata labi izpalīdzēt ar tehnisko lietu izkārtošanu. Prielaida šai konferencē pārstāvēja arī org. „Brīvo žurnalistu starptautisko federāciju", kuŗas vārdā viņš konferences beigu posmā nolasīja runu par darba kārtas punktu 20, kas apskata nacionālo, etnisko un reliģisko minoritāšu tiesības — iepinot tur arī piemērus no baltiešu pieredzes. Kontaktus ar šo organizāciju savā laikā bija nodibinājis nelaikis Jūlijs Kadelis, kurš bija paredzējis doties uz tā gada AN Cilvēka tiesību komisijas sēdi, lai tur runātu „Brīvo žurnalistu starptautiskās federācijas" vārdā, kad viņa plāniem svītru pārvilka negaidīta nāve.

Baltiešu delegācija šogad apmeklēja 34 valstu pārstāvjus (kas šogad darbojas Cilvēka tiesību komisijā), bez tam 8 novērotājus un apm. 30 žurnālistus, tāpat vairākus starptautisko, pie AN akreditēto, organizāciju locekļus. Tā kā baltiešu delegāti uzturējās Ženevā tikai vienu nedēļu, tad viņiem bija darba pilnas rokas. Marģers Pinnis, atgriezies Nujorkā, pēc tam izteicās: „Veselu nedēļu jutāmies kā pilna darba laika lobijisti. Kaut arī darbs nebija viegls, jutāmies ļoti pacilāti, to veicot: apzinājāmies, ka strādājam savas tautas labā."

Baltiešu delegācija izdalīja iesniegumu, kur bez paskaidrojošās virslapas bija memorands par ģimeņu apvienošanu (balstīts uz AN izstrādātiem likumiem par tiesībām atstāt savu zemi un tanī atgriezties); bez tam chronoloģija par notikumiem Baltijas valstīs pēdējā gada laikā; tāpat nesen Eiropas Padomē pieņemtā rezolūcija par apstākļiem Baltijas valstīs; un informācija par pagājušajā gadā Liepājā nodibināto Helsinku grupu un dokumentiem no šīs grupas.

Komisijas locekļos, kas pārstāv Eiropas valstis, lielu interesi izraisīja Eiropas Padomes rezolūcija. Vairāku valstu pārstāvji apsolīja sazināties ar savām ārlietu ministrijām un noskaidrot, vai — pamatojoties uz šo Eiropas Padomes rezolūciju — būtu iespējams uzsākt Baltijas valstu jautājuma apspriešanu AN forumā. Bez tam viņi aizrādīja, ka šo rezolūciju var labi izmantot CSCE konferencē Vīnē, kur pārrunā Helsinku nolīguma izpildi. To, piem., uzsvēra Austrijas pārstāvis Fēlikss Ermakora, kurš ir arī komisijas izraudzītais referents par apstākļiem Afganistānā.

Austrālijas pārstāvis Džons Kvinns paskaidroja, ka uz viņa galda jau atrodas saraksts par tagad Austrālijā dzīvojošiem baltiešiem, kas lūdz viņa palīdzību ģimeņu apvienošanas lietās. Kanadas pārstāvis Tomass Hammonds pret baltiešu delegāciju izturējās visai vēsi, tā kā BATUN valdes sēdē pēc tam nolēma lūgt baltiešu sabiedrību Kanadā vairāk piestrādāt šai laukā.

Beļģijas pārstāvis Marks Bossuits turpretim bija ļoti draudzīgs un, tāpat kā iepriekšējos gados, ieteica izmantot arī AN sarežģītajā sistēmā maz pazīstamus iestādījumus — piem. viņš paskaidroja, ka pastāv pat speciāls referents lietām, kas attiecas uz tiesību atstāt savu zemi un tur atgriezties. Rietumvācu pārstāvis atrunājās, ka viņiem pašiem sava problēma — Austrumvācija; bet baltiešu delegāti aizrādī-

(Turpinājums 20. lp.)

Baltiešu delegācijas locekļi Ženēvā.

Ko darīs valdība?

LNAK valdes priekšsēža vietnieks Dr. L. Lukss 20.martā Toronto Latviešu Centrā runāja par Dešēna komisijas ieteikumiem kaŗa noziedznieku jautājumā Kanadas valdībai.

Referāta noslēgumā Dr. L. Lukss pakavējās pie valdības viedokļa:

„Valdība turpinās kaŗa noziedznieku apsūdzības izskatīt tik tālu, cik tas būtu praktiski iespējams. Lai to varētu darīt pilnīgi, tad tiesāšanu izdarīs Kanadā — Kanadas likumu robežās. Reizē ar to nepieciešami krimināLkodeksa papildinājumi. 6. sekciju papildinot, noziegumus, kas pastrādāti ārpus Kanadas, izskatīs tādā pašā veidā kā kad tie būtu pastrādāti šeit Kanadā. Šis papildinājums attiecas uz visiem kaŗa noziedzniekiem!

Valdība pieņem ieteikumu tālākās izmeklēšanas izdarīt nevis ar kādu neatkarīgu patstāvīgu organizāciju, bet gan ar tieslietu ministrijas personālu, pieaicinot RCMP kā tiešos izmeklētājus.

Reizē ar šiem ieteikumiem, kas pieņemti, Kanada risinās šo problēmu pati un izdošanas nebūs nepieciešamas, izņemot gadījumus, kur kāda cita valsts ir īpaši ieinteresēta tiesāt kādu noziedznieku. Arī tādā gadījumā tas notiks tikai starp tām valstīm, ar kuŗām pastāv izdošanas nolīgums.

Valdība neparedz sakarā ar pašreizējo izmeklēšanu mainīt savus esošos nolīgumus vai radīt jaunus attiecībā pret izdošanu.

Valdība pieņem ieteikumus izdarīt maiņas imigrācijas un pavalstniecības noteikumos. Valdība pieņem arī liecību iegūšanas veidu, kādu ieteic komisija, ar sešiem nosacījumiem, kas tika apskatīti iepriekš.

Valdība paredz, ja tas būtu nepieciešams, denaturalizēt (atsavināt pavalstniecību), vadoties no pašlaik esošiem likumiem. Par pavalstniecības atņemšanu var būt runa tikai tādos gadījumos, kur apzināti dota nepatiesa un maldinoša informācija. Šeit nav runa par to, ja kāds devis nepilnīgu informāciju.

Bez tam lielais vairums imigrācijas aptauju sen iznīcināts. Arī pie šī jautājuma komisija dabūjusi strādāt, jo tika izmesti apgalvojumi, ka Kanadas archīvos notikusi sabotāža vai ļaunprātīga darbība, izdzēšot pagātnes lappuses par iebraucējiem."

Ko esam darījuši mēs visā šajā lietā?

Baltijas tautu federācija izdarīja iesniegumu komisijas darbības sākuma posmā. LNAK ir izsūtījusi visiem parlamenta locekļiem memorandu, kas prasa apzināties padomju avotu vērtību iepretim liecībām! Protams, ka komisijas darbā parlamenta locekļi nevarēja iejaukties. Tomēr pa-

(Turpinājums 20 lp.)

ALAs priekšsēdis — viesis Baltajā namā

Koncertu Baltajā namā, veltītu amerikāņu mūziķiem — Ričardam Rodžersam (Richard Rodgers) un Lorenzam Hartam (Lorenz Hart), līdz ar ASV prezidentu Ronaldu Rēgenu un viņa dzīvesbiedri Nansiju 8. martā noklausījās arī ALAs priekšsēdis Aristīds Lambergs. Koncertā piedalījās izcili mākslinieki: Lisa Minelli, Vic Damone, Marvin Hamlisch un Bobby Short. Šo koncertu ieskaņoja videolentē, un Vašingtonas, DC, apkārtnē to pārraidīs PBS TV stacija 25. marta vakarā.

Šī ir pirmā reize ALAs vēsturē, kad tās priekšsēdi uzaicina ASV prezidents kā savu personisko viesi, lai ne vien noklausītos augstvērtīgu koncertu, bet arī pēc koncerta pakavētos pie vīna glāzes. A. Lambergam radās pavisam necerēta iespēja pacelt baltiešiem tik ļoti sasāpējušo jautājumu par Kārli Linnasu tiešās sarunās ar H. Beikeru, F. Karluči (Carlucci), un — pašu prezidentu. Vēl lielāks pārsteigums bija, konstatējot, ka ASV prezidents ir labi informēts par šo problēmu un ir paskaidrojis A. Lambergam, ka viņa administrācija dara visu iespējamo, lai K. Linnasa situācijai atrastu pēc iespējas pozitīvu un baltiešiem pieņemamu atrisinājumu. Varam tikai minēt, ka viens no iemesliem, kādēļ prezidents Rēgens tik labi pārzina K. Linnasa problēmu, ir bijis tas, ka A. Lambergs slēgtā republikāņu aktīvistu sēdē 13/14. februārī Votervillē, Nuhampšairā, šo tematu bija pārrunājis ar tā laika Baltā nama administrātoru Donu Rīgenu un bijušo senātoru un tuvu personisku prezidenta Rēgena draugu Paulu Laksaltu.

Ņemot vērā šīs valsts milzīgo iedzīvotāju skaitu un simtiem tūkstošu dažādo organizāciju un to vadītāju, privāts uzaicinājums ALAs priekšsēdim uz Balto namu ir izcils pagodinājums un reizē atzinība par to darbu, ko ALA veic un ir veikusi turpat jau 36 gadus.

A. T.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 28. MARTS, 13. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe; 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijas tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājumu likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var ieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

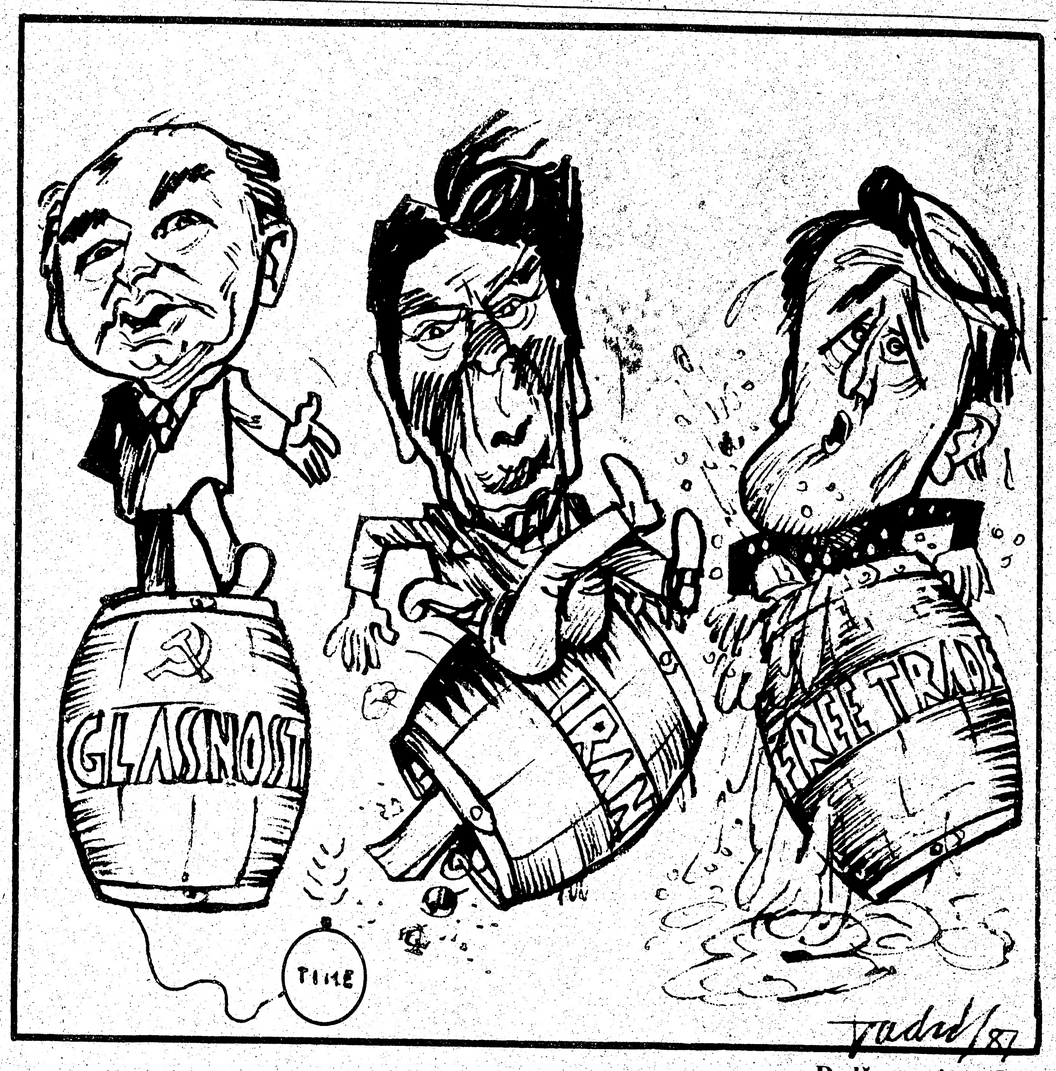

Dadža zīmējums LA.

P. Bauzis

Nepaņemtās bagātības

Rakstot par pārmaiņām Latvijā, it īpaši laukos, turienes laikraksti uzsveŗ mežu platību palielināšanos. No visas zemes platības 43 proc. augot mežs. Reizēm neaizmirst arī piebilst, ka buržuāziskajā Latvijā mežu bijis tikai 29 proc., mežs esot nežēlīgi izcirsts.

Patiesībā mežu platības strauji palielinājās, aizlaižot atmatās laukus un pļavas, ko nejaudāja apstrādāt jau komūnistu valdīšanas pašos sākuma gados. Šie lauki un pļavas vienkārši apauga ar krūmiem un tās viegli bija ieskaitīt mežu platībās. Visātraudzīgākie ir baltie alkšņi, tie arī visas pamestās mežu platības ātri pārvērta mežos. Balto alksni mežsaimnieki jau neatkarīgās Latvijas laikā uzskatīja par mežu nezāli.

Kā tagad apsaimnieko mežus un kā tur paliek nepaņemtās bagātības, to mežu taksātors Mārtiņš Dāboliņš pastāsta Padomju Jaunatnes 1987. gada 14. janvāŗa numurā.

Gadā republikā izcērt 5 milj. kubikmetru koksnes, bet mežā paliek neizvesti 300.000 kubikmetri dedzināmās malkas, kas jau daļēji sapuvusi, stāsta Dāboliņš. Mežam postu nodara arī aļņi, sevišķi egļu jaunaudzēm. Tādēļ turpmākajos 10 gados zaudēs ap 30 milj. kubikmetru koksnes. Aplēšot papīrmalkas cenu, būs ap 54 milj. rubļu gadā.

Novājinātajiem kokiem vienlaikus uzbrūk trīs nelaimes: Mizgrauži, uzpūstā saknene un sakņu trupa. Vidzemes un pa daļai arī Latgales vecajām priežu audzēm milzīgus zaudējumus nodarīja salnas skujbire. Bojātie koki izkliedēti pa plašu territoriju. Tos gan var izcirst, bet nevar no meža izvest, jo nav vairs zirgu, ne vieglo technisko vilcēju, lai varētu piekļūt pie katra kritušā koka un to izvest, citur kokus nebojājot. Tagad uz vienu hektāru meža ir 30—50 kubikmetru nokaltušo un aizkaltušo koku. Ja ir mazāk par 30 kbm, meža cirtēji pēc tāda nieka nebrauc. Ja ir mazāk par 10 kbm, taksātori to nemaz neuzrāda. Ja šo koksni sadedzinātu termocentrāļu kurtuvēs, iegūtu tādu elektriskās strāvas daudzumu, kas būtu līdzīgs visu Daugavas spēkstaciju ražotajam strāvas daudzumam.

Turklāt Latvija aizaug ar alkšņiem. Trešā daļa mežu pieder kolchoziem un valsts muižām. Lauksaimnieki labprātāk cērt skuju kokus, bet neķeŗas klāt baltalksnim. M. Dāboliņš min Liezeres muižu. Tai ieprojektēts izcirst 5000 kubikmetru alkšņu gadā, bet tos pašus neizcērt, kaut varētu izcirst 11.000 gadā. Līdzīgs stāvoklis arī citur Vidzemē un arī Kurzemē. Tur lieli, 45 gadus veci baltalkšņi, kas sasnieguši mūža robežu un aizies bojā, ja tos neizcirtīs. Šie alkšņi dotu milzīgu daudzumu grūti aprēķināmu kurināmā daudzumu.

Latvijā ir ap 2.000 lauku parku. Šie saglabājamie dabas stūrīši gandrīz visi pēdējā pusgadsimta laikā aizauguši ar alkšņiem un mazvērtīgu pamežu. Daudzi dendroloģiskie stādījumi un parki tādējādi jau aizgājuši bojā, bet aizaug arī kalni, ezeru krasti, visa ainava. Aizaug grāvji, ganības un tīrumi. Tas labi redzams, pavērojot apkārtni no autobusu vai mašīnu logiem, no ugunssargu torņiem.

M. Dāboliņš ieteic rīkoties pēc Somijas parauga, kur citur neizmantojamo koksni sasmalcina skaidās un ar tām apkurina gan katlu mājas, gan privātās mājas. Trīs kubikmetri šādas smalces siltuma atdevas ziņā līdzinoties tonnai naftas. Tāpat Dāboliņš ieteic ieviest gāzes ģenerātorus, kas

---

no pārtvaicētas koksnes rada deggāzi. Šādus gāzes ģeneratorus varētu ļoti labi izmantot lauksaimniecībā.

Atkāpjoties no M. Dāboliņa stāstījuma par Latvijas mežu postu, jāpiemin šis viņa ieteiktais gāzes ģenerātors. Pēdējā kaŗa laikā Latvijā šādi koka gāzes ģenerātori dzina ne tikvien smagos kravas auto, bet pat autobusus, kas uzturēja satiksmi ar provinci. Dodoties ceļā, maisus ar sasmalcinātu koksni veda līdz.

Lasītāju vēstules

VAI IEFILTRĒŠANĀS?

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā rakstu izdevums ir ar nosaukumu Stanga. Stanga nozīmē kaut ko pamatīgu. Stangu vis nevar ne tik viegli lauzt, ne locīt. Tā vajadzētu būt. Bet vai tā ir? Stangā bez nacionālās aktīvitātes aprakstiem ir jaunās dzejnieces Māras Gulēnas raksts par dzejnieku Jāni Peteru. M. Gulēna ir arī ,,uzbildējusies'' kopā ar šo dzejnieku. Neanalizējot Petera dzejas talantu, atgādināsim sev, ka šis pats Peters leģionārus bija nosaucis par cūkām. Pag. rudenī šeit Toronto atbraucis, viņš teicis šādu runu vai uzrunu: ,,Vēlos vienu, lai mani nepārprastu. Lai mēs satiktos, apzinoties, ka gaita ir bijusi un arī šodien ir drāmatiska. Bet vai tās dēļ vien nav vērts dzīvot, ja jau tik daudzi pirms mums bija gatavi šai drāmā atdot dzīvības, lai pastāvētu tas, kas mums pieder — sava sociālistiskā tautsaimniecība un kultūra, sava valoda un Latvijas valsts — viena no Padomju Sociālistiskajām Republikām, tātad dzīva un reāla Latvija, zeme, kuŗā tautas apliecināšana notiek ētisko un tikumisko vērtību lokā.''

To Māra gulēna Stangā pasniedz bez komentāriem. Droši vien Dārdedzes saaicinātie klausītāji Petera runai jūsmīgi aplaudēja, tajā brīdī aizmirstot, ka šie Petera vārdi ir izsmiekls mūsu tautas liktenim. Droši vien, neviens neteica ne bū, ne bē. Bija laimīgi par ,,dārgā'' ciemiņa ierašanos. Kur palicis dvēseles īgnums un gods?

Atgriežoties pie Stangas, jājautā, kā var šādā jaunatnes izdevumā jaukt kopā tik dažādas lietas — Vīnes demonstrāciju aprakstus ar J. Petera kailo propagandu?

J. Petera teiktās runas iespiešana ir varbūt M. Gulēnas un Stangas redakcijas neapjausta, bet katrā ziņā nenoliedzama iefiltrēšanās jaunajās smadzenēs, kam taču šis izdevums domāts.

A. Sīpols
Toronto

KUR PALIEK VECĀS LATVIEŠU GRĀMATAS?

Arī šogad daudzas mūsu latviešu skolas un latviešu bibliotēkas saņēma Draudzīgā aicinājuma svētību, īpaši jaunu grāmatu, žurnālu un latviešu laikrakstu iegādei.

Sāpīgs ir veco, pat brīvajā Latvijā izdoto grāmatu liktenis. Mēs bēgļu gaitās vai katrs paņēmām līdz kādu mīļu latviešu grāmatu. D.P. laikā Vācijā vai vienīgā manta, ko bez grūtībām varēja iegādāt, bija garīgā maize, latviešu grāmata. Izklīstot daudzas paņēmām arī līdz. Šīs latviešu grāmatas, sevišķi no dzimtenes līdz paņemtas, bieži ir jau kļuvušas retums. Latvijā tās iznīcināja komūnistu režīms. Tās ir aizliegtas. Trimdā tās aiziet to pašu ceļu, nav, kas par tām rūpējās.

Vecā latviešu grāmatu lasītāju paaudze pamazām noiet no dzīves skatuves. Palicējiem ļoti bieži šīs latviešu grāmatas ir bez vērtības dolāros tāpēc tiek iznīcinātas.

Lai cik bēdīgs būtu mūsu jaunās paaudzes identitātes stāvoklis, tomēr ir un būs latvieši, kas meklēs latviešu grāmatas un kam būs lasīšanas prieks. Bez tam ir un būs zinātnieki, kas nodarbosies ar latviešu kultūras pētīšanu un kam grāmatas būs vajadzīgas.

Mums vajadzētu ar organizāciju palīdzību apzināt, kaut sarakstu veidā, tās latviešu grāmatas, kas biedrību un draudžu rajonos vēl ir pieejamas; rūpēties, lai tās neaizietu bojā.

Labākās novietojamas latviešu biedrību, draudžu bibliotēkās, skolās un skoliņās. Tāpat pašvaldību bibliotēkās ierīkojami daži plaukti ar latviešu grāmatām. Būs arī latviešu mājas, kur labprāt atradīs vietu dažu plauktu novietošanai ar latviešu grāmatām.

Dubletus vajadzētu pārdot latviešu sarīkojumu laikā, kā to darīja Minsteres latv. ģimnazija Dziesmu dienu laikā. Vienmēr būs latvieši, kam latviešu grāmatas ir mīļas!

P.D. Edmontonā

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Viktoram Irbem — Latvija Amerikā, Ņujorkas redaktoram, 65 gadi

Žurnalists un sabiedriskais darbinieks Viktors Irbe 22. martā atskatījās uz 65 mūža gadiem. Ar saviem dotumiem, viņš ierindojies mūsu avīžnieku pirmajās rindās, kaut arī tieši redakcijas darbā nav bijis iespējams strādāt. Viņa lietiškīgie, pat bezpartejiskie raksti guvuši vienmēr lasītāju uzmanību un novērtējumu.

Jubilārs dzimis Rūjienā, beidzis Rūjienas valsts ģimnaziju 1941. g., bet studijas uzsācis Latvijas universitātes ķīmijas fakultātes farmacijas nodaļā. Latviešu leģionā iesaukts 1943. g. 26. martā. Tas bija pirmais lielākais iesaukums, ap 1500 vīru, ko pēc trim dienām vācieši nosūtīja apmācībās Ļeņingradas apkārtnē. Tas izraisīja lielu neapmierinātību, un latviešu iestādes panāca, ka leģiona pamatapmācības notika Latvijas territorijā.

Viktoram Irbem šis ceļš iet secen, jo viņš iesaukšanas pavēlei seko pēc 5 dienām, kas viņu uz īsāku laiku saudzē no asiņainām kaujām. Pēc gada viņu tomēr līdz ar citiem nosūta uz 15. divīziju Opočkas apkārtnē, kur viņu piedala Pirmās sanitārās rotas galvenajam pārsiešanas punktam frontes aizmugurē.

Atkāpšanās no Opočkas sākās 1944. g. 8. jūnijā, vēlā nakts stundā. Tur 15. divizija piedzīvoja smagus zaudējumus, daudzas vienības pilnīgi iznīcināja. Asiņaini zaudējumi bija arī sanitārai rotai. Par nopelniem atkāpšanās kaujās V. Irbi paaugstināja par kaprāli. Sanitāri nonāk līdz Limbažiem, pēc tam uz Dancigu, Berentu-Rietumprūsijā. Tad pārceļ uz Sofianvaldi. Tā kā sācies krievu lieluzbrukums, arī sanitāriem jāsedz atkāpšanās un jāpiedalās cīņās Pomerānijā. Pie Fledebornes 2. febr. naktī Viktoru Irbi smagi ievaino. Kaŗš viņam ir beidzies, seko ilga ārstēšanās slimnīcās, arī vēl 1946. g. vasarā jādodas uz slimnīcu dziedināt kaŗa ievainojumus.

Nometnes citkārt pelēkajā dzīvē Viktors Irbe ilgojas pēc augstskolas, ko viņam dzimtenē pārtrauca kaŗš. Viņš studijas atsāk 1946. g. rudenī Ķīles universitātē, farmacijas, vēlāk dabzinātņu, fakultātē. Ierasdamies ASV, studē Kolumbijas universitātē Ņujorkā, bet 1964. g. beidz International Data Processing Institute Ņujorkā, jo toreiz kompjūteru zinātni universitātēs nemācīja. Uz lielajiem kompjūteriem, kas darbojas visu ASV apmērā, viņš strādājis 23 gadus un cer šā gada beigās aiziet atpūtā.

V. Irbe daudz laika un mīlestības ziedojis saviem tautiešiem, bijis dažādos amatos Ņujorkas latviešu draudzē (1954.—68.). Kā ziemeļu novada vecākais vācis līdzekļus Junkeru baznīcas iegādei. Darbojies dažādās komitejās.

Par viņa lielāko devumu gribas uzskatīt to, ko viņš devis latviešu presei.

Preses ceļus staigāt sācis Olģerta Liepiņa ierosināts, kas aicināja viņu rakstīt Amerikas Vēstnesim. Pēc Arnolda Zvēriņa nāves sācis darboties par līdzstrādnieku pie laikraksta Latvija Amerikā, kur raksta vēl tagad. Kopš 1961. g. ir laikraksta Ņujorkas redaktors, aprakstot arī lielākus notikumus ASV dzīvē, kā, piem., dziesmu svētkus, kongresus, sanāksmes un centrālo organizāciju sēdes —Irbem ir sevišķas spējas ātri sniegt ziņojumus par to, kas stundu iepriekš noticis kādā sanāksmju telpā. Savā automašīnā viņš bez kundzes arvien ved līdz arī rakstāmmašīnu; kamēr delegāti omulīgi čalo, ritmiski klab Irbes rakstāmmašīna, lai aploksnē gatavais raksts bez kavēšanās ceļotu uz redakciju.

Vēlākos gados viņš pievēršas grāmatu apcerēm, pa laikam apskatot arī citus tematus.

No 1970.—75. viņš bija chronikas redaktors DV Mēnešrakstam, no 1976.—80. galvenais redaktors žurnālam Treji Vārti.

Lielu rosmi un talantu Irbe parādīja preses darbinieku saimē. Latviešu Preses biedrības valdē viņš darbojās no 1961.—74., pie kam bija šīs biedrības priekšnieks (1967.—1974.). Šai laikā viņš noorganizē divus neaizmirstamus preses kongresus Katskiļos. Viņa laikā iznāca LPB biļetens Brīvais Vārds un 1973. g. 12 numuri LPB izdevums *Raksti*, kas katru mēnesi kā pielikums parādījās pie mūsu laikraksta.

Mūsu centrālās organizācijas ir godam novērtējušas Viktora Irbes lielo darbu — Kultūras fonds piešķīra viņam goda balvu žurnālistatikā. Tāpat apbalvots ar Apspiesto tautu Eizenhauvera medaļu bronzā un sudrabā, kā arī saņēmis vairākus atzinības rakstus. Ir biedrs Latvijas Pen klubā un DV Ņujorkas apvienībā. Maizes darbā strādā uz lielajiem kompjūteriem kopš 1964. g. Pēdējās divas darba vietas bijušas Kolumbijas universitātē Ņujorkā un lielākā Amerikas maiznīcas Continental Baking Co., kur arī viņš izkalpojis pensiju.

Kaut mūsu panākumiem bagātais tautietis aiziet atpūtā, grūti iedomāties, ka viņš mierīgi sēdēs atzveltnes krēslā vai zvilnī un laiski lasīs tikai avīzi, kuŗā viņš iemīlējies — jācer un jānovēl, lai viņš mūsu presi bagātinātu ar saviem vērtīgajiem rakstiem arī turpmāk!

Osvalds Akmentiņš

Rakstnieces ražens mūžs

Dzīvojot Britu Kolumbijas mežu klusumā, šī gada 24. februārī uz 85 mūža gadiem atskatījās pazīstamā rakstniece un dzejniece Leonija Ozolkalne-Skujeniece.

Rakstniece dzimusi 1902. g. 24. febr. Jaunsvirlaukas pagastā, Zemgales vidienē. Rāmās un gleznainās Lielupes krasti, Zemgales plašie kviešu lauki un baltās bērzu birzis ir lielā mērā ietekmējuši rakstnieces mūžu un radošo spalvu. Izņemot Edvartu Virzu, neviens cits latviešu rakstnieks nav spējis tik gleznaini attēlot Zemgales dabu, sirmo Jelgavu un Zemgales ļaudis. Lasot viņas grāmatu Ugunī par Jelgavas degšanu un Zemgales izpostīšanu, katram zemgalietim liekas, ka viņa to rakstījusi ar savas sirds asinīm.

Rakstnieces mūžs nav bijis viegls. Pirmais pasaules kaŗš viņas ģimeni aizrāvis uz Krieviju, kur Harkovā viņa guvusi pirmo skolas izglītību. Tālākais iegūts pašmācības ceļā. Atpakaļ dzimtenē, strādājot adv. Šlicova birojā, Jelgavā, piedalījusies literāros vakaros. Saskare ar tā laika jaunajiem literātiem atstājusi paliekamu iespaidu viņas dzīvē.

Ozolkalnes pirmais dzejolis iespiests Jelgavas laikrakstā 1923. g. 23. sept. No tā laika viņas ražīgā spalva nav vairs apstājusies. No iznākušām grāmatām atzīmējamas: Pēterīša sapnis, Ugunī, Pavasaris, Pārnākšana. Daudzi atsevišķi raksti un dzejoļi iespiesti dažādos Vācijas, Kanadas un Zviedrijas latviešu laikrakstos un žurnālos. Ar 1986. g. Latvija Amerikā iespiež viņas stāstu Kur tu esi. D V Mēnešraksts iespiež viņas stāstu Atvadu ciemos — Rīgā.

Rakstnieces plauktos sakrājušies daudz manuskriptu, kas gaida izdevēju. L. Ozolkalne pati saka: „Dažādu apstākļu iespaidā ir bijuši posmi, kas rakstīšanu ir slāpējuši. Bet šī uguns manī nekad nav izdzisusi. Jūtu, ka esmu latviete ar katru savu asins pilienu un man ir darāma sava daļa."

Vēlam mūsu rakstniecei un patriotei daudz baltu dieniņu.

Edmunds Ozols

Martas Makvikares un Juŗa Cīruļa koncertā

Tradicionālais gadskārtējais soprāna Martas Makvikares un baritona Juŗa Cīruļa koncerts šī gada 22. februārī, Toronto Latviešu Namā bija pulcinājis pilnu zāli apmeklētāju. Pagaŗā un interesantā programmā dueti mijās ar solo dziedājumiem.

Mākslinieki ievadīja koncertu ar 17. gadu simtenī dzimušā Henri Purcella duetiem Tie bija ļoti rūpīgi sagatavoti. Izjustais izpildījums un saskanīgie tembri, un izteiksmīgais Fanni Levitanes pavadījums, saistīja klausītājus ar pirmo duetu.

Martas Makvikares Johannesa Brāmsa dziesmu ciklā — Botschaft—Wir wandered, Die Mainacht un Meine Liebe ist grühn, dziedones balss atraisījās ar katru nākošo dziesmu. Dziedātāja tomēr ļāva vaļu pārāk lieliem forte dziedājumiem. Liriskāks izpildījums būtu nācis par labu kopējam dziesmu tulkojumam.

Alfreda Kalniņa populārajos duetos — Turp tā vien gribas man iet un Krēslā, varējām atkal priecāties par Makvikares skaidro latvisko izrunu.

Juris Cīrulis parādījās tiešām spoži savās solo dziesmās: — Jāņa Kalniņa — Nekrologs emigranta zābakam, un Alfreda Kalniņa dziesmās — Sieva un Skan zvani. Izjusto priekšnesumu vēl papildināja mākslinieka vokāli spožais dziedājums.

Pirmo programmas daļu nobeidza 19. gadus simteņa komponista Artura Somervela duets — Under the Greenwood Tree un Erika Thimaņa duets no dziesmu spēles Sing song — Spring Wind.

Otro daļu populārais Feliksa Mendelsona duets — Sontags Morgen un dueti — Herbstlied, Maiglöckchen und die Blümerlein.

Juŗa Cīruļa solo programmas daļā dzirdējām Jāņa Kalniņa — Dimants, Alfreda Kalniņa — Sapņu tālumā un Vēl tu nezini, nobeidzot šo daļu ar Akmentiņa āriju no Jāņa Kalniņa operas — Ugunī. Tiem, kas dzirdējuši operu Ugunī uz skatuves un kas pazīst tās saturu, varbūt šķita, ka J. Cīruļa izpildījums bija pārāk dramatisks. Pretstatā operas Edgaram, kas ir neapvaldīts, Akmentiņš ir nosvērts un nemīl savas izjūtas rādīt citiem un viņa dramatisms neizpaužas neapvaldīti. Bet, ārijas teksts, tuvāk nepazīstot operu, var attaisnot arī tādu tulkojumu, kādu to pasniedza klausītājiem J. Cīruls. Mariss Vētra savā laikā ir daudzkārt nodemonstrējis, ka pat pretēji izpildījumi var reizēm būt ļoti labi.

Martas Makvikares otrās daļas solo dzirdējām angļu komponistu darbus — Michael Head dziesmas — The Ships of Arcady un Sweet Chance that led my Steps un Roger Waiter — Fair House of Joy un Love's Philosophy. Dziedones izpildījums guva ilgus aplausus.

Abi mākslinieki nobeidza programmu ar duetu no W.A. Mocarta operas Burvju flauta—Bei Männern, welch Liebe Fühlen un Papageno and Papagena.

Duetos abi dziedoņi atkārtoti parādīja rūpīgi iestudētu un vijīgu, vokāli jauku izpildījumu. Bija jādzird arī vairākas piedevas. Pēdējā piedeva bija Margera Zariņa duets — Nāc, zaļājā līdaciņa.

Ļoti labs bija pianistes Fannijas Levitānes izpildījums, kas lieti sekmēja koncerta labo izdošanos.

Bija arī ziedu veltes.

Jāatzīstas, ka biju ļoti pārsteigts, it īpaši par Juŗa Cīruļa sniegumu. Nebiju abus māksliniekus dzirdējis patstāvīgā koncertā daudzus gadus. Juris Cīruls ir kļuvis par mākslinieku, kuŗa dziedājums kļuvis mūzikāli bagāts un vokāli spožs.

Izsekojot viņa gaitām Kanadas mākslas pasaulē, atrodam, ka klusībā, visumā latviešu klausītāju saimei nepamanīti, J. Cīruls ir bijis ļoti aktīvs, bet tas ir stāsts par sevi.

Marta Makvikare, pēc Marisa Vētŗa nāves, papildinājusēs arī Vīnē un citur.

Tā bija jauka pēcpusdiena.

Ž. Zentiņš

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

SIDRABENĒ
pārdodama
vasaras mājiņa (kotedža).
Zvanīt vakaros
(416) 483-8750.

Vilis Hāzners

Gaŗas ēnas pār Latviju

PĀRSKATS PAR NOTIKUMIEM LATVIJĀ 1986. GADA OTRĀ PUSGADĀ

(Nobeigums)

Toties krievi vai latviešu komūnistu dižvīri savās deklarācijās bija daudz noteiktāki, tie noteikti uzsvēra Latvijas piederību pie Padomju savienības (piem., Žanis Zakenfelds, Jānis Anerauds, Nikolājs Neilands u.c.) To pašu uzsvēra vairāki krievi.

ASV ,,news media'' arī neturēja vārdu, piem., kā izsmiekls bija ,,pasaules labāk informētā'' (kā to bieži apgalvo) reportieŗa CBS ziņu raidītāja Dona Ratera 19. sept. vakarā teiktais, kad viņš runāja par mieru, sakot, ka ,,pašreiz krievi un amerikāņi runā par mieru Padomju savienībā...'' Šie daži teikumi tika pavadīti ar pāris sekunžu gaŗu foto uzņēmumu no Dzintaru konferences zāles... Saprotams, bija arī mums daudz labvēlīgu rakstu un TV raidītāju citos lairakstos un TV stacijās.

Bez jau minētiem diviem Latvijas laikrakstiem tajā pašā laikā bija rakstīts arī citos Latvijas izdevumos, pie tam visos vienādi parādīta amerikāņu muļķība, naivums, neprašana politiskus un citus jautājumus kārtot, bet vienmēr uzsvērta krievu resp. komūnistu gudrība un ,,pareizie'' atziņumi visos jautājumos!

Kaut latviešu triņdas sabiedrībā valdīja dalīti uzskati par piedalīšanos organizēti šajā Šatakvas konferencē, vairums sabiedrības ir devusi pozitīvus atzinumus, ejot un meklējot ,,jaunus ceļus'' Latvijas brīvības atgūšanas virzienā.

Šos īsos komentārus beidzot, gribētu izteikt arī dažus jautājumus, proti: vai (pēc Latvijas novērojuma) bija vērts deleģēt uz Latviju septiņus ļoti spējīgus un gribīgus jaunos latviešus, diezgan nepilnīgi sagatavotus šim īslaicīgam sasniegumam, un līdz ar to izbeigt viņu iespējas turpmāk vēl kādreiz apmeklēt Latviju, lai veiktu daudz nozīmīgākus politiskus uzdevumus tautas nacionālisma un cīņas gribas uzturēšanā pret tautas apspiedējiem? Vai šis pirmais ,,iebrukums'' dzimtenē, kaut uzskatāms par sasniegumu, neprasīja pārāk daudz upuŗu? Arī Latvijā uz vietas?

Latvijas ,,ārlietu ministrs'' Ņujorkā

Pēdējos gados Latvijas padomju vara mēdz šad un tad sūtīt uz ārzemēm redzamākus komūnisma un čekas darbiniekus, lai tā parādītu uzmanību vai uzticību ,,saviem dēliem''.

Tā aiztecējušā gada novembrī ilgāku laiku Ņujorkā uzturējās Latvijas PSR Ministru padomes priekšsēža vietnieks un republikas ārlietu ministrs (tāds ir viņa oficiālais titulis) Leons Bartkēvičs (jau pilnīgi pārkrievojies latvietis), lai runātu par cilvēku tiesībām Lībijā.

Vai nav izsmieklis, ka Latvijas pārstāvis (tagadējais) runā par cilvēku tiesībām?

Zemestrīce Latvijā

Naktī no 30. uz 31. augustu plašāka zemestrīce skāra Rumāniju, un zemes satricinājumi bija jūtami arī visā Padomju savienības Eiropas daļā. Visspēcīgāk tā piemeklēja Moldāviju, kur bija jūtami 7—8 balles stipri, sagādājot pat cilvēku zaudējumus. Šie grūdieni bija jūtami arī Latvijā, bet precīzus mērījumus seismografs nav spējis uzrādīt, jo tas sācis ,,streikot''. Speciālisti lēš, ka grūdieni bijuši apmēram 2—3 balles stipri. Tas ir pavisam maz, un daži cilvēki to pat nav pamanījuši. Visvairāk tas izjusts Rīgā Purvciema dzīvokļos. Tādas zemestrīces Latvijā gan notiek apmēram par 10 gadiem reizi.

Tautas skaitīšana Latvijā esot ieplānota 1989. gada janvārī. Jau tagad Pad. savienības Ministru padome esot ieplānojusi izdarīt tautas skaitīšanas mēģinājumus no 10.—17. decembrim desmit Krievijas rajonos un pilsētās, kas aptver ap 800.000 cilvēku. Latvijā šāds ģenerālmēģinājums notikšot Valmieras rajonā, kur līdzīgs notikums jau bijis pirms 1979. gada tautas skaitīšanas.

Tātad pēc pāris gadiem mēs uzzināsim, cik liels mūsu zemē ir dažādo tautību iedzīvotāju skaits. Cik būs, latviešu, ir grūti pateikt, jo tagad Latvijā dzimušie sveštautieši (nu jau divas paaudzes) mēdz dēvēt sevi par latviešiem.—

LKP pēdējā mēneša darbs 1986. gadā

Decembŗa mēnesis parasti ir partijas gada ,,pēdējo norēķinu'' mēnesis, kad vēl ,,sirdi izkrata'' tās vadošie organi.

Pagājušā gada beigās bija sakrājies diezgan daudz agrāk nepārrunātu jautājumu. Šķiet, ka pirmo reizi Rīgā partija organizēja 10. dec. Rīgas pilsētas sabiedrības pārstāvju sanāksmi, lai atzīmētu, kā to dara ik gadus rietumu pasaulē, cilvēku tiesību dienu. Saprotams, ka sanāksmē nozākāja visas tās valstis, kuŗās pastāv cilvēku tiesības, ka tās netiekot ievērotas, bet Pad. savienībā šo tiesību ievērošana esot visai respektējama un tiekot ,,svēti'' pildīta. Tāda liekulība un mēlnesība nebija ilgi dzirdēta Rīgā! Slavēja valsti, kuŗā visvairāk tiek pārkāptas tieši cilvēku tiesības! Bet komūnistiskās valstis jau ir arī vienīgi melu valstis!

Tajā pašā dienā arī notika LKP CK biroja sēde, kuŗā (nez' jau kuŗu reizi!) tika pārrunātas partijas XXVII kongresa prasības. Kaut gan Gorbačova uzdotie ,,pārkārtošanas darbi'' arvien nav pārāk skaidri nevienā Krievijas nostūrī, tomēr tiem tika atkal pievērsta uzmanība un uzstādītas prasības ,,paātrināt šo pārkārtošanu, nostiprināt organizētību un kārtību katrā darba vietā, izvērst sociālistisko sacensību par lielās oktobŗa sociālistiskās revolūcijas septiņdesmitās gada dienas cienīgu sagaidīšanu''. Atkal parādās jauna ēna pār Latviju, šoreiz vēl ārpus XXVII kongresa nākot klāt Krievijas revolūcijas 70. gada dienai, kuŗu atzīmēs novembrī.

Šajā sēdē viss pārrunu temats tika veltīts tautsaimnieciskā un kultūras celtniecības plāna izpildes vispusīgai analizei aiztecējušā gadā un jaunām prasībām 1987. gada darbam. Sevišķi tika pārrunāts par celtniecības atpalicību, būvniecības paātrināšanu un to, ka līdz šim nekas pēc XXVII kongresa nav mainījies.

Bārienu un jaunos norādījumus turpmākam darbam saņēma visas ministrijas, kuŗām kāda sakarība ar šiem uzdevumiem. Noteica, ka līdz 2000. gadam katrs republikas iedzīvotājs apgādājams ar dzīvokli, ka daudzo uzņēmumu ražojumu kvalitāte nopietni jāuzlabo, ka lielāka vērība jāpievērš darbu brigādēm ārpus Latvijas, it sevišķi Balkāja - Amuras maģistrālē un Karēlijā (kāpēc tad ārpus Latvijas, ja pašu mājās ir tikai atpalikšana?), ka jāvēršas vairāk pret dzērājiem. Tika pārskaitītas daudzu neveiksmju vietas, vienīgi pozitīvi novērtējot Preiļu rajona darbu. Un lēmumi, lēmumi...

26. decembŗa sēdē CK birojs runāja gandrīz vienīgi par nelaimēm Vietējās rūpniecības ministrijā un Ventspils rajonā, kur abās vietās ,,nedarbu'', šķiet, ir vairāk nekā citur — pārskatos maldināšanas, pierakstījumi, ziņu sagrozījumi, un katrā uzņēmumā vai darba vietā tā izrādās parasta lieta. Vietējās partijas organizācijas ir pārāk nevērīgas un izskatījušas tikai katru sesto pārkāpumu. Gandrīz nekādu vērību visām nekārtībām un blēdībām nav pievērsušas ne arodbiedrības, ne kontrolkomisijas! Blēdības bijušas arī uz laukiem, kur konstatēti daudzi pierakstījumi piena izslaukšanas ziņā, vispāri lopkopībā un laukkopībā, tāpat celtniecībā, un valsts krāpšanas gadījumi bijuši ikdienas lieta. Visas amatpersonas pieļāvušas un veicinājušas šīs noziedzības. Saprotams, ka daudzi saņēmuši augstus partijas sodus, ieskaitot savu darba vietas zaudēšanu. Izdarot daudzos pierakstījumus, arī vadītājas personas ,,peldējušas'' prēmiju plūdos uz valsts lēsēs.

Tik atklātu valodu netika ilgi runājuši CK biroja sēdēs!

Savukārt Cīņas 30. decembŗa numurs plašus rakstus veltījis jaunatnes problēmām (sakarā ar Rīgas pilsētas komjaunatnes XXIV konferenci), pārmetot komjauniešiem nevērību pret darbu un citiem trūkumiem, bet otrs raksts ir veltīts vienīgi tēmatam kā aktīvizēt cīņu pret pierakstījumiem, jo izrādās, ka šādi pārkāpumi ir visos pasākumos, uzņēmumos, laukos un citur.

Rakstā ir minēts, ka 1985/86. gadā konstatēti pierakstījumi vairāk nekā 200 gadījumos. Aizteceējušā gadā pārbaudot izlases veidā 233 uzņēmumus, pierakstījumi konstatēti 91 gadījumā. Ir neceļos aizgājuši tūkstošiem rubļu, un neaprēķināms daudzums dažādu materiālu ,,noklīduši'' nezināmos virzienos.

Daudz mānīšanās noticis arī būvniecībā, kur celtnieku nodotās būves (skolas ēkas, bērnu iestādes) nebijušas pat nobeigtas. Transportnieki pārbaudē pienākti pierakstot nenovestas kravas 2500 to apmērā, vairāk nekā 18000 km nenobrauktu attālumu un ,,izlietotu'' 7000 litru autoeļļas!

Visvairāk blēdījusies Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrija ar saviem pasākumiem, kur reizēm pat mežu jaunaudzes uzrādītas dubultos apmēros, cerībā, ka mežu platības tik viegli nevar izkontrolēt! Arī te tūkstošiem nepelnītu rubļu aizgājuši prēmiju izmaksās! Tomēr visvairāk noziegusies Rēzeknes augļu un dārzeņu vairum-un mazum-tirdzniecības uzņēmumos, vairākus gadus pat sacensībās (saprotams — sociālistiskās, VH) gūstot uzvaras un tūkstošos rubļu prēmijās, tās sadalot atbildīgiem darbiniekiem ,,uz deguniem''. Te blēdības resp. pierakstījumi notikuši vairākus gadus no vietas, un neviens nav centies to atklāt.

Sēdē pieminēja vēl daudzus līdzīgus gadījumus, un šis gada noslēguma raksts vislabāk liecināja, cik sociālistiskā valstī valda ,,liela kārtība''! — Viss balstās vienīgi uz meliem!

1986. gada beigās notika arī divu rajonu partijas komiteju sekretāru maiņa, līdzšinējiem pirmajiem sekretāriem aizejot citā darbā, kā to parasti piemin, ja aizejošais aiziet kāda pārkāpuma pēc.

Ventspils rajona komitejā par pirmo sekretāru ievēlēja J. Blaževiču, kas līdz šim bija Preiļu rajona tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdis, no amata atbrīvojot līdzšinējo pirmo sekretāru I. Terentjevu.

No Madonas partijas rajona komitejas pirmā sekretāra pienākumiem atbrīvoja L. Bērziņu (arī aiziet citur darbā), viņa vietā ievēlot J. Vanagu, kas līdz šim bija

(Turpinājums 17. lp.)

Lielvārdes pilsdrupas pēc vairāku gadu mocīšanās un restaurācijas darbi[illegible]ada vasarā pie pilsdrupām varēja lasīt rezultātu: — Uzturēties pilsdrupu [illegible]mi

Traģiskā nāvē lidmašīnas katastrofā miris pulkv. leitn. AIGARS SKINDERS

Īsi pēc pacelšanās gaisā no Kvinsi (Quincy) lidlauka Ilinojā, lidojumam uz Ipsilanti (Ypsilanti) Mičigenā avarējusi un sadegusi Bīčkraft (Beechcraft) turbo-prop lidmašīna, nogalinot tās pilotu Džēmu Stechu un co-pilotu plkv. ltn. Aigaru Skinderu.

Plkv.-ltn. Aigaru Skinderu pēdējā gaitā, piedaloties militārai goda sardzei, no Harrisa bēru nama uz Livonijas Glen Eden luterāņu kapsētu izvadīja mācītājs Valters Līventāls.

Atvadu vārdus no Tērvetes skautu vienības teica vadītājs Fricis Sīpols un no studenšu korporācijas Dzintra atvadījās Karmena Dreimane. No Sv. Pāvila draudzes atvadījās dr. priekšn. vietnieks Arvīds Stepe.

Aigars Skinders dzimis Liepājā 1944.g. 1. februārī. Pēc iecelošanas Amerikā Skinderu ģimene apmetās Livonijā pie Detroitas, kur Aigars Skinders apmeklē skolas un arī pievēršas skautu kustībai, iestājoties Detroitā Tērbetes latviešu skautu vienībā. Tālākas izglītības gaitas viņu noved Floridā, kur viņš iegūst B.S. gradu aeronautikā Embry-Riddle aeronautikas universitātē Daytona Beach. Turpat Floridā, studijas turpinot, viņš iegūst māstera gradu veikala administrācijā Stetsona universitātē. Tālāk viņš nobeidz ASV armijas aviācijas skolu un Vietnamas karā piedalījās kā helikopteru pilots kapteiņa dienesta pakāpē.

Būdams helikopteŗa pilots, viņš bieži, riskēdams ar savu dzīvību, nolaidās ienaidnieka kontrolētā zonā, lai glābtu ievainotos karavīrus. Par varonību apbalvots ar Bronzas zvaigznes (Bronze Star) ordeņiem armijas atzinības ordeņiem un Lidotāju ordeni par drošsirdību. Tāpat saņēmis apbalvojumus arī no Dienvidvietnamas valdības, to starpā Drošsirdības krustu ar bronzas zvaigzni. Līdz pat savai traģiskai nāves dienai pulkv.-leitn. Aigars Skinders bija aktīvā armijas rezervē.

Gandrīz piecus gadus pulkv. leitn. Aigars Skinders pavadīja Irānā (līdz šacha valdības beigām), ieņemot atbildīgu posteni Bell helikopteŗu firmas dienestā.

Par traģiskā nāvē mirušo karavīru sēro māte un māsa.

A. Deksnis

ATBRĪVOTA
Lidija Doroņina-Lasmane

No Latvijas saņemta informācija par latviešu politisko ieslodzīto Lidiju Doroņinu-Lasmani, kas 1983. gada 9. augustā tika notiesāta it kā par pretpadomju aģitāciju un propagandu. Doroņinai-Lasmanei par sakaru uzturēšanu ar rietumu politiskās emigrācijas organizācijām, kā arī par iesaistīšanos padomju neoficiālajā miera kustībā tika piespriesti 5 gadi stingrā režīma nometnē ar sekojošiem 3 gadiem nometinājumā. Lidija Doroņina-Lasmane sodu izcieta Mordovijas nometnē ŽH 385/3-4. Pagājušā gada rudenī Doroņina-Lasmane tika pārvesta uz Rīgas Valsts drošības komitejas izmeklēšanas izolātoru, kur viņai esot piedāvāts uzrakstīt apžēlošanas iesniegumu. Taču Doroņina-Lasmane šo piedāvājumu acīm redzot noraidījusi.

Tagad Latviju no Novosibirskas sasniegusi vēsts par Lidijas Doroņinas-Lasmanes nosūtīšanu uz Barnaulu. Doroņina-Lasmane priekšlaicīgi atbrīvota no ieslodzījuma nometnē, lai gan viņas ieslodzījuma termiņam bija jāizbeidzas 1988. gada 6. janvārī. Šā gada februārī viņa no Novosibirskas pārsūtīšanas punkta pa etapu nosūtīta uz nometinājuma vietu — Barnaulas pilsētu Altajā. Lidijas Doroņinas-Lasmanes adrese nometinājuma vietā pagaidām nav zināma.

Radio Free Europe
Radio Liberty

Pērciet politiskas afišas!

PBLA izdevusi politiskas afišas, kuŗas lielā skaitā izlietoja politiskās akcijās pag. gada novembrī Vīnē. Afiša iespiesta 3 krāsās — zils fons, Latvijas karoga krāsa un melni/balts teksts vācu un angļu valodā „BRĪVĪBU LATVIJAI — KRIEVUS ĀRĀ!". Izmēri: 62 x 88 cm (sk. attēlu).

Afišas var izlīmēt paredzētās vietās, lietot demonstrācijās, novietot skatlogos u.t.t. Tās novietojamas visos latviešu birojos un sabiedriskās telpās. Privātas personas afišas var iegādāt lietošanai savā mājā un apvidū. Afiša maksā ASV $5.-, vai atbilstoši attiecīgās zemes valutā, un tās var pieprasīt savas zemes latviešu Centrālā pārstāvniecībā.

Iegādājoties un izlietojot afišas, veicināsim apkārtnes informāciju par mūsu prasībām pēc brīvības un atbalstīsim jaunus politiskus pasākumus.

ZLCP politiskā nozare

ELJA sekretāre Liene Pāvula ar PBLA afišu Vīnē.

TĒVS LADUSĀNS PIE PĀVESTA

Jezuītu tēvs Staņislavs Ladusāns, pasaules katoļu filozofu savienības prezidents un filozofijas fakultātes dekāns Rio de Žaneiro universitātē, šā gada 9. februārī pieņemts privātā audiencē pie pāvesta.

Tēvs Ladusāns pirms dažiem mēnešiem viesojās Toronto, sniedzot referātu un saņemot Bīskapa Rancāna fonda balvu par nopelniem latviešu kristīgās kultūras darbā.

Ar lielu interesi viņš iepazinās ar Kristus Dārza projektu un to atzina par skaistāko un nozīmīgāko latviešu projektu. Viņam bija izdevība satikties ar šī projekta zemes dāvinātājiem — Kinstleru pāri, kuŗiem viņš pateicās par lielo karitātīvo darbu.

Audiencē pie pāvesta tēvam Ladusānam ir bijusi izdevība izteikt pateicību par viņa lielajām rūpēm par latviešu tautu, kā arī norādīt uz grūtībām un izteikt lūgumu, lai latviešu tauta netiktu aizmirsta. Pāvests no savas puses uzsvēris latviešu tautas lielo stratēģisko nozīmi kā vienotāju tiltu ar austrumu tautām, kristīgās ticības atjaunošanas darbā. Tēvam Ludusānam no pāvesta radies iespaids, ka viņa labvēlība un pretimnākšana būtu neizmērojama ikkatram pasākumam šai virzienā, ko vien latvieši vēlētos. Atliktu tikai izstrādāt konkrētus plānus un norādīt vajadzības.

E. L.

AMBER PRINTERS AND PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

DR. ROBERTS VAGNERS, O. D.
ACU ĀRSTS
Pārbaudu acis un sagādāju brilles, kā arī kontaktlēcas savā jaunatvērtajā kabinetā. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās. Pieņemu arī vakaros un sestdienās.
3439 YONGE ST., TORONTO, ONT., M4N 2N1
Tel. (416) 485-5233.

Piešķirti pabalsti un apbalvojumi

DV ASV valdes sēdē Čikagas Latviešu namā Čikagas apvienības priekšn. A. Bārda sveica DV ASV valdi Čikagā un novēlēja labas sekmes darba gaitā. Sēdi vadīja priekšn. A. Spārniņš. Viņš sniedza plašu vispārēju ziņojumu un nodeva sveicienus no DV priekšnieka J. Frišvalda un DV vanadžu priekšnieces A. Liepiņas.

Runājot par pensiju saņemšanu no Vācijas, tuvāka informācija saņemama Social Security iestādēs vai arī vācu konsulātā. Sakarā ar PBLA izsludināto Brīvības cīnītāju gadu 1986, DV CV, godinot okupētajā Latvijā brīvības cīnītājus, izdevusi krāsainas pastmarkas, uz kurām disidentu ģīmetne, vārds, uzvārds un dzimšanas gads, uz cik gadiem notiesāts — Latvia Fighters for Freedom and Human Rights. Pastmarkas dabūjamas katrā DV apvienībā.

Austrālijas Saules jostas ansamblis šinī gadā atkal viesosies jūlijā ASV ar iestudēto Čāpiņu Jāņa precības. Paredzēta plaša programmas brošūra, tādēļ valde piešķīra 300 dol. sludinājuma ievietošanai. Saņemta pateicība no latviešu neredzīgo kopas Vācijā par ieskaņotiem darbiem. A. Spārniņš paskaidroja, ja kāds vēlas ierunāt vai ielasīt kādu grāmatu, tad iepriekš lūgts sazināties ar kopas vadību, lai nerastos dubultdarbi. No skautu nometnes Draudzības lokā saņemta pateicība par 500 dol. ziedojumu nometnes rīkošanai. Draudzīgā aicinājuma ietvaros valde piešķīra 200 dol. Gaŗezera vidusskolai un Latviešu centram Gaŗezerā. Karoga masta uzstādīšanai piešķīra 1000 dol. Saņemta pateicība no L. Eglītes par 2000 dol. stipendijas piešķiršanu Sabiedrisko zinātņu institūtam.

Izteica neapmierinātību par to, ka institūts nepaziņo programmas izvēli un laikus netiek paziņoti lektori. Saņemta pateicība no Americans For Due Process, strēlnieku, kalpakiešu organizācijām, 2x2 nometnes. Latviskās izglītības studijām Rietummičigenas universitātē piešķīra stipendijas Ilgai Grosvanei no Losandželosas un Paulim Raucim no Portlandes.

Dārdzībai pieaugot, sākot ar marta mēnesi nolēma veciem un slimiem cilvēkiem paaugstināt mēnešmaksu ziedojumus par 25 dol. katram. DV organizācija atbalsta jaunatni, kas mācās skolās, atraitnes ar bērniem, vecos, slimos un visus, kas nonākuši materiālās grūtībās.

Latviešu politiskās aktīvitātes turpmāk vairāk darbosies Eiropā, jo Eiropas valstis mūs labāk saprot.

Kā jau zināms, Latvijā nodibināta ,,Helsinki 86'' grupa, kas aktīvi cīnās par brīvību Latvijā un lūdz palīdzību.

Aprūpes nozares vadītājs I. Priedulājs informēja, ka iespējams palīdzēt brīvibas cīnītājiem, disidentiem un viņu ģimenēm, kas griežas pie mums ar lūgumu. Grupas aicinājums: ,,Cienījamie tautieši svešumā, — Mēs pie jums griežamies ar lūgumu. Nepagurstiet savos centienos meklēt palīdzību pie demokratiskām valstīm un pēc iespējas vairāk celt gaismā visas netaisnības, kas darītas mūsu tautai. Nepagurstiet pārpilnībā, tā jums atnesīs tikai iznīcību un pazušanu.'' Parakstījuši Linards Grantiņš, Raimonds Bitenieks un Mārtiņš Bariss.

Vanadžu priekšn. S.Priedulāja ziņoja, ka izsūtījusi apkārtrakstu un gatavojas delegātu kongresam Klīvlandē. Viņa piedalījusies Ziemeļkalifornijas 35 gadu atceres svinībās 7. martā un saņēmusi aicinājumu piedalīties Milvoku vanadžu 35 gadu atceres svinībās. Kultūras nozares ziņojumu sniedza A. Spārniņš. Vēl arvien neveicoties ar dialektu ieskaņošanu. Apvienībām aicinājums ziņot par sarīkojumiem, kur radies iztrūkums, lai palīdzētu segt daļu iztrūkuma.

Sporta nozares vadītājs V. Zālītis ziņoja, ka pašreiz izstrādā jaunus noteikumus. 4. un 5. aprīlī vidējo valstu volejbola un basketbola sacīkstes notiks Indianapoles izkārtojumā.

Ārējās inf. nozares vad. J. Augusts ieteica sniegt informāciju lielajā presē un vairāk iesaistīt apvienības biedrus šai darbā. Jāatbalsta arī Patiesības Fonds. Biedrzinis V. Kalniņš ziņoja, ka pašreiz ir 642 mūža biedri. Viņš arī ziņoja par Kristus draudzes 4 zemes gabalu dāvinājumu. Lieta tiek kārtota saziņā ar dāvinātāju noteikumiem.

Plašu ziņojumu sniedza arī finanču nozares vad. Dauka par veco strēlnieku un kalpakiešu atbalstīšanu; arī šogad nolēma piešķirt 500 dol. Budžeta projektu pieņēma: Organizācijas līdzekļos 31.150 dol., aprūpes 50.700 dol.

DV kalendārs devis labu atlikumu. Valde apstiprināja līdzšinējos pabalstus, kas turpināmi. Izteica atzinību Klīvlandes apvienībai par aktīvu darbu pagājušā gada Ziemsvētkos, apmeklējot 134 ģimenes. Dāvinājumos izdots 1411 dol. Valde nolēma arī turpmāk maksāt abonēšanas maksas par Latviju Amerikā un DV Mēnešrakstu līdzšinējiem abonentiem un arī vēl jauniem.

Pārrunāja ALAs statūtu grozījumu projektu un Gaŗezera ciema apvienības ierosinājumu sakarā ar dāvāto 4 zemes gabalu izmantošanu. Tāpat pārrunāja arī publisko bibliotēku izmantošanu, lai netiktu izņemtas grāmatas no apgrozības. Nolēma atbalstīt arī Priedīša Kaŗavīru skati.

Par aktīvu darbu DV organizācijas labā DV ASV zemes valdes goda rakstus piešķīra vienam Detroitas apv. un četriem Čikagas apv. biedriem.

Pēc sekmīgas darba sēdes zemes valdes dalībnieki piedalījās vanadžu kopas rīkotajās vakariņās un draudzīgās pārrunās un dziesmās pakavējās pagātnes notikumos.

Pa zemes valdes sēdes laiku un arī vakariņās bija skatāms ļoti plašs un interesants Uldriņa fotoklāsts no Volchovas cīņu laukiem Valentīna Jaunkalnieša sakārtojumā; tas guva labu atsaucību.

A. Zaube.

Sabiedriskā doma — rītdienas likums

Toronto latviešu tautas augstskolas latvisko zināšanu seminārs otro pusgadu beidza 8. martā Latviešu Namā ar Dr. Gunša Siliņa referātu un labvēļu pusdienām.

Dr. G. Siliņš saistošā stāstījumā apskatīja starptautisko politiku un presi, pakavējoties pie Helsinku nolīguma, Brīvības kuģa brauciena, CTV filmas, Vīnes konferences un citiem jaunākajiem laikmetīgiem notikumiem, kuŗos bijusi jūtama baltiešu klātiene un kuŗi ietekmē un maina sabiedrisko domu. Mūsu panākumus šajos notikumos parasti novērtē tikai tad, kad tie jau pagājuši un mūsu darbības rezultāti zināmi, kā tas, piem., bijis ar Brīvības kuģa braucienu, kad šis kuģis jau ''nogremdēts'' pirms izgājis jūrā.

Referents ieteica plānojumus un pretakcijas uzsākt jau pirms kāds mūs skarošs notikums uz sabiedrisko domu iedarbojas, kā tas bijis gadījumā ar Jan Baltic vārdu televīzijas filmā, kas kompromitējusi ar šī vārda lietošanu visus baltiešus. Mēs ar saviem argumentiem panācām, ka Jan Baltic vārdu no filmas noņēma. Zīmīgi, ka šīs, Amerikā ražotās un Kanadā izrādītās TV kaŗa noziedznieku filmas laikā šeit uzpeldēja Dešēna komisijas jautājums.

Runājot par mūsu darbības taktiku, referents ieteica meklēt to sabiedrību, kuŗas intereses mēs varētu apvienot ar mūsējām. Šīs kopējās intereses mēs vispirms varam atrast šejienes daudzkultūru sabiedrībā un to iesaistīt mūsu mērķu labā, griežoties pie mūsu tuvākajiem sabiedrotiem lietuviešiem un igauņiem vispirms, tad ukraiņiem, poļiem, čechiem un daudzām citām etniskām grupām ar līdzīgām interesēm. Suverēnitāte, neatkarība, genocids, kolonizācija, cilvēku tiesības, varmācība, kultūras saglabāšana u.t.t. ir intereses, kuŗas skaŗ arī kanadiešus un kuŗas varam apvienot ar mūsējām. Jāņem vērā, ka mums jāstrādā apstākļos, kas nemitīgi mainās. Mums jāattīsta faktu sakopošanas, zināšanu un izvērtēšanas spējas, prasme atturēties no jūtu uzplūdumiem. Visi mūsu argumenti ir iedarbīgi, ja tajos atrodas fakti, kas ir nenoliedzami.

Sabiedrība ieņem visstingrāko stāju, ja notikums personiski skaŗ individu. ,,Kāpēc konservātīvā Kanadas valdība lūdza sarkanarmiju, lai tā nāk un dzied?'' jautāja Baltiešu apvienības priekšsēdis Dr. Guntis Siliņš. ,,Tas mūs skaŗ katru personiski. Es savu vectēvu un vecmāti nekad neesmu redzējis, sarkanarmijas iebrukuma dēļ, aizvesti uz Sibiriju, kur miruši.'' Ja individs kādā notikumā saskata izaicinājumu sev un savai tautai, viņš personiski jūtas iesaistīts šajā notikumā. Tad visskaidrāk tiek definēta sabiedriskā doma — saskanīga, konsekventa un neatlaidīga. Šīsdienas sabiedriskā doma bieži vien ir rītdienas likums vai notikums. Sabiedriskā doma seko notikumiem, likums vai reglaments — sabiedriskai domai. Referāts izraisīja daudz jautājumu.

Pēc referāta ap 120 viesu pulcējās labvēļu pusdienās, kas notika jau ceturto gadu. Norisi vadīja Guntis Bērziņš un dziesmas Alberts Vītols. Semināra vadītāja Pamela Melnbārde aprādīja Latvisko zināšanu semināra nozīmi un mērķus. 1986./87. g. sezonā seminārā lekcijas lasījuši: biologs Dr. Vitauts kalniņš, prof. Gunārs Šubiņš, pianists Pēteris Zariņš, mākslinieks Dzintars Mežulis, zinātnieks Dr. Arnis Kuksis, vēsturnieks Edgars Kiršs, Dr. Guntis Siliņš, TLTA ģimnazijas absolventes Ruta Rozentāle un Vija Purmale u.c.

Priekšnesumos piedalījās Ariana Liepiņa (kokle) un Sandra Brastiņa (flauta). Viņas duetā arī nodziedāja divus A. Liepiņas tautas dziesmu aranžējumus — Aiz kalniņa liela muiža un Ko tās kokles gauži raud un Lindas Kronbergas sabalsoto Dzied māsiņa, ko atkārtoja. Mūzicētājas saņēma klausītāju sirsnīgus aplausus un ziedus.

Semināru apsveica LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, pieteicot aploksni. No Daugavas Vanagiem sveicienus un aploksni nodeva A. Šterns, no Kanadas latviešu katoļu apvienības sveica apvienības priekšnieks B. Logins. TLB sestdienas skolas agrākā pārzine A. Martinsone apsveikumā ar gandarījumu pieminēja, ka daudzi tagadējie izglītības darbinieki savas latviskās gaitas sākuši viņas vadītā sestdienas skolā. Pie galda apsveica agrāko TLTA ilggadējo vadītāju Ādolfu Sudmali viņa 80 gadskārtā; ziedus saņēma arī viņa dzīvesbiedre Aleksandra. Semināram ziedojumus nodevuši: DV Kanadas valde 250 dol., M. Lorberga ģimene 50 dol. un pa 25 dolariem — A. Bādere, E. Koks un L. Struce. **V.S.**

Ņujorkas Latviešu banka ziedo nacionāliem mērķiem

Priecināja Ņujorkas latviešu federālās kreditsabiedrības kasieŗa Bernharda Epermaņa sniegtais ziņojums biedru gada sapulces dalībniekiem šā gada 15. martā Salas baznīcas sarīkojumu zālē.

Bilance pērnajā gadā nedaudz pieaugusi, sasniedzot 1.277.392 dol. līmeni, un tā vispār pēdējos piecos gados ir uzrādījusi respektējamu 16,5 proc. caurmēra pieauguma tempu. Kreditkooperātīva 508 biedru noguldījumi arī palielinājušies, gada noslēgumā reģistrējot 1.152.929 dol. kopsummu, un 126 aizņēmējiem piešķirtais kredits 1986. gadā piebriedis līdz 747.280 dol. robežai.

Pagājušā darbības gada noslēgumā operātīvais atlikums ir 97.172 dol., no kā 74.535 dol. izmaksāti dividendēs.

Gada sapulces dalībnieki atbalstīja valdes lēmumu — no 7.051 dol. tīrā atlikuma 5.100 dol. ziedot nacionāliem mērķiem un kultūrai šādā sadalījumā: Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Salas novadam 3.000 dol., Ņujorkas katoļu draudzei 700, Latviešu kaŗa invalidu apvienībai ASV 300, Patiesības fondam 200, skautiem un gaidām 200, Minsteres Latviešu Centram 200, Pasaules Brīvo Latviešu Apvienībai 200, jaunatnes mēnešrakstam Mazputniņš 200 un Ņujorkas latviešu korim 100.

Amata pilnvaru laiks bija izbeidzies valdes locekļiem Uldim Klausam un Edgaram Pētersonam, tāpat aizdevumu komisijā Arturam Bužermanim un Jurim Strautmanim. Gada sapulce vienprātīgi viņus ievēlēja uz nākošiem trim gadiem. Biedru sapulci vadīja valdes priekšsēdis Edgars Pētersons. **E. P.**

SV. ANDREJA EV. LUT. LATVIEŠU DRAUDZES KOŖA

35. GADSKĀRTĒJAIS

KONCERTS

11. aprīlī pl. 19 Sv. Andreja baznīcā Toronto

Diriģents *Arvīds Purvs*

Piedalās: *Anita Rundāne, ērģeles,*
Skaidrīte Leja, soprāns,
Ivars Gaide, tenors,
Juris Cīruls, baritons

Programmā: *T. Ķeniņa, J. Kalniņa, I. Ramiņa un A. Purva skaņdarbi.*

Ieeja: 8 dol, pensionāriem, studentiem 6 dol., bērniem līdz 16 gadiem brīva.

APMEKLĒT LŪDZ KOŖA SAIME

Vīzentāla Centra apsūdzības liktenis Zviedrijā

Zviedrijas valdība 1986. g. 20. novembrī iecēla juristu komisiju ar uzdevumu caurskatīt Simona Vīzentāla Centra (ASV) iesniegumu Zviedrijas valdībai par baltiešu izcelsmes kaŗa noziedzniekiem, kas esot atraduši patvērumu Zviedrijā. Komisija sastādījās no 3 valdības dienestā esošiem augstiem juristiem. Tagad tā devusi savu slēdzienu, kas ietverts garākā ziņojumā valdībai. Gala vārdā komisija ieteic valdībai nespert nekādus soļus sakarā ar Vīzentāla Centra iesniegumu. Valdība šim ieskatam pievienojusies.

Juristu komisijas ziņojumā analizēti dažādi momenti, kam var būt vispārēja interese. Centra iesniegumā bija minētas 12 vārdā nosauktas personas kā kaŗa noziedznieki ar dzīves vietu Zviedrijā. Juristu komisija noskaidrojusi, ka 8 no tiem jau miruši. No atlikušajiem 4, viens ir jau 90 gadu vecumā, viens 80 gadu un viens 70 gadu. Kā zināms, pastāv šaubas, vai tādā vecumā cilvēks vēl spēj izturēt smagu tiesas prāvu, dot sakarīgas atbildes un izteikties par notikumiem pirms 45 gadiem. Arī varbūtējam sodam tādā vecumā vairs nav īstas jēgas.

Izejot no zviedru likumiem komisija konstatē, ka Zviedrijā ir iespējams tiesāt personas, kas nav Zviedrijas pavalstnieki un ir izdarījuši noziegumus ārpus Zviedrijas. Turpretim likums neatļauj izdot Zviedrijas pavalstnieku tiesāšanai ārzemēs.

Komisija raksta: ,,Jākonstatē, ka noziegumi, ko vārdā nosautās personas esot izdarījušas, Zviedrijā jau sen ir noilgušas. Pēc zviedru tiesībām garākais noilguma laiks ir 25 gadi. Tas attiecas uz noziegumiem, kam paredzēts sods — mūža cietums (Zviedrijā, kā zināms, nepastāv nāves sods). Zviedrija vienmēr ir gribējusi, arī tad, kad runa par smagiem noziegumiem kā slepkavība vai genosids, ļaut darboties noilgumam pēc vispārējiem principiem. Šī līnija bijusi noteicēja Zviedrijas nostājai arī starptautiskās diskusijās, kad noilguma jautājums bijis dienas kārtībā. Doma par likumu, kas mainītu tiesisko stāvokli attiecībā uz kaŗa noziegumiem ar atpakaļejošu spēku, Zviedrijā vienmēr noraidīta, jo bijusi pretrunā ar vispārējiem tiesību principiem, un jau tad, kad noilgums vēl nebija iestājies. To zinot jāuzskata par izslēgtu, ka šodien varētu tikt akceptēta kāda cita nostāja.''

Tālāk: ,,Jākonstatē, ka celtā apsūdzība nevar tikt izmeklēta no tiesas orgāniem. Līdz ar to būtu apšaubāmi, ja apsūdzība tiktu izmeklēta kādā citā formā, piem. no kādas izmeklēšanas komisijas vai citādi.''

Paraleli prasībai celt apsūdzību pret vārdā nosauktām 12 personām, Centrs prasa arī noskaidrot, vai Zviedrijā nedzīvo vēl citi kaŗa noziedznieki. Juristu komisija konstatē: ja jau neko nav iespējams iesākt pret pašlaik zināmām personām, tad nebūtu jēgas meklēt vēl citus vārdus, kas atrodas tādā pat stāvoklī.

Pašreiz spēkā esošā noilguma sistēma Zviedrijā radās 1926. gadā, bet saknes tai ir daudz vecākas. T.s. klasiskā doktrīna māca, ka laikam ejot atspēkojumi zaudē ticamību. Turpretim apvainojumi paliek sākotnējā izskatā. Tāpēc var gadīties, ka par veciem nozieguimiem tiek sodīti nevainīgi cilvēki. Noilguma mērķis aizkavēt tādas kļūdas. Bet ir arī citi motivējumi. Piem. tiek sacīts, ka laikam aiztekot sods zaudē savu nozīmi.

Apvienoto Nāciju kopsapulce 1968. gadā 26. novembrī pieņēma konvenciju par likumā paredzētā noilguma neattiecināšanu uz kaŗa noziegumiem un noziegumiem pret cilvēcību. Konvencijai pievienojušās valstis apņemas nepiemērot noilgumu uz zināmiem, tuvāk precizētiem kaŗa noziegumiem. Konvencijai pievienojušās Padomju Savienība, Polija, Bulgarija, Jugoslavija un Rumanija. Zviedrija **nav** tai pievienojusies, nedz arī kāda cita valsts, kas ietilpst Eiropas Padomē, ne arī ASV vai Kanada.

Juristu komisija citē arī kādreizējā tieslietu ministra un parlamenta locekļa L. Geijera vārdus, kas Eiropas Padomes 16. sesijā 1965. g. runājis jautājumā par noilgumu kaŗa noziegumiem. Viņš teicis: Sistēma ar noteiktiem noilguma termiņiem visiem noziegumiem Zviedrijā ir būtisks tiesību princips. To motivē arī apstāklis, ka pēc ilga laika nav iespējams izdarīt korektu izmeklēšanu, un tāpēc iespējamas kļūdas. Cik arī noziegumi pret cilvēcību ir nosodāmi, tomēr visi noziegumi jāmērī ar vienu mērauklu. Arī norvēģu delegācijas vadītājs S. Strejs uzsvēra, ka vienmēr jāpielieto vieni un tie paši normālie principi.

1974. g. 25. janvārī Eiropas Padomes ministru komiteja pieņēma konvenciju par normāla noilguma neattiecināšanu uz noziegumiem pret cilvēcību un uz kaŗa noziegumiem. Konvencija paredz, ka daži smagi kaŗa noziegumi tiek izslēgti no noilguma tecējuma, taču tikai tie, kas pastrādāti **pēc** konvencijas spēkā stāšanās. Oficiāli šai konvencijai pievienojusies tikai Holande. Tāpēc tā vēl neskaitas stājusies spēkā.

Par Zviedrijas nostāju iepretim šai konvencijai runāja parlamenta loceklis S. Vālunds. Viņš sacīja, ka vispārēji noilguma noteikumi Zviedrijā pastāvējuši vairāk kā 150 gadus, un jāuzskata par zviedru tiesību sistēmas neatņemamu sastāvdaļu. Arī tiesību doktrīna akceptē noilgumu. Konvencijas trūkums ir arī tas, ka nenodrošina tās pielietošanu un attiecināšanu uz noziegumiem, kas jau bija noilguši tad, kad konvencija stājās spēkā. Tāpēc konvencija izrādās esam nesavienojama ar zviedru tiesību sistēmu, kas paredz, ka sodamībai nevar piešķirt atpakaļejošu spēku.

1949. g. Ženevā pieņēma konvenciju par kaŗa upuru aizsardzību. Zviedrija tai pievienojās 1953. gadā. To akceptējušas arī gandrīz visas AN valstis. Tanī valstis apņemas kriminālizēt un izmaklēt, vai izdot personas, kas darījušas vai devušas pavēli izdarīt smagus pārkāpumus. Tādi, piem. ir apzināta nonāvēšana, spīdzināšana, necilvēcīga apiešanās, nelikumīga deportācija un ieslodzīšana. Noilguma jautājums konvencijā nav skārts, bet to, šķiet, nevar attiecināt uz laiku, pirms konvencija nebija spēkā.

Aplūkojusi Zviedrijā spēkā esošos tiesību priekšrakstus, zviedru juristu komisija nāk pie slēdziena, ka ar Vīzentāla Centra iesniegumu nekā nevar iesākt. Kodols šai atzinumā ir zviedru likumi, kas regulē noilgumu. Zemē, kur noilguma likumi un prakse ir citādi, arī secinājums var iznākt citāds.

Juristu komisija nav studējusi konkretas apsūdzības un nav izteikusies par apzūdzību un pierādījumu kvalitāti. Tāpēc baltiešu trimdiniekiem vēl arvien priekšā liels darbs, lai apgaismotu ārzemju sabiedrībai patiesos notikumus Baltijā gadu desmitos pēc tam, kad Baltijas valstis zaudēja savu neatkarību. **A.L.**

Šis pazīstamās Kanadas žurnālistes Barbaras Amiel raksts parādījās 17. marta laikrakstā The Toronto Sun:

SUN

Canada first ... for zeal

BARBARA AMIEL

The Deschenes Commission report is upon us. Where do we go from here?

What, in fact, the Deschenes Commission finally said was that stories of thousands of Nazi criminals in Canada have been exaggerated, and the authorities should look seriously into 20 alleged criminals and further investigate another 218.

It looks as if Justice Minister Ray Hnatyshyn and Judge Deschenes have managed to carry out a reasonable damage control exercise on the harebrained idea of Prime Minister Mulroney's to set up the Inquiry into the Commission of War Crimes in the first place. This mania of our PM for making public policy decisions based on circuses and opinion polls is the attitude of a man unable to lead or govern. Meanwhile, the idea of looking into 218 cases strikes me as absurd, but I suppose the commission had to come up with something after two years of investigation.

It strikes me as absurd because it is absolutely clear that Canada has no big fish Nazis. It may have some small fry, much as we have some small fry communist horrors here. But just as there seems little point in digging up some pale, flaccid Hungarian who got through our screening procedures in 1956 and now lives comfortably here trying to forget what he did in the cellar of the Budapest secret police so it seems pointless to try unimportant ex-Nazis.

Bringing some small-time concentration camp guard or foot soldier of the Third Reich to trial now would do nothing but make him a scapegoat. It would suggest that his crimes were an aberration in the Third Reich. In fact, all of Germany was mad at the time, gripped by a terrible disease in which the rules of law were suspended.

Israel itself has no interest in bringing such people to trial. Many of its leading jurists (notably ex-chief justice Chaim Cohen) have even argued against holding such trials as the Eichmann and Demjanjuk trial now going on. I have no idea why Canada has to outdo everyone in the world for zeal, and misplaced zeal at that, and twist its laws to hold war crimes trials for Nazi minnows.

When the idea of holding war crimes trials was even raised in Britain, the home secretary dismissed it on the spot as inconceivable. A man is brought to face justice where he committed his crimes and where he may be judged by a jury of his peers. Canada has no jurisdiction in crimes committed in Europe during the war and all the Criminal Code amendments in the world will not wash that abstract ideal away.

The justice minister's response strikes me as sober and appropriate. He has rejected the illiberal concept of retroactivity in citizenship without *proving* fraud in obtaining it. He seems unlikely to want to broaden our extradition treaty with Israel, which Israel is unlikely to press for anyway. He has stuck by the need to use Canadian standards of evidence in any trials, which effectively eliminates Soviet evidence. Since most war crimes were committed in areas of Europe that are today under Soviet control, the most important evidence for any trials Canada may hold can often only be collected in the Soviet Union. This raises an important issue.

The real need now is to heal the rift between the East Europeans and the Jewish community in Canada. It is my opinion that the rift is in part the deliberate work of the Soviet Union. This is mere speculation, but there are some signposts.

Several years ago, a front-page story in the Los Angeles *Times* said a Soviet official had warned justice authorities in the U.S. that American courts were being set up by phony testimony from Soviet witnesses in war crimes trials. There is no way of finding out whether this was true or not but it raised the question of why would the Soviets want to get false testimony into the trial of accused ex-Nazis living in Europe or North America?

The answer, I suppose, is to create tension and dissension between the Jewish and ethnic communities. The Soviets have suddenly begun leaking evidence on alleged ex-Nazis after some 40 years. But they will not allow that evidence to be properly tested scientifically (in the case of documents) or through proper cross-examinations (in the case of eyewitnesses.) Much of the Wiesenthal Centre's evidence comes from Soviet sources although the Wiesenthal Centre seems curiously coy about this and will not say where its evidence is obtained.

Once someone like Sol Littman, the Wiesenthal representative in Canada, starts pointing the finger and accusing a country like Canada of harboring "thousands" of war criminals, he puts pressure on the government to act in ways that can only inflame the delicate relationships between ethnic communities. This may not be Littman's intent. This is too often the result. It is in the Soviet Union's interests to see that attitudes toward Israel are hostile and that the western countries have internal difficulties with rival ethnic communities.

The East Europeans and Jews have a history that is inextricably intertwined. Whatever the past unhappinesses, today both are victims of the same oppressor. They must not let the past evil of the Third Reich play into the hands of the present evil of the Reich of the USSR.

TORONTO ZIŅAS

● Arī šogad Toronto Karavānas ietvaros darbosies Rīgas paviljons Latviešu centrā. Jaunā rīcības komiteja, ar priekšsēdi E. Kalviņu, darbību uzsāka jau pag. gada rudenī, kas sanākusi uz vairākām darbības plānošanas sēdēm. 19. marta sēdē Latviešu centrā no četrām kandidātēm par ,,Miss Rīga'' ievēlēja Guntu Krūmiņu un par ,,Rīgas pilsētas galvu'' vienīgo kandidātu Arni Markitantu. Par Rīgas paviljona tēmu izraudzīta latvisku Jāņu svinēšana. Pie programmas sastādīšanas jau strādā Aelita Brīviņa un Atis Freimanis. Par programmas izpildītājiem aicinātas visas ieinteresētās dejotāju, dziedātāju, spēlētāju u. c. zināmās tautasdeju, koŗu vienības Toronto un tuvākā apkārtnē. Par atbildīgo dekorātoru pieaicināts E. Ervalds ar palīgu A. Briedi, un darbus uzsāks jau tuvākā laikā. Lielas rūpes sagādā saimniecības vadītājai Izoldei Freimanei darbinieku apzināšana, sevišķi tādu namamāšu, kas nāktu talkā ar garšīgu kūku cepšanu. Protams, par ,,jēlvielām'' t. s. produktiem varētu saņemt atlīdzību. Liels darbs veicams arī Karavānas pasu iepriekšējā pārdošanā, jo par katru iepriekš pārdoto pasi, rīkotāji saņem 2 dol. Nākošajā sēdē 8. aprīlī paredzēta darbinieku ,,bildēšanās''.

Papildinājums

LA 21. marta 12. nr. Toronto ziņās aprakstītajās Saulaines vakariņās nebija minēts Latviešu ģimnazijas audzēknes vārds, kas spēlēja akordeonu. Tā bija Daina Eislere.

TORONTO ZIŅAS

● Labi izdevies Sv. Jāņa ev-lut. draudzes kamermūzikas koncerts 14. martā draudzes dievnamā, ko rīkoja draudzes mūzikas komiteja ērģelnieces Anitas Rundānes vadībā. Koncertu noklausījās ap 250 apmeklētāju un tas deva 1750 dol. ienākumu dzimtenes baznīcas atbalstam. Programmu sniedza pazīstamie latviešu mūziķi : brāčists Artūrs Jansons, čellists Juris Ķeniņš un ērģeļu mākslinieces Anita Rundāne, kanadiešu mākslinieki vijolnieki — Nancy DiNovo un Jakovs Lerners. Vēl piedalījās Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis diriģentes Brigitas Alkas vadībā. Programmā plašākais darbs bij G. Faurē Rekviems, vokālā ansambļa un ērģelnieces Anitas Rundānes izpildījumā. Ansambļa dziedātājos ir jaunas skanīgas, mūzikāli izglītotas balsis: Rasma Caune, Inese Dobele, Dzidra Egle, Pēteris Gaibišels, Māra Ķeniņa, F.T. Kristbergs, Melita Lapiņa, Ēriks Rugelis, Lilita Tanne, Vilma Vītola, Alberts Vītols un Alberts Vītols jr. Stīgu ansamblim bija izvēlēti iecienītie komponistu H. Purcell, G. Puccini, G.F. Hendeļa, T. Ķeniņa, T. Albioni, Bacha un P.I. Čaikovska skaņdarbi. Ērģeļu māksliniece Anita Rundāne atskaņoja A. Vivaldi un J. Alain ērģeļu solo un spēlēja pavadījumus arī stīgu ansamblim. Nobeigumā māc. F.T. Kristbergs pateicās stīgu kvartetam un koncerta ierosinātājam Art. Jansonam, ērģelniecei A. Rundānei, vokālam ansamblim un diriģentei B. Alkai. Programmas izpildītāji saņēma pa rožu ziedam un publikas sumināj umus. Dāmu komiteja ar priekšnieci L. Jansonu pēc koncerta pacienāja ar atspirdzinājumiem.

● Mākslinieku vienības Latvis 32. gadskārtējo izstādi 3. aprīlī pl. 19:30 Sv. Jāņa baznīcas zālē atklās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Kultūras padomes priekšsēde Inta Purva paziņos LNAK godalgu, ko ik gadus piešķir kāda mākslinieka izstādītam darbam. Izstāde turpināsies 4. aprīlī no pl. 10—20, 5. aprīlī no pl. 13—19. Izstādē ar 58 darbiem piedalās 24 Latvja biedri un 7 ārpus šīs mākslinieku vienības ar 9 darbiem, pavisam kopā ar 67 darbiem.

● TLB inženieru un tehniķu kopas referātu vakars 23. aprīlī, pl. 19:30 Latviešu Namā. Mintauts Fogels izrādīs divas filmas: Zelta un vara raktuves Jaungvinejā un otru filmu — Polaris, cinka un svina raktuves Kanadā, 100 klm. no ziemeļpola, sniedzot arī paskaidrojumus. Pēc tam kopas biedru gadskārtējā pilnsapulce.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības ceturtdienas sanāksmē, 19. martā, bija rīkots plašāks sarīkojums ar klātiem galdiem, loteriju un priekšnesumiem, kas pulcināja Latviešu Namā 260 dalībnieku. Sarīkojumu daļas vadītāja B. Komarovska teica īsu uzrunu, ķam sekoja Anetes Bencones, Vilmas Aleksandras un Lijas Pones deklamācijas. Pensionāru koris diriģenta E. Ārgala vadībā nodziedāja septiņas dziesmas. Sarīkojumā bija lūgtā viešņa Džēna Vūdvorta (Woodworth), Seniors Concerned Ontario pārvaldes prezidente, kas pēc priekšnesumiem solījās aicināt pensionāru kori viesoties pensionāru sarīkojumos Harbourfront telpās. Loterijā, ko vadīja M. Kalniņa ar palīdzēm, bija bagātīgs saziedoto mantu klāsts. 12. martā sanāksmē 160 dalībnieku noklausījās A. Celma stāstījumu par Pomeranijas atkāpšanās cīņām. 9. aprīļa sanāksmē ar dziesmām piedalīsies TLB sestdienas skolas jaunieši Konrads Ozols un Astra Ozola, Irisa Purena pie klavierēm.

● Par Meksiku agrāk un tagad, papildinot ar slīdīšu izrādi, 15. martā pēc svētdienas azaida Latviešu Centrā stāstīja E. Lejiņš, kas apceļojis Meksiku vairākas reizes, dažādos gada laikos. Visskaistākā daba tur esot pavasarī, kad zied koki, krūmi un puķes krāšņās krāsās un ziedu veidojumos. Slīdītēs bija skatāmas vairākas Meksikas pilsētas, arī sudraba raktuvju pilsēta Tasko, kas atrodas kalnos. Parkos daudz pieminekļu, strūklaku un mākslas statuju. Pilsētas pēdējos gados modernizējušās, ,,vecā Meksika'' palikusi jau ārpus tūristu loka. Nozuduši arī laipnie ēzelīši, kuŗi tūristiem ,,ēda no rokas''.

● Ļoti labi bija izdevusies Austrumu draudzes dāmu komitejas rīkotā draudzes pēcpusdiena pēc dievkalpojuma 22. martā Sv. Barnaba baznīcas zālē, pulcinot pāri par 200 apmeklētāju, kas noskatījās Harija Celma viencēlienu Tautiska būšana, ko izrādīja pašas dāmas. Izrādi bija sagatavojis Hugo Miķelsons, kas arī pats tēloja līdz, vienīgo vīrieša lomu visā lugā starp septiņu sieviešu lomu tēlotājām. Lugas autors dzīvo Kalamazū, sarakstījis jau vairākus asprātīgus uzvedumus skatuvei. Darbība risinās dāmu komitejas sēdē, ka jau parasti — ar ziņojumiem, ierosinājumiem, strīdiem, neiecietību, kam klāt nāk vēl aprunāšanas. Sēdi nevar lāga iesākt, jo dažas locekļes novēlojušās un kad to ar dziesmu iesāk, runājamā un enerģijas ir daudz. Komitejas priekšsēdes āmuram itin bieži jānoklaudz uz prezidija galda, aicinot ieturēt klusumu. ,,Kad man jātur mute, tad man nav te nekā ko darīt!'' skan protestētājas balss. Izrādas, ka darāmā tomēr it gana. Ierodas arī pabalsta lūdzēja, labi saposusies dāma, bet kasē tikai trīs dolari ar deviņdesmit vienu centu... Izlīdzas privātiem ziedojumiem, un lūdzēja aiziet, lai sāktu to pašu atkal no gala citā vietā. Ierodas arī labvēlis ar visu savu iekrājumu — ,,zeķu banku'' un to atstāj. Nu ir tāds sajukums un ,,domstarpības'', ka sēde izbeidzas. Izrādē tēloja Irma Vasere, Olga Vandele, Aina Barona, Vera Balode, Veronia Liepkalna, Lidija Misbacha, Laura Eglīte un Hugo Miķelsons, sufliere I. Vidnere. Ar dziesmu viss arī beidzās, saņemot skatītāju aplausus un no dāmu komitejas priekšnieces Lidijas Pētersones, kas dažus vārdus teica arī pirms izrādes, pa rozes ziedam, bet no izrādes sagatavotāja H. Miķelsona — ,,pateicības diplomu''. Pie kafijas galda izpirka arī visas loterijas lozes, kas vēl dāmu komitejas ienākumus papildināja. — Dāmu komitejas agrās Lieldienu brokastis 19. aprīlī, Ģimenes dienas sarīkojums 10. maijā.

● Mednieku un makšķernieku triju klubu pārstāvji 14. martā pulcējās kopējā sanāksmē DV Namā Toronto. Sanāksmi vadīja Toronto mednieku un makšķernieku kluba priekšnieks J. Atmats. Toronto klubs bija pārstāvēts ar 6 dalībniekiem, Hamiltonas — 4 ar priekšnieku R. Mierkalnu un Sv. Katrīnu klubs ar 3 pārstāvjiem un priekšnieku H. Freimani. Galvenokārt pārrunāja aizvadītā gada darbību un saskaņoja visu triju klubu sacensības un sarīkojumus. Tuvākais sarīkojums 4. aprīlī pl. 19:30 Poļu zālē, Hamiltonā. Tas būs pavasaŗa sarīkojums Šalc zaļais mežs. Tā paša kluba tītaru šaušanas sacīkstes Lielupē 12. aprīlī, pl. 10:00. Toronto kluba tītaru šaušanas sacensības 25. aprīlī, pl. 10:00 Bērzainē, turpat pavasaŗa darbu talka 2. maijā pl. 9:00.

● Sv. Andreja draudzes padome amatus 1987. gadam sadalījusi šādi: priekšnieks A. Kalns, palīdze un administratore A. Liepiņa, palīgs saimnieciskās lietās J. Kness-Kņezinskis, sekretārs U. Zommers ar palīdzi R. Āpši, kasieris J. Grīnbergs, palīgi S. Birkāne un I. Toža, nama komitejas priekšnieks J. Kness-Kņezinskis, locekļi — K. Bergmanis A. Roze un E. Siksna; finanču komitejas priekšnieks J. Grīnbergs, locekļi—V.Bebris, J. Kūla, I. Toža, S. Birkhāne un E. Siksna. Sidrabenes būvkomitejas priekšnieks E. Siksna, locekļi — K. Bergmanis, J. Kūla un T. Jurenovskis, palīdzības fondā — K. Bergmanis un M. Amoliņa; pārstāvji citās organizācijās: LNAK U. Zommers, 18. novembŗa komitejā A. Leja, ģimnazijā S. Birkhāne, svētdienas skolā A. Leja, Kristus Dārzā R. Āpše, baznīcas logu (vitrāžu) izraudzīšanas komitejā — A. Liepiņa, J. Kness-Kņezinskis, U. Ķiesners, J. Kūla, māc. J. Cālītis un A. Kalns; Kārļa Ulmaņa fondā V. Eglīte, arī Sidrabenes bērnu nometnē, kopā ar U. Zommeru, M. Amoliņu, V. Zobenu un E. Kleperi; Apbedīšanas fondā M. Amoliņa, S. Birkhāne, A. Liepiņa un I. Toža; speciālo uzdevumu loceklis U. Ķiesners. Revīzijas komisijā A. Zeibolts.

● Sv. Andreja draudzes 38. gada svētku dievkalpojumā ar dievgaldu 15. martā māc. J. Cālītis ieveda jaunievēlētos padomes locekļus amatā. Pie dievgalda nāca draudzes padome, dāmu komiteja un draudzes koris. Amatā ieveda arī par pērminderu vecāko iecelto L. Gulbi. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā. Pēc dievkalpojuma, 29. martā, dāmu komitejas rīkotā draudzes pēcpusdienā māc. Ā. Čops referēs par tematu: ,,Saruna starp ticību un neticību.'' 19. aprīlī dāmu komitejas agrās Lieldienu brokastis.

● Sasniegusi 97 gadu vecumu, 14. martā mirusi Olga Neimane, dzimusi Caune. Viņa dzimusi 1890. g. 12. martā Liepājā. Aizgājēju pēdējā gaitā no Jarret bēru nama uz Jorkas latviešu kapiem 18. martā izvadīja māc. F.T. Kristbergs. Nelaikē atstāj meitu Ženiju, znotu Aleksandru Nīgali, mazdēlu Hariju un mazmazmeitu Ēriku.

● Uz Jorkas latviešu kapiem 16. martā māc. J. Cālītis izvadīja 12. martā 86 gadu vecumā mirušo Kristīni Zaķi. Viņa dzimusi 1901. gadā 18. augustā Valmierā. Aizgājēja atstāj mazmeitu Dzintru Lawrie.

Alfrēds Grīnbergs pēc sava pēdējā brauciena Hamiltonā, King un James ielu krustojumā.

30 reizes apkārt zemes lodei

Šinīs dienās Alfrēds Grīnbergs Hamiltonā, Ont., nobeidza savu darbu kā Hamiltonas ,,Street Railway'' — pilsētas autobusu vadītājs. Viņš šai darbā nostrādājis veselus 30 gadus, pie kam no šiem 30 gadiem 17 gadi nobraukti bez vienas satiksmes klizmas. Saskaitot kopā šai darba laikā nobrauktos ceļa gabalus, iznāk, ka A. Grīnbergs ir zemes lodei apbraucis apkārt veselas 30 reizes. Vaļas brīžos un nedēļu nogalēs viņš pirms 15 gadiem noorganizēja deju kapellu Runči, kas pēdējos gados spēlēja visos latviešu dziesmu svētkos un citos globālos sarīkojumos. Runči ir izdevuši arī četras deju skaņu plates. Savu pensijas gadu lielāko daļu paredzējis pavadīt uz Simko ezera, kur ezera tuvumā jau ir uzbūvējis ziemas māju. Ir jau arī iegādāti visi makšķerēšanas atribūti, kā laiva, ,,Skidū'' un uzbūvēta liela zivju žāvējamā krāsns.

J. G.

SV. KATRĪNAS

Simco ezera Gilforda līcī 7. martā žibulēšanas sacīkstēs piedalījās 15 žibulētāji. Lielāko lomu ieguva R. Pavlovs, 2. v., V. Rozentāls (bija 13 asaŗu) un 3. v. J. Gunarsons (10). Sacīkstes vadīja V. Veide.

25. aprīlī pl. 19:00 klubs rīko biedru vakaru Poļu zālē, 85 Heine Street. Apbalvos aizvadītā gada sekmīgākos makšķerniekus. (vs)

Pirmdienu vakari Centrā

Pirmdien, 6. aprīlī, pl. 19.30

PBLA Minsteres sabiedriski zinātniskais institūts.

Referenti Dr. L. Lukss un Ūve Hodgins

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

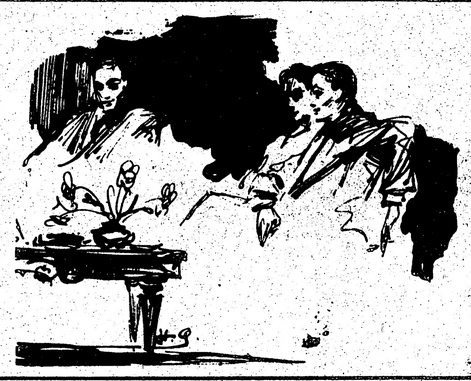

(56. turpinājums)

— Un ko tad tu pats? Bailes sabira biksēs, ka ļekatoji? nerimās Nātra.

Padzirdot vācieša atnesto ziņu, dārza mājiņas iemītniekos iedegās nemiers: mājās! Balss balsī sasaucās un atsaucās ar savām piebildēm, jo te kopā bija tik dažādu domu auklētāji. Bars ziņkārīgo aplenca pārnācēju ar daudz ziņkārīgiem jautājumiem, līdz Frau Mussatt paglāba savu pārnācēju no svešo ziņkārības, ievedot namā.

— Un tad tā mēs būtu izčākstējuši kā taukums uz vācieša pannas, ja vien tie būtu uzvarējuši — sarunai punktu pielika Vanags. Bet kāda priecīga balss pārskanēja citas:

— Droši vien Jāņus svētīsim mājās!

— Kāpēc gan ne? — sekoja piekrītoša atbalss.

— Ak, cerību baltā puķe! — plaukstā ūsu nobraucīja vecāks vīrs.

Uzbangotais nemiers visus bija satraucis, katram to pārdzīvojot pa savam.

— Par ko tu smaidi? — piestājusi Zīriņu jaunākajai, jautāja Anda.

— Es domāju par to, kādi būs pirmie vārdi tiekoties? Kādi būs mūsu pirmie soļi tur, pāri jūrai? Un vai pagalmā, pie vārtiem, liepa tāpat šalks labdienas, ejot un nākot? — Cik sirma būs māte?...

— Kā būs? Laikam kā divi muļķīgi, svešā dārzā nomaldījušies bērni, rokas aiz muguras paslēpuši, ar kurpju purngaliem rušinātu celiņa smilti, — domāja Anda.

— Tā varētu gan būt, — kāda piekrita.

— Bet man... man vispirms īsu, pavisam īsu mirklīti gribētos paskatīties pa logu vecajā istabā... Varbūt rūts no iekšpuses būtu aizsvīdusi. Bet kaut kur tur dziļumā tauku bļodiņā turētos sīka liesmiņa, veltīgi cenzdamās aizdzīt tumsu no kaktiem. Bet pret sienu zīmētos sakņupusi ēna, — klusi runāja jauns puisis — Guntis Grieze. Nopūzdamies tas turpināja, kā lasot no dziesmu grāmatas. Varbūt šīs balsī izteiktās domas bija viņa ik vakara lūgšana.

— Ne, dakts ir par sīku, lai tā dotu gaismu un mestu ēnu no priekšmetiem un lietām. Bet šai pelēkajā krēslā tev vajadzētu būt...

Un tad... es pieklauvētu pie rūts: labvakar, māt'! — es sacītu ar aizturētu līksmi. Tu iznāktu man pretī... Neticēdama, bez vārda, tu laistu taustīgus pirkstus līdz manam elkonim. Un tad... tu salūztu man pie krūtīm...

Manas rokas gulētu ap taviem šaurajiem pleciem, jo man gribētos sasildīt šo mīļo būti, kas viena salusi bailēs. Tā es ļautu savai rokai slīdēt pār šauro, rievoto vaigu, sajūtot man uz pirkstiem nolīstam karstu lāsi.

— Tu raudi, mana dārgā, visu dārgā. Un paceļot pirkstus pie savām lūpām, es izdzertu sāļo asaru... Tā būtu, māt'...

— Jā, jā, — piebalsoja cits. — Arī mani plosa minējumi, kāda būs īstenība tiekoties? Ko katram būs nodarījis pārejas laiks? Vai es vairs pazīšu kādu un vai mani kāds pazīs? —

— Tā, tā. Laikam plati soļi, pļāvējam asa izkapts. Sirmie mirst un jaunie aug. —

— Vai tāpēc mums nebūtu vairs dzimtenē vietas?

— Latviju mēs atmiņā nesam savās sirdīs, — iebilda kāds izgudrelis. — Tāda, kāda tā bija, tādas vairs nav un nebūs.

— Kā tu to domā?

— Vienkārši un dabiski — katra paaudze nāk ar savu seju. Jaunie arvien ko pārveido. Nav tādu zāļu, kas šī zaudējuma sāpes spētu dziedēt.

— Protams, ka Latvija nebūs vairs tāda, kāda tā bija pirms komūnistiem. Vispirms jau nebūs vairs tā laika darbinieku, kas kārtoja valsts dzīvi. Tie, kas nāks, būs citi, ar citu pieredzi un citām domām, jo politiskās nosliece s arvien atstāj savu ēnojumu tautas dvēselē.

— Kas necienī savus vadoņus, tie paši izsmej sevi.

— Nākotnes dziesmai būs citi vārdi, citi dati un pavisam citas darītāju sejas. Vai tas mums patīk vai ne, mēs esam aizejošie, jo viss, kam tu pagriez muguru, pārveidojas. Mēs esam tikai paaudžu ceļa stabiņi cilvēces vēsturē.

— Mums jāpārnāk. Jāpārnāk tās ticības dēļ, ar kādu mūs gaida palicēji.

— Es atgriezīšos! Kaut arī tikai kāds akmens vai apdedzis koks rādīs man manas mājas vietu! — Un es tur stādīšu ozolu — stipro koku. Reiz atkal būs jāiesēj dzīvība, kur cilvēku neprāts to izpostījis.

— Jā, zemnieks nedrīkst pagurt un nīkt, jo nav neviena cita, kas to aizstātu. Jo cik ilgi cilvēka mute prasīs maizi, tik ilgi ir jābūt arājam. Šī patiesība diktē pavēles vārdus: tev būs varēt un spēt. —

— Arvien esam atkārtojot prasījuši, lai svešie neskaŗ mūsu tiesības uz darbu, lai mēs varētu brīvi art un sēt. Jo cik stipras ir mūsu rokas, tik liela mūsu labklājība un laime. Mūsu spēks, mūsu bagātība, mūsu zelts ir mūsu rokas, darba cilvēka nerimstošās rokas. Tāpēc lai katra latvieša lūgšana ir: Dievs, dodi vēl ilgi spēku manām rokām nepagurt, lai varētu vairāk svētīga darba veikt, ka godam spētu savu kapa vietu izpelnīt.

— Atgriežoties būs daudz un smagi sarežģījumi, lielas pārkārtošanās. Jo ko tu darīsi ar dzimtenē uzkundzējušos krievu masu, kas nebūt negribēs projām iet?

— Pa tīro! — atsaucās ielāpainais jauneklis. — Projām, no kurienes nākuši!

— Un ko ar māsu, kas būs apprecējusi krievu?

— Ja māsai krievs gultā labs, lai paunojas tam līdz! — jaunais nebija samierināms.

— Pamazām, ar lēnu prātu! — roku paceļot, mierināja sirmgalvis.

— Lēnība veicina lēnu, bet nenovēršamu tautas ķermeņa noasiņošanu, kavē visā pasaulē izkaisīto ģimeņu saliedēšanu, — jaunajam bija sava patiesība.

— Dēli, dēli, — praviešoja vecais — vēl jau mēs sēžam tepat. Parasti tie pavasaŗi tautu vēsturēs tik strauji neplaukst. Iet laiks. Dažreiz ilgi, ilgi...Vēl jau mūsu zemīte...

Labu brīdi klātesošajos iestājās padrūms klusums. Tikai vīru pīpju dūmos pazibējusī dzirkstele liecināja par smago domu vīru pierēs. Bet sirmgalvis turpināja:

— Mēs esam liecinieki smagai un grūtai pagātnei. Mēs izturēsim arī tagad. Ticiet, reiz paies pārbaudes laiks un reiz atkal mazā, pelēkā lakstīgala — latviešu tauta — dziedās Baltijas jūŗas piekrastē. Reiz atkal zemnieks soļos tīrumā ar sētuvi plecos, jo dzīvība mirdz cauri visam, mirdz pāri visam...

— Paldies, vecotēv! — Zuzīte noliekdamās noskūpstīja sirmgalvja roku.

*

Ziemas kalumam salūztot, zili ledi pārvērtās čurkstošās tērcēs un burbuļi plīstot smējās: mūsu uzdevums iešana un nākšana, nekas nepalieķ, kāpēc posts lai būtu nepārvarams un mūžīgs? Pat draiskulis mākonis, pelēko svītru kā cepuri piešķiebis uz vienas auss, aizpeld bezbēdīgs.

Bet cilvēks nav mākonis, tas nevar aizpeldēt rūpju smaguma pilns, tas turas pie savas baŗotājas — zemes, ar stiprām saknēm ieurbies augsnē, no seniem kapiem nākdams, tas stīgo jaunās audzēs. Jo cilvēks ir kā stāds, to piemin pie zemes, bet saules stundā tas atzeļ, sāk pumpurot un lapot, ja vien saknes tam ir veselas.

Līdz ar pavasaŗa tuvošanos Baltijas bēgļi kļuva kustīgāki. Daudzi cilvēki bija bēguļodami pārstaigājuši vācu zemi krustām šķērsām, nekur neatrazdami meklēto. Tā nebija manta, ko šai brīdī meklēja, tas bija dzīvais cilvēks. Izkaisīti Vācijas miestos, nespēdami samierināties ar zaudējumu, tie cerēja kustībā sastapt kādu paziņu vai radu. Tie visi bija gājēji un nācēji, katrs ar degošu meklēšanas nemieru sevī.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

26.

Gauži raud Staburadze
Miglainā rītiņā;
Kad saulīti ieraudzīja,
Tad priecīgi pasmaidīja.
30967 V.K.Z.

Saka upe tecēdama:
Mīsimies, Daugaviņa!
Nesamija Daugaviņa,
Upei lieli līkumiņi.
31001 Krustpils D.

Jauni puiši, jaunas meitas,
Izsmeļiet Daugaviņu!
Daugaviņas dibenā
Divi zelta gabaliņi.
52122 Lubānas Md.

Laivinīka mjaita beju,
Laivā gulu dīnavydu;
Pi smildzeņis laivu sjāju,
Nīdrā kuoru vainaceņu.
52080 Līvānu D.

Upe tek skanēdama,
Daugaviņa dindēdama;
Kā tai bija nedindēt,
Pilna dārgu dvēselīšu.
30710[4] Sēļpils Jk.

*

Kur tu ņēmi, bāleliņi,
Tādu jautru līgaviņu?
Dziedādama dzirnas grieza,
Dziedādama riju kūla.
36300 Skolas

Kai man beja nadzeivuot
Ar gudrū ļaudaveņu?
Maizeit' ādu kai šyuniņu,
Cepējiņa kai biteite.
48741 Nerzas Ldz.

I derēt piederēja
Trīs māsiņas brālīšam:
Divas vilka dzirnaviņas,
Trešā dziesmas darināj'.
36291 Raunas C.

Slēdz, māmiņa, maltuvīti
Ar sudraba atslēdziņu:
Pilna māja svešu ļaužu,
Skaisti dzied malējiņa.
689 Krustpils D.

Labāk koši padziedāju,
Nekā otru aprunāju:
Dziesmas tika Dieviņam,
Valodiņas ļaunu cēla.
804 V.K.Z.

*

Es cimdiņu noadīju,
Pie rociņas mērīdama;
Es dabūju arājiņu
Pa savam prātiņam.
48719 Skolas

Taku ceļu dzīduodama,
Kai cīlova doncuodama,
Lai īt munsi skaudējiņš
Nu pokaļas rauduodams.
35900 Gaļānu Rz.

Dziedu, dziedu, raudu, raudu,
Viss manā mūžiņā;
Dievam tika gaužas dziesmas,
Skauģim gaužas asaras.
128[1] Ārlavas Tl.

Nejaucat, sveši ļaudis,
Pa manām savu dziesmu:
Manas dziesmas gauži skan,
Asarās darinātas.
134 Mālpils Rg.

Tik man bija raudājot,
Tik bēdīgi dzīvojot:
Tā maizīte man ēdama,
Tā zemīte staigājama.
113 Ēdoles Vp.

36. ALA kongresa rīcības komiteja: 1.r. no kr. — J. Valainis, I. Rungule, I. Bergmanis — rīcības kom. priekšs., A. Kandrovičs — CLOA priekšs., L. Ozoliņa, māc. A.Liepkalns; 2.r. — A. Birkens, I. Bundža, A. Zaube, A. Raidonis, V. Galeniece, J. Veitmanis, V. Kinstlere, R. Priedkalne-Zirne; 3.r. —I. Erkmanis, V. Tums, L. Kalniņš, A. Bārda, V. Riekstiņa, H. Riekstiņš, A. Bergmane, U. Šutka, J. Ulmanis. Foto E. Bilzēns.

Ko saka Dr.O.Pavlovskis

Bostonā bija izdevība iztaujāt PBLA priekšsēdi O. Pavlovski par PBLA darbību pēc notikušās valdes sēdes Austrālijā, no kuŗas pagājuši vairāk nekā 3 mēneši.

Jautājums: Kas šajā laikā noticis jauns? Neesiet ilgāku laiku uzrunājis latviešu sabiedrību.

Dr. O. Pavlovskis: Pēdējos mēnešos notikuši daudzi starptautiski notikumi, esam bijuši ļoti aizņemti darbā, jo vienmēr bijis jāreaģē uz tiem ar iesniegumiem, ar rietumzemju sūtņu apmeklējumiem u.t.t. Kā jau zināsit, janvāŗa beigās Eiropas padome pieņēma rezolūciju, kas prasa Baltijas valstu jautājuma pacelšanu Helsinku vienošanās konferencē Vīnē. Šī rezolūcija nosoda Padomju savienības okupāciju un prasa latviešu tautai pašnoteikšanās tiesības. Mēs ar šo rezolūciju griezāmies pie AN Ņujorkā, sūtījām savus delegātus uz Ženēvu, arī uz Vīni. Tagad gatavojamies apmeklēt Beneluksa valstis. Viss tas aizņēmis daudz laika. Eiropā esam nodibinājuši pilna darba laika posteni. Tas darbosies Eiropā, kur arī izšķirsies mūsu tautas liktenis. Šo uzdevumu tur veic ar sekmēm Gunārs Meierovics. Viņš gan būs ALA kongresā Čikagā, bet paliks darbā Eiropā līdz rudenim. Pēc tam mūsu kopējo darbu veiks Pasaules Baltiešu Apvienība.

J.: Vai Eiropā mainījies politiskais klimats mums labvēlīgā virzienā?

Dr. O.P.: Eiropas valdības ir samērā labvēlīgi noskaņotas Baltijas valstu jautājumā. Pieminēsim kaut vai Francijas ministru prezidentu Širaku, kas pozitīvi izteicās par mūsu prasībām. Tādu atbalsi nebijām agrāk dzirdējuši. Eiropas padomes sēdē 11 valstis runāja par okupētām Baltijas valstīm, pat tādas valstis kā Turcija, kas nekad par mums nebija agrāk runājusi. Mūsu jautājumu pacēla Italijas sūtnis, pirmo reizi Vīnes konferencē runāja Rietumvācijas pārstāvis un plašāku runu sniedza Kanadas delegāts.

Rietumeiropas politiskais klimats mums daudz labvēlīgāks nekā tas bija pirms 10—15 gadiem.

J.: Kā to varat izskaidrot? Kas ir par iemesliem šai uzskatu maiņai?

Dr. O.P.: Pie darba nākusi jauna diplomātu un valstsvīru paaudze. Vecie diplomāti, kas uzturēja šo nelaimīgo Status Quo, ir nogājuši malā vai pat miruši. Viņi pa daļai bija vainīgi par savu nostāju 2. Pasaules kaŗa laikā un pēc tam, bet jaunie spēki diplomātijā nav saistīti ar tēvu grēkiem. Tie var brīvi rīkoties un izteikties. Vispār, pasaulē iestājies jauns renesanses laikmets, kur prasa cilvēku tiesības. Baltijas valstis ir tāds klasisks piemērs, kur tautām cilvēku un nācijas tiesības ir laupītas. Netiek ievērots, ko redz visa pasaule. Šī atdzimšana ir panākta ar lielu darbu, strādājot kopā ar lietuvjiem un igauņiem, un mūsu Eiropas organizāciju veikumiem, informējot valdības par apstākļiem mūsu dzimtenē.

J.: Vai nav sagaidāma situācijas maiņa sakarā ar atbruņošanās sarunām?

Dr. O.P.: Ar atbruņošanos ir tāpat kā ar ,,Glasnostj'', tā ir tikai vārdu spēle. Neticu, ka tur kaut kas labs iznāks. Rūpes rada vienīgi, ka prezidents Rēgens, lai novērstu pašreizējo krizi Vašingtonā, par daudz steidzīgi var parakstīt kādu līgumu ar krieviem. Ne krievi, ne amerikāņi nav atrisinājuši pašu galveno problēmu — šķērsli, kā varēs viena puse otru pusi pārbaudīt, vai tā nekrāpj.

J.: Vai krize Baltajā namā netraucē baltiešu darbību Vašingtonā?

Dr. O.P.: Nekādā ziņā. PBLA turpina darbu lielā tēvzemes mīlestībā.

Osvalds Akmentiņš

Sarīkojumu Kalendārs

28. martā pl. 14 Walmer Road baptistu baznīcā kristīgās sadraudzības pēcpusdiena. Runās mācītājs Jānis Šmits. Visi mīļi gaidīti.

28. martā pl. 19 Daugavas vanagu namā DV sporta kluba sezonas atklāšanas balle.

29. martā pl. 11:30 no rīta Kanadas Latviešu Centra vid. zālē referāts ,,Kā atslēgt latvju tautasdziesmu pasauli'' Austris Grasis no Vācijas — Lats sarīkojums.

29. martā no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.30 lielajā zālē — Plašāka jauniešu mūzikālo talantu pēcpusdiena.

2. aprīlī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē J. Galejs izrādīs filmas.

3.—5. aprīlī Mākslinieku vienības Latvis 32. gadskārtējā izstāde Sv. Jāņa baznīcas zālē (sk. sludinājumu).

4. aprīlī (sestd.) plkst. 19.00 Latviešu Centrā DV vīru koŗa 20 gadu jubilejas sarīkojums.

4. un 5. aprīlī DV namā DV delegātu sapulces.

5. aprīlī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē Dr. Juŗa Benjamiņa filmas izrāde — Ekspedīcija uz Antarktiku.

6. aprīlī pl. 19.30 Latviešu Centra referāti par PBLA Minsteres sabiedriski zinātnisko institūtu. (skat. sludinājumu).

11. aprīlī pl. 19 Sv. Andreja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

12. aprīlī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē A. Zutis stāstīs par slavenajām Oberammergauas ciešanu laika spēlēm Bavārijā skatos un skaņās.

24. aprīlī pl. 19 Latviešu Namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars.

24. aprīlī (piektdien) pl. 20.00 DVTK. M. Zīverta: ,,Riebeklis'', ,,Sievasmāte un ,,Divkauja'', Fairview Library Theatre, 35 Fairview Mall Dr., Willowdale.

25. aprīlī (sestdien) pl. 16.00 DVTK M. Zīverta lugu atkārtojums — turpat.

25. aprīlī pl. 19 Invalidu apvienības balle DV namā, 125 Broadview Ave, spēlēs Zakuļa orķestris. Visi laipni ielūgti.

26. aprīlī 11:30—15:00 *Azaids* Latviešu Centrā. Pl. 14. vid. zālē *,,Prof. Paula Saksa dziesmu ceļš''* — Irma Sakss stāsta par sava vīra gaitām dzīvē un mākslā.

3. maijā (svētd.) pl. 17.00 Latviešu Namā DV sieviešu koŗa Zīle koncerts.

9. maijā vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts.

SAULAINE

20. jūnijā Jāņi Saulainē. Saulainē mums labi klājas.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 28. SEZONAS KONCERTI

2. aprīlī pl. 20, ceturtdien, Jane Mallett Teatre — Olga Griķe, mecosoprāns no Vankuveras.

Jauna LELBA Kanadas apgabala dāmu komiteju referente

LELBA Kanadas apgabala draudžu dāmu komiteju konferencē 14. martā Sv. Jāņa baznīcas telpās piedalījās 16 dāmu komiteju priekšnieces un pārstāves no Hamiltonas, Londonas, Otavas, Sadberijas un trim Toronto latviešu luterāņu draudzēm — Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Austrumu draudzes. Konferenci ar lūgšanu ievadīja māc. F.T. Kristbergs, bet atklāja archibīskaps A. Lūsis. No katras draudzes dāmu komitejas tās pārstāve ziņoja par dāmu komitejas darbību savā draudzē. Pēc ziņojumiem notika LELBA Kanadas apgabala dāmu komiteju lietu referentes vēlēšanas, jo līdzšinējā ilggadējā referente Līvija Jansone pēc 20 gadu nokalpošanas amatā vairs nepalika. Par referenti ievēlēja Rasmu Cauni, Toronto Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas priekšnieces palīdzi. Viņu jaunajā amatā apsveica draudzes mācītājs F.T. Kristbergs un pasniedza Austrumu apgabala referentes Teklas Kristbergas sūtītās rozes. Par ilggadējo darbu rozes saņēma arī līdzšinējā referente Līvija Jansone un kas, kā līdz šim, turpinās vadīt Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteju. Pēc vēlēšanām bija pārrunas par dāmu komiteju darbību nākotnē. Konferences dalībnieces uzņēma Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja. V.S.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās:
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

GAIDAS UN SKAUTI

Latviešu gaidu kustības
65 gadu
pastāvēšanas svinības
1987.g. 29. martā, pl. 11
SV. JĀŅA BAZNĪCĀ

UN PĒC TAM KOPĒJAS PUSDIENAS VISĀM KANADAS GAIDU JENDAS LOCEKĻIEM LATVIEŠU CENTRĀ.

Gaidas, māsas, kopā nākat
Kādu brīdi kopā sērst...

Ilggadīgais C.B. Orthopedic of Canada vadītājs

Vasilijs Kils

dzimis 1892. gada 14. martā Liepājā,
miris 1987. gada 8. martā Toronto.

Mīļā piemiņā paturēs
radi un draugi Latvijā, Kanadā, ASV un Vācijā

RAIBĀ NEDĒĻA

RĒGENS UZSTĀJAS PRET LINNASA DEPORTĀCIJU

Ar pavasaŗa pirmajām dienām pamazām sāk izklīst iekšpolītiskās krizes mākoņi, kas ar ciniskās amerikāņu preses gādību bija pēdējos mēnešos savilkušies ap prezidenta Ronalda Rēgena galvu.

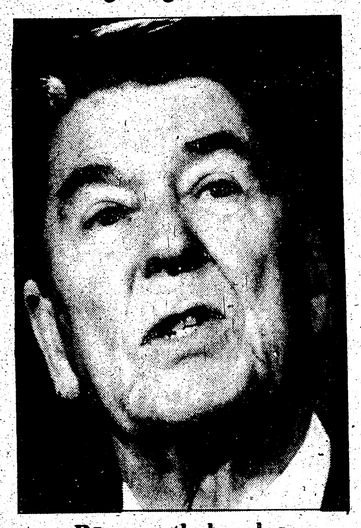

Rēgens atkal seglos.

Pagājušajā nedēļā prezidents pirmajā preses konferencē pēc tā dēvētā Irānas darījuma skandāla lieliski atvairīja visus uzbrukumus un pierādīja, ka viņa norējēju pūles ir bijušas tikai kaķa lāsti. Rēgens šajā konfrontācijā ar amerikāņu paštaisno preses pārstāvju izlasi pierādīja to, ka viņa prestižs nebūt nav iedragāts, un amerikāņu tauta var droši paļauties viņa vadībai nākamajos atlikušos divos gados.

Pagājušajā nedēļā žurnāls US News & World Report publicēja interesantu versiju par to, ka ajatola Komeini jau 1985. gadā sāka īstenot plānu, kā iegūt nepieciešamos amerikāņu ieročus karam ar Iraku. Šī viltīgā velnišķā plāna pamatā bija radīt iespaidu, ka pats ajatola drīz mirs un pēc viņa nāves varu valstī mēģinās pārņemt trīs dažādu politisku novirzienu grupas. Par lielāko draudu uzskatīja Maskavai draudzīgās kliķes centienus sagrābt varu un uz Komeini atstātā mantojuma drupām nodibināt komūnistisku valsts iekārtu.

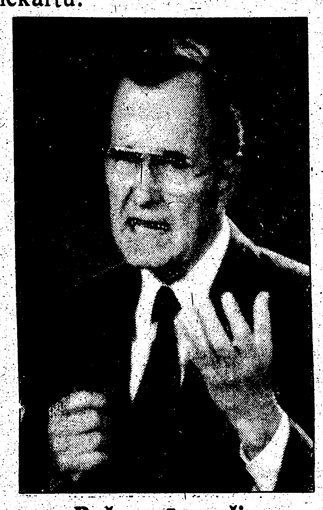

Bušam sāņcenši.

Otra grupa, kuŗā minēja arī vairākus pazīstamus irāniešu politiķus, varas sagrābšanas gadījumā nodibinātu rietumiem naidīgu sociālistu valdību, bet trešā grupa, it kā pārstāvot mēreno virzienu, vēlētos atjaunot politiskos, saimnieciskos un militāros sakarus ar ASV un tās sabiedrotiem.

Mērenās grupas spēks ievērojami pieaugtu, ja tā varētu nodibināt tiešu kontaktu ar amerikāņiem un dabūt no ASV nepieciešamās rezerves daļas savā laikā šacha nopirktām lidmašīnām un tankiem.

Ajatola Komeini rafinētajam plānam noticēja Kremlis, Vašingtona un Jeruzaleme. Te jāpiezīmē, ka Komeini pie viena spēja nosist divas mušas — šī plāna ietvaros viņš apcietināja un izņēma no apgrozības ap 200 Irānā operējošos KGB aģentus un deva smagu triecienu arī irāniešu komūnistu partijai.

Pieņēmums par mērenās grupas politiķu eksistenci Vašingtonai nāca īstā laikā, un viss pārējais, sākot ar Izraēlas starpniecību, kuŗa patiesībā bija daudz lielāka nekā presē rakstīts, jau pieder vēsturei.

Vēl galīgi nav noskaidrota Makfārlana, pulkveža Norta un viceadmirāļa Poindekstera loma šajā politiskā traģikomēdijā.

Ajatola varēja smiet bārdā, bet prezidentam Rēgenam bija jācīnās ar lapseņu baru, kas īsu brīdi apdraudēja viņa prezidentūras atlikušo divu gadu valdīšanu.

Ka Rēgens atkal ir stingri seglos, to pierādīja 40 milj. dol. piešķīrums Nikaragas pretkomūnistu cīnītāju atbalstam, kas noraidījuma vietā senātā dabūja sešu balsu vairākumu.

Mūs sevišķi var interesēt tas, ka Rēgens pēdējās nedēļās iestājās pret notiesātā igauņa Linnasa deportēšanu. Viņš uzdeva savam tieslietu ministram Mīsam gādāt par to, lai Linnasa lietu izšķirtu ASV tiesā, balstoties uz pārbaudītām un ticamām liecībām. Ir zināms, ka to panākuši vairāki baltiešu draugi Baltajā namā un nenoliedzama loma bijusi Amerikas Baltiešu apvienībai, kas panāca turpat 15.000 protesta vēstuļu nosūtīšanu uz Vašingtonu.

Kaut līdz jaunām prezidenta vēlēšanām vēl jāgaida divi gadi, par drošu republikāņu partijas kandidātu līdz šim uzskatīja tikai viceprezidentu Bušu. Pagājušajā nedēļā savu cepuri vēlēšanu ringā iemeta arī bij. ASV ārlietu ministrs — kādreizējais NATO spēku komandieris Eiropā — ģenerālis Aleksandrs Heigs. Tas lietas padara interesantākas.

Demokratu partijas karogu šajās pašās vēlēšanās nest pieteicies jau pagājušā vēlēšanu gājienā pērienu dabūjušais Gerijs Harts. Viņa partijai vēl nav radīta vēlēšanu platforma, un ap pusducis dažāda kalibra demokratu kandidātu gaida savu kārtu, kad arī tie varēs partijas kongresā uzstādīt savas kandidātūras.

JAUNI PRIEKŠLIKUMI

Ženēvas atbruņošanās sarunās Vašingtona un Maskava nākusi klajā ar jauniem priekšlikumiem, bet piedauzības akmens ir līguma pildīšanas pārbaudes metožu īstenošana.

Agrākais Kremļa atbruņošanās sarunvedis Viktors Karpovs tagad iecelts par atbruņošanās departāmenta direktoru Ārlietu ministrijā. Tas ir ļoti nozīmīgs pagrieziens, ka Gorbačovs atbruņošanas lietas novirzījis uz ārlietu resoru. Savā jaunajā amatā Karpovs jau paspējis kritizēt amerikāņus, bet ja viņš to nebūtu darījis, tad tie būtu jauni zilie politiskie brīnumi.

Zīmīgākais Karpova lietā ir tas, ka vairāki sarkanie maršali nostādīti tikai padomdevēju lomā. Mums jāatceras, ka polītbirojā patlaban nav pārstāvēts neviens sarkanais maršals, ieskaitot Pad. savienības aizsardzības ministru.

Gorbačovs pēdējā laikā daudz runā par savu jauno demokratizāciju, tautas balss uzklausīšanu, dzeršanas apkaŗošanu un arī reformām valsts saimnieciskā dzīvē un rūpniecībā. Gaidītās sajūsmas vietā pilsoņu vairākums piesardzīgā atturībā vēro paša Gorbačova sarežģītos gājienus savas varas nostiprināšanai.

Patlaban dienas kārtā ir Ukraina, kur 69 g. vecais partijas sekretārs Vladimirs Šķerbickijs ir nenoliedzama Brežņeva kliķes palieka. Gorbačovs jau paspējis Ukrainā nomainīt trīs rajonu partiju sekretārus, bet Šķerbickim vēl neiedrošinās ķerties klāt.

Ukraiņiem pret krieviem ir tikpat liela mīlestība kā palestīniešiem pret žīdiem.

Un tādēļ Gorbačovs neatkārtos Kazakstanas kļūdu, iecelot vietējā komūnistu līdeŗa vietā kādu etnisko krievu.

Vilijs Brants — Das Lied ist aus.

VILIJA BRANTA AIZIEŠANA

Vilija Branta vārds cieši saistīts ar Rietumvācijas sociāldemokratu partiju. Viņš bija Berlīnes birģermeistars, kad Austrumvācija, paklausot Kremļa pavēlei, sāka celt Berlīnes kauna mūri. Vilija Branta politiskā karjēra kulminēja ar došanos uz Bonnu, lai tur uzņemtos otrā populārākā Rietumvācijas kanclera amatu. 1974. gadā Brants spiegu skandāla rezultātā atteicās no kanclera amata, jo viņš par savu tuvāko padomdevēju bija pieņēmis Austrumvācijas spiegu Ginteru Guillaumi. Atteikšanās vēstulē Brants uzņēmās vainu uz saviem pleciem, un partija viņu pēc tam atstāja priekšsēža amatā, kur viņš sabija līdz pagājušajai nedēļai.

Gadījās, ka pag. nedēļā Rietumvācijā sāka publicēt bijušā Bonnas pretizlūkošanas dienesta šefa Gintera Nolaua atmiņas. Tajās Nolaus pastāsta, ka Vilija Branta demisijas īstais iemesls bijušas bailes, ka spiegu prāvā varētu atklāties viņa seksuālās izdarības ar sievietēm. Guillames rokās bijis vārdisks saraksts par visām sievietēm, kas bijušas Branta mīļākās.

Brantu pag. nedēļā atbrīvoja no partijas priekšsēža amata tādēļ, ka viņš bija iecēlis atbildīgā amatā kādu grieķieti, kas nemaz nebija partijas locekle, nedz arī Rietumvācijas pavalstniece. 73 g. vecais Brants bija nodomājis aiziet atpūtā nākamajā gadā.

NOŠAUTS KANADIEŠU ŽURNĀLISTS

No Nikaragas saņemta ziņa, ka tur no Pad. savienībā gatavota helikoptera Kubas brīvprātīgie nogalinājuši kanadiešu žurnālistu Pēteri Bertiju, kas kopā ar nacionāliem nikaragiešiem cīnījās pret komūnistu režīmu. Nikaragā patlaban sandinistu pusē cīnās 9000 kubiešu. Domā, ka Bertijs nogalināts tādēļ, ka rakstījis rietumu presē labvēlīgus rakstus par kontrā-spēkiem.

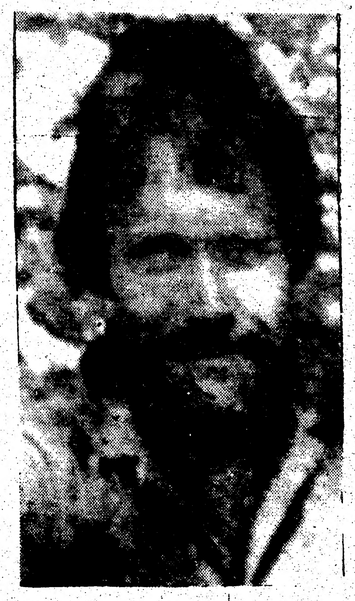

Kanadiešu žurnālists kubiešu upuris Nikaragā.

AK, PAVASARS!

Pēc bargās ziemas pirmie pavasaŗa saules stari pamudinājuši arī Ļeņingradas strādniekus, cik nu tas sociālistiskā valstī iespējams, izmantot apsauļošanos veselības uzlabošanai. Kā uzņēmumā redzams, tad mūsu stachanovieši apmierinājušies ar kreklu novilkšanu un bikšu nolaišanu.

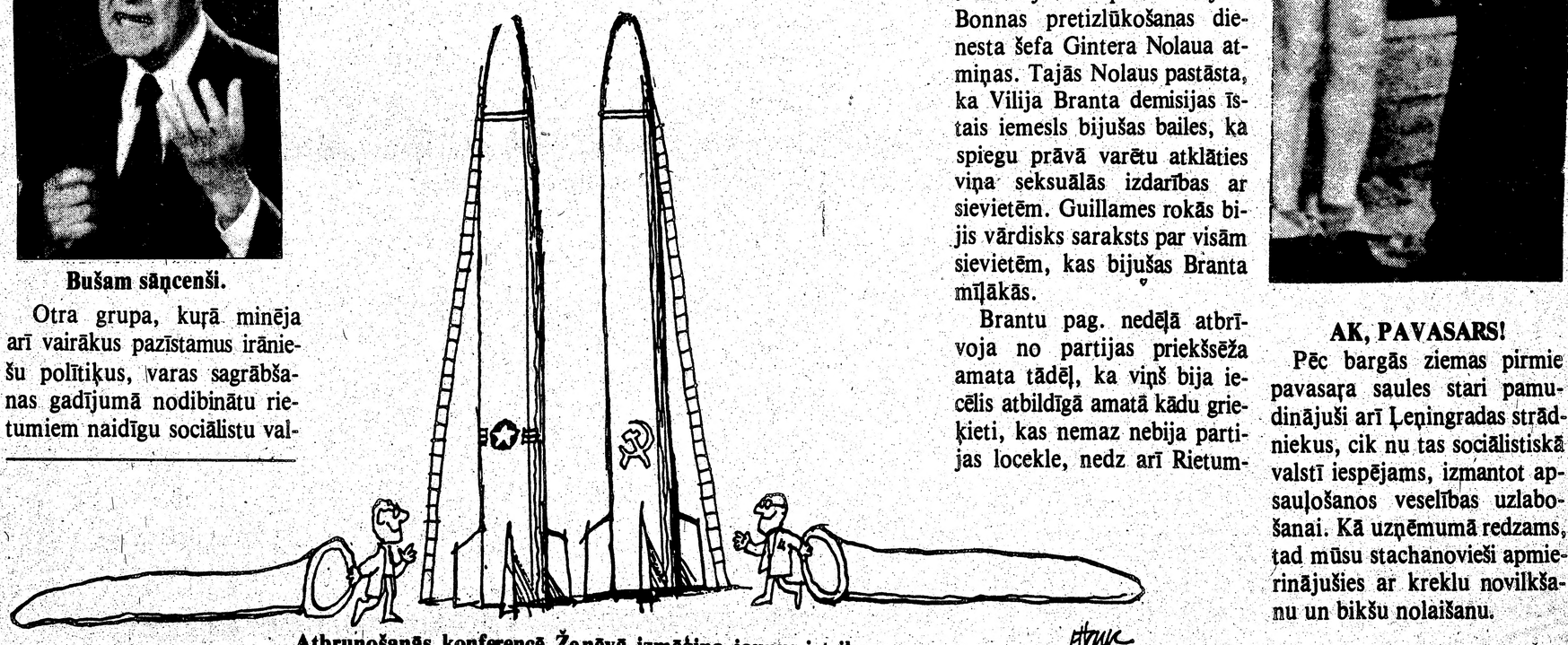

Atbruņošanās konferencē Ženēvā izmēģina jaunus ieteikumus.

— Copenhagen Politiken

Vēstule no dzimtenes

Mans tālais draugs svešumā! Sūtu Tev šoreiz ar drošu pastu no dzimtenes mīļus un sirsnīgus sveicienus un citus pielikumus, kuŗus tu, atveŗot aploksni un lasot, tur atradīsi. Jau vairāk nekā četri gadu desmiti un vairāku tūkstoš jūdžu tālums mūs šķiŗ vienu no otra. Pa šiem daudzajiem gadiem mainījušās vairākas paaudzes, un šeit pie mums viss ir pārvērties līdz nepazīšanai, —diemžēl, tikai uz slikto pusi vien...

Es gribētu visu to tev aprakstīt, bet kā gan lai to izdaru ar vēstuli, jo lai visu to pastāstītu, būtu jāsaraksta vairākas baiga satura grāmatas. Tā kā es Tevi ļoti labi pazīstu un zinu, kas Tevi visvairāk var interesēt, tad par to arī rakstīšu.

Jā, toreiz, pēc jūsu aizbēgšanas svešumā, — pirmajos gados jūsu mājās dzīvoja kolchoza kalējs ar savu lielo ģimeni. Tur mitinājās arī kolchoza lopiņi, ieskaitot tur tavus pamestos. Vēlāk kāda ļauna roka bija pielikusi uguni un visu nodedzināja. Līdz ar mājām sadega arī visi apstādījumu koki, krāšņuma krūmi un puķes. Tikai akmeņi, kas nedeg, tur guļ visus šos daudzos gadus, sakrituši gruvešu kaudzēs! Pat vēsā aka, kas stāvēja kuplo ošu paēnā, ir jau sen aizbirusi, un tur pie tās vairs neviens nenāk smelt ūdeni.

Arī augļu dārzā visi augļu koki un ogulāji, kuŗus bija stādījuši Tavs vectēvs, tēvs un Tu pats, ir iznīcināti, un tur tagad kuplo tikai dadži un nātres. Un Tavs skaistais mežs, kas toreiz šalca ziemeļu pusē, aizsargādams mājas no aukstajiem vējiem, — un kuŗā Tev tēvs bija cirtis Tavam šūpulītim līksti, ir jau sen nocirsts. Skanīgie dzegužu zvani un citu dziedātāju putnu balsis tur jau sen vairs neskan. Tikai satrunējušu celmu paliekas liecina, ka te kādreiz ir bijis mežs, kur skanējušas putnu dziesmas un dzīvojuši dažādi meža zvēriņi.

Labi koptie lauki ir pamesti pa lielākai daļai atmatā, jo sarūsējušais kolchoza traktors tikai dažām vietām spēj pārbraukt pāri. Visi skaistie kājceliņi ir izarti un robežas iznīcinātas. Tāpat arī Tavi un mani senie kaimiņi, radi un draugi, — daudzo gadu gājumā, apstākļiem un paaudzēm mainoties, ir gandrīz visi pazuduši. Tie, kas neizturēja pārmērīgi grūtās dzīves nastu vai arī sava vecuma dēļ, ir mirušī. Daudzus paņēma tālā Sibirija vergu darbos. Daudzi pazuda dažādos cietumos un moku vietās. Un citi laimīgie, kas toreiz paspēja izbēgt, ir turpat kur tu, brīvajā pasaulē! Un mēs, tie retie, kas vēl esam starp dzīvajiem palikuši šeit vecajās vietās, vergojam savam apspiedējam un izmisīgi gaidām brīnumu — *brīvību!*

Pazudušo vietās ir sabraukuši nelūgti un mums nevēlami svešinieki, kas par mums valda un pievāc mūsu zemes labumus. Tāpat mūsu staltie dievnami viens pēc otra aiziet bojā. Citi ir pārvērsti par mūzejiem, citi par noliktavām, un citos bezdievīgā vara ir ierīkojusi savas sātaniskās skolas, kuŗas bērniņiem māca, ka Dieva nav. Arī tajos retajos dievnamos, kuŗos vēl notiek čekas kontrolē dievkalpojumi, arī nedrīkst pasniegt ticības mācību. Pat vecāki mājās to nedrīkst darīt, jo par to tiem tiek piešķirta ,,brīvbiļete'' uz tālo un atbaidīgo Sibiriju vergu darbos. Tātad, Tu, mans tālais draugs, zini, ka Tava un mana mīļā dzimtene, mūsu skaistā tēvzeme Latvija, — katrs novads, lauki un pilsētas ir sakropļoti līdz nepazīšanai un sāpēs vaid zem briesmīgā apspiedēja varas sloga. Mēs gan vēl ticam brīnumam un ceram, ka šī baigā murgu nakts kādreiz izbeigsies, — bet kad, un vai mēs spēsim tik ilgi šīs pārmērīgās mocības izturēt?.

Mēs šeit to zinām, ka jūs tur, brīvajā pasaulē dzīvodami, visu ziniet, kas šeit pie mums notiek un mēģināt arī kaut ko mūsu labā darīt, kaut arī, diemžēl, bez kādiem panākumiem. Bet tomēr es Tev, tālais draugs, par to rakstu vēl, jo mana sirds sāp un pavēl Tev to visu par jaunu pastāstīt, lai Tu nekad, nekad to neaizmirstu. Un ja man kādreiz atgadīsies tikpat drošs pasta pārvedējs kā šoreiz, es rakstīšu Tev vēl un vēl!...

Tā es tagad bieži vien vientuļa klīstu pa šo dārgo, Jūsu sen atstāto vietiņu un sen aizaugušām takām, pārdomādama,— kā mēs toreiz pašā jaunības plaukumā — Tu ar savām abām māsām, es ar savu brāli un māsu un vēl vesels bars mūsu dārgo radu un draugu, visi kopā šeit staigājām, sēdējām kuplo koku paēnā, dziedājām, dejojām un priecājāmies par savu dzīvi, nenojauzdami, kāda nelaime mūs piemeklēs? Un vai kāds no mums tad zināja, ka mūsu ceļi tā izšķirsies, ka nekad vairs dzīvē netiksimies?...

Un tieši te, kur es pašreiz sēžu uz plata akmens muguras un rakstu Tev, tālais draugs, šo vēstuli, ir Tavu bijušo māju pagalms. Es paņemu no šīs vietas smiltis un tās iebeŗu aploksnē, lai kopā ar vēstuli nosūtītu. Es zinu, ka Tu par tām priecāsies kā par visdārgāko mantu, un tās tev palīdzēs neaizmirst to dārgo vietiņu, kur Tu pavadīji sava mūža sākuma skaistākos gadus, tāpat kā es un visi mūsu mīļie...

Bet vai Tu, tālais draugs, dzīvodams tik ilgi svešumā, vēl atceries savus zilos ezerus? Skaisto Marijas ezeru, kas spīguļoja netālu no Tavām mājām un kuŗā Tu tik daudz esi vasarās peldējies un ziemās slidojis? Tad slaveno Cirīša un Egles ezeru, kuŗos spoguļojās Māras zemes karalienes baltā svētnīca Aglonā? Tāpat Rēznas, Rušānu, Alauksts, Inesis, Burtnieku, Usmas un visi citi, lielāki un mazāki, visi tāpat spīgo kur agrāk, tikai tur nevienā no tiem neredz vairs peldam Tavu laivu. Bet lielais Lubāns tagad ir sarāvies kā mazs ezītis, jo ļaunā vara atņēma viņam ūdeņus un nosusināja to līdz nepazīšanai...

Tāpat skaistās upes — Lielupe, Venta, Abava, Aiviekste, Gauja, Pērse, Dubna un visas citas tāpat plūst savās gultnēs, un viņu krastos zied un smaržo visskaistākās puķes pasaulē. Bet Daugaviņa — māmuliņa ir aprijusi šķaisto Staburagu un Liepavotu, un to vairs tur nav. Šo posta darbu Daugavai pavēlēja izdarīt tie paši ļaundaŗi, kas šeit pastrādā visus citus varas darbus. Tie piepludināja aizdambējumus ar saviem Valdāju augstienes ūdeņiem un visu plašo apkārtni ap Staburagu pārvērta plašā ezerā.

Mans dārgais draugs, es gribu pastāstīt Tev arī to, ka mums pienāk tādas ziņas no Jums, brīvajā pasaulē dzīvojošiem, ka Jūs tur esot mūs, šeit palikušos un apspiestos, nosaukuši par dzērājiem un zagļiem. Par to mums sāp sirds, jo Jūs nesaprotat mūsu bēdu. Vai Jūs tur zināt, ka šeit vienā vien vodkas pudelē nelaimīgais var noslīcināt daudz savu bēdu, kaut, diemžēl, tikai savā reibuma laikā. Un mums bēdu ir ikvienam kalnu kalniem... Un kā to var saukt par zagli, kas, strādādams vaiga sviedros savu senču līstajā līdumā, paņem kādu kartupeli vai salasa kabatā vārpas, ar ko apmierināt savus izsalkušos bērniņus, vai arī to pievāc viņa paša vēl vairāk izsalkušais vēders? Arī svešinieki šeit nezog, jo viņiem pieder vara un visa noteikšana, un viņi visu pievāc tāpat bez zagšanas...

Tā, mans tālais draugs svešumā! Es mēģinu Tev kaut cik pastāstīt par to, kāds posts, nelaime, ciešanas, apspiešana un trūkums ir piemeklējis mūsu skaisto tēvzemi, mūsu iznīcībai padoto latviešu tautu!...

Bet virs mūsu galvām ir tās pašas dzidri zilās debesis ar baltām mākoņu laivām, kur tāpat riņķo stārķi un trallina cīrulīši, — tikai tie tagad paceļas augstāk un skaļāk sūdz Dievam mūsu lielās bēdas...

Piedodi, mans tālais draugs, par šiem plankumiem uz vēstules rindiņām. Tev tas jāzina, ka šie plankumi ir manas asaras. Tāpēc es pārtraucu rakstīt, lai es neapraudātu to tik daudz, ka Tu nevarēsi to izlasīt. Es arī neparakstos un neuzdodu savu vārdu, jo labi zinu, ka Tu pazīsi manu rokrakstu un zināsi, kas Tev raksta. Tagad, kad vēstule ir uzrakstīta, es aizeju no šī Tavu bijušo māju pagalma, atstādama tur smiltīs savu pēdu nospiedumus un asaras kā ķīlu līdz nākošai reizei. Bet vienmēr es sev paņemu līdz no šīs dārgās vietas sava mūža visskaistākās atmiņas, ar kuŗām es dzīvoju un kuŗas man palīdz nest ļaundaŗu uzlikto briesmīgo slogu...

Lai Dievs Jūs visus tur svētī, tālajā svešumā izkaisītos!!! Vēl asaras, asaras!!!

Dievs, svētī Latviju!!!

J. Elsbergs ASV,
šīs vēstules saņēmējs 1986.g.

Pārdodami

1. Etnografiski pareizs, pilnīgs Ventspils tautas tērps. Šis tērps bija izstādīts lietiskās mākslas izstādē Toronto.

2. Vidzemes vidienes Cēsu pagasta tautas tērpa brunču drēbe.

Lūdz zvanīt vai rakstīt:

Rutai Korei
12139 W. Waterford Ave.,
Greenfield, WI 53228 U.S.A.
(414) 541-0484

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā

OLGA NEIMANIS,

dzimusi Caune

dzimusi 1890. gada 12. martā Liepājā,
mirusi 1987. gada 14. martā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

meita, znots, mazdēls, mazmazmeitiņa un brālēna dēls ar ģimeni ASV

Gan mīlestībā klusi,
Par Tevi as'ras birst,
Ko sirds ir zaudējusi,
To tā vairs neaizmirst...

Olga Neimanis,

dzimusi 1890. gada 12. martā Liepājā,
mirusi 1987. gada 14. martā Toronto

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Anna Avotiņa

dzimusi 1897. gada 14. jūlijā Aizputē,
mirusi 1987. gada 1. janvārī Britu Kolumbijā.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Ilga mūža gājums

Toronto Sv. Josefa slimnīcā nepilnu nedēļu pirms savas dzimšanas dienas, 8. martā, miris Vasilijs Kīls, piedzīvodams turpat 95 mūža gadus. Viņš dzimis 1892. gada 14. martā Liepājā turienes amatnieka ģimenē. Iesaukts krievu armijā, bet I Pasaules kara beigās kopā ar citiem latviešu strēlniekiem nokļuvis Krievijā, kur piedzīvojis boļševiku revolūciju. Atgriežoties Latvijā divdesmitajos gados, stājies tekstilrūpniecības darbā Rīgā. Bijis Armijas ekonomiskā veikala tekstilnodaļas vadītājs. Vadījis arī Rīgas auduma importa-eksporta nozari, būdams šai firmā viens no dibinātājiem. Nopircis arī vecās Brieža dzirnavas Krimuldā, izveidodams tās par priekšzīmīgu uzņēmumu. Viņa saimnieciskās intereses nebeigušās arī Kanadā, kur ieceļojis 1949. gadā no Vācijas. Toronto viņš ilgus gadus bijis Birkenstoka firmas ortopedisko apavu pārstāvis un vadījis pats savu veikalu, apgādādams visu Kanadu. Privāti dzīvojis klusu, noslēgtu dzīvi, savu atbalstu neliedzot arī latviešu organizācijām, atstājot kādu daļu novēlējuma DV organizācijai, Latviešu Namam, Kristus Dārzam un Latviešu Centram.

No Rosara bēru mājas aizgājēju pēdējā gaitā 12. martā izvadīja mācītājs J. Cālītis. Nelaikis bija vēlējies, lai viņa pelnu urnu pārsūtītu uz Latviju. V. S.

Tad nu ikvienu, kas mani apliecinās cilvēku priekšā, to ir es apliecināšu sava Tēva priekšā, kas ir debesīs. (Mat. 10:32).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Aizsaules zelta graudu sējējs — ERNESTS MELLUPS

Minsterē martā līst. Lai arī daba pavasarīga, tomēr reizēm pat gaišajā Latviešu namā ieklīst pa pelēkam mākonim, kam līdzi ieslīdējuši neatbildāmie jautājumi, kādēļ, cik ilgi, kurp? — Šīs ir dienas, kad saujiņu saules var atnest tikai pastnieks. — Parasti viņa somā mums atnāk gaišas domas, labi vārdi, tikpat kā drāniņā iesieta maizīte ar pavalgu, jo Minsteres latviešu ģimnazija ir visu trimdas latviešu skola, mūsu kopējā atbildība pagātnei, šodienai un nākotnei.

„Man ir patīkams uzdevums Jums paziņot, ka mūsu draudzes bijušais loceklis nelaikis Ernests Mellups savā testamentā Minsteres latviešu ģimnazijai ir novēlējis $30.000. Bez tā testamentā vēl ir paredzētas 3 stipendijas trūcīgo un centīgo ģimnazijas audzēkņu atbalstīšanai, katra $2.000 gadā uz 10 gadiem," raksta J. Koncis no Toronto, Sv. Jāņa draudzes uzticības persona. Pateicībā Ernestam Mellupam saliekas rokas.

Nekā nezinām par šo latvieti, kuŗš ir domājis par savas tautas dzīvības saglabāšanu latviešu skolā. Viņš bija palicis uzticīgs savai zemei, kuŗas dvēseli un seju šodien posta necilvēciskā komūnisma vara, — kur melnacīte Daugava vairs nevarēs tecēt savos krastos un nelaikā lūzt zaļoksnējošie ozoli. —

Bet mēs turamies un turēsimies, un ar savu darbu pateiksimies latviešiem kā Ernestam Mellupam, kas aiz sevis atstājis zelta graudus tautas dzīvībai — latviešu bērniem.

Minsteres Latviešu ģimnazijas saime mīlestībā piemin labo sējēju aizsaules dārzos, — Ernestu Mellupu, — un pateicas.

Ilga Grava,
MLĢ direktore

No mums šķīries bijušais apgāda vadītājs

Aleksandrs Ancāns

dzimis 1915. gada 11. decembrī,
miris 1987. gada 20. martā.

Sērās
Latvija Amerikā

Aizsaules kaŗotāju pulkiem pievienojies
mūsu apvienības biedrs

leitn. Aleksandrs Ancāns

dzimis 1915. gada 11. decembrī,
miris 1987. gada 20. martā Toronto.

Saldu dusu lielajā un mūžīgajā mierā...

Latviešu Kaŗa invalidu apvienība Kanadā

Mūsu ordeņa brālis

leitn. Aleksandrs Ancāns

dzimis 1915. gada 11. decembrī,
pievienojies aizsaules varoņu pulkiem
1987. gada 20. martā Toronto.

Sērās piemin
Latviešu Dzelzkrusta Kavalieŗu Savienība

Mūžam nerimst Daugavas krāces,
Mūžam nerimst varoņu gars

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienas, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja E.I. Kristberga runas stundas otrdienas no pl. 10—13, trešdienas no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Mac. E.I. kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. māja 769-6950.

29. martā pl. 11 dievkalpojums, atzīmējot gaidu kustības 65 g. jubileju. Piedalīsies gaidas no Toronto un Hamiltonas. Dziedās Hamiltonas gaidu ansamblis. Sprediķis: Dieva Gara vadībā (Vēst. Rom. 8:1—14). Jauniešu grupa pl. 10. Svētdienas skola pl. 10.30. Iesvētes klase pl. 12.30.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties,

29. martā pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma mācītāja Ādolfa Čopa referāts: „Saruna starp ticību un neticību".

5. aprīlī pl. 9:30 dievkalpojums angļu valodā, plkst. 15 dievkalpojums

11. aprīlī pl. 19 draudzes koŗa gadskārtējais *koncerts.*

12. aprīlī pl. 11 Pūpolu svētdienas dievkalpojums, dievgalds.

16. aprīlī pl. 19:30 Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums, dievgalds.

17. aprīlī pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums, dievgalds, koris.

19. aprīlī pl. 6 Kristus Augšāmcelšanās svētki, koris. Pēc dievkalpojuma draudzes kopīgas brokastis.

Pl. 9:30 dievkalpojums angļu valodā

26. aprīlī pl. 11. dievkalpojums

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

29. martā pl. 13.00 Ciešanu laika dievkalpojums.

5. aprīlī pl. 13 Ciešanu laika dievkalpojums.

12. aprīlī pl. 13 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

17. aprīlī pl. 18 Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

19. aprīlī pl. 6.00 no rīta Augšāmcelšanās saullēkta dievkalpojums.

26. aprīlī pl. 13 Baltās svētdienas dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Mac. J. Smits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas diena. Vests latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedeļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnama: 156 Main Street, North Brampton, Ont.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Mac. K. Kuskevics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8L 3G6, talrunis 385-9838. Mac. K. Kuskevica runas stundas baznīcas telpas ceturtdienas no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

29. martā pl. 10.30 Bērnu dievk., svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

5. aprīlī pl. 10.30 Bērnu dievk., svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl.13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

29. martā pl. 11 dievkalpojums — mācītājs E. Lange.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bufalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
32 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Māra Soikāne-Trapāne Čikagā

M. Soikane-Trapāne. Foto H. Birkens.

ALAs Izglītības vadītāja Māra Soikāne-Trapāne 1. februārī viesojās Čikagā un nolasīja referātu Latviešu valodas stāvoklis šodien. M. Soikāne-Trapāne pievērsās latviešu valodas stāvoklim pašreizējos apstākļos šeit un arī okupētajā dzimtenē. Mūsu dzimtā latviešu valoda, nav tikai kādas tautas sazināšanās līdzeklis vien. Valoda ir pats spēcīgākais tautas simbols, jo valoda ir tautas balss.

Ar valodu cieši saistīta tautas kultūra, dzīves izpratne — jūtu izpausme. Valoda ir visa dzīve, valoda nav īsā laikā iznīcināma. To apzinās okupanti, tāpēc to cenšas visādā veidā iznīcināt, kā vien varēdami. Tāds ir Pad. savienības mērķis, no pirmās dienas okupējot mūsu zemi.

Izglītības ministrijas 1978.g. lēmums paredz īstenot prasības nekrievu republikās, nekrievu skolās sākt mācīt krievu valodu jau ar pirmo klasi, bet pēdējā laikā jau ar bērnu dārzu. Veltīgi meklēt latviešu valodas mācīšanu līdzīgā veidā krievu skolās. ,,Divvalodu ideāla'' īstenošana Latvijā tagad ir augstākā mērā liekulības politika, ka 60% no vienas un 40% no otras lai sajauktos, protams ar krievu valodas pārsvaru. Tā nav divvalodu, bet pusvalodu sistēma. Un katrā vietā uzsveŗ, ka tikai ar krievu valodas zināšanu panākumi iespējami.

Ja Berklāva laikā latviešu valodnieki iestājās stingri par latviešu valodu, tad mēs zinām, kas notika — tos nobīdīja malā. Tāds nu ir stāvoklis mūsu tūvuzemē.

Bet kas tad apdraud latviešu valodu trimdā?

Trimdas gadu sākumā dzimtā valoda bija tā, kas visus trimdas latviešus saturēja kopā. Nacionālisma ideja bija dzīva, latviešu valodas zināšanas labas. Pēc nometņu laika latvieši bija izklīduši pa visu pasauli, un latviešu sabiedrība vairs nevarēja nodrošināt bērnu izglītošanu latviešu skolās. Pēc referentes domām īstais cēlonis slēpjoties ģimenes nostājā pret latvietību. Nācās izšķirties, kas vēlamies būt? Vai vēlamies būt svētdienas latvieši, vai pilna laika latvieši? Bija ģimenes, kas latviešu valodai nepiegrieza sevišķu vērību. Lai atvieglinātu saviem bērniem iekļaušanos jaunās mītnes zemes vidē, ģimene sāka sarunāties tās zemes valodā, kuŗā dzīvoja. Tā latviešu valoda palika novārtā. Aplam domāt, ka latviešu bērni piedzimst ar latviešu valodas prasmi vai iedzimtu talantu latviešu valodas skaņu izrunā. Ja savu valodu svešatnē gribam izkopt, tad ir mērķtiecīgi jāpiestrādā. Valoda ir jākopj, lai tā būtu daiļa un patīkama. To var panākt, tikai neatlaidīgi mācoties, runājot un rakstot. Tas jādara visur ģimenē, skolā un sabiedrībā, atkal un atkal atgādinot, ka esam latvieši. Tad panākumi arī būs.

Māra Soikāne-Trapāne, kā ALAs Izglītības biroja vadītāja ļoti aktīvi darbojas savā nozarē un daudz paveikusi īsā laikā — rakstot presē par latviešu valodas un nacionālpolītiskiem jautājumiem, referējot sanāksmēs, rīkojot kursus.

Aleksandrs Zaube

SADBERIJA

● Sadberijas latviešu ev. lut. draudzes pilnsapulce notika 19. februārī. Bija jāpārvēl valdes priekšsēdis R. Dumpis un priekšsēža palīdze Inese MacDonald-Upmane. Revīzijas komisijā pārvēlama bija komisijas sekretāre A. Janitena. Pilnsapulce pārvēlamos ar lielu balsu vairākumu ievēlēja līdzšinējos amatos. Draudzes darbu tātad vadīs valdes priekšsēdis R. Dumpis, priekšsēža palīdze Inese MacDonald-Upmane, sekretāre A. Zvaigzne, kasieris E. Zemītis un mantzinis J. Roze. Revīzijas komisijā: J. Bērziņš, A. Janitena un L. Grasis, bet draudzes dāmu komitejas priekšniece M. Žirbule.

Pilnsapulce pieņēma bez iebildumiem un apstiprināja valdes, revīzijas komisijas un atsevišķo amatpersonu ziņojumus. Ļoti īss, bet ļoti svarīgs bija draudzes mācītāja Arveda Celma ziņojums. Gandrīz neskaŗot notikumus draudzes dzīvē, kas saistīti ar mācītāja amatu, viņš paziņoja, ka atsakās no mācītāja pienākumiem Sadberijas latviešu ev. lut. draudzē, gan piemetinot, ka līdz jauna mācītāja atrašanai, ja draudze to vēlas, viņš ir ar mieru atsevišķus dievkalpojumus Sadberijā noturēt, bet tikai kā viesis.

Jaunajai valdei stāv priekšā grūts uzdevums — sameklēt mācītāju, kas vēlēsies braukt uz tālo Sadberiju, lai apkalpotu mazo latviešu draudzi. Par pastāvīga mācītāja uzturēšanu Sadberijas latvieši nevar domāt. **L. Gr.**

GAŖEZERS

● Predzētajai 3 x 3 nometnei Gaŗezerā no 16.—23. augustam daudzie priekšdarbi visumā jau paveikti. Darbinieku kadri apzināti, brošūras izsūtītas organizācijām, draudzēm un atsevišķām personām, kuŗu adreses zināmas. Jau pieteicies viens dalībnieks no latviešu ciema Gaŗezerā. Interesantu ainu uzrāda statistika par pagājušā gada nometni Gaŗezerā. Tā bija vislielākā, kāda jebkad notikusi brīvajā pasaulē sešos darbības gados. Tā pulcinājusi ap 300 dalībnieku no sešām valstīm dažādos kontinentos. Protams, vislielākais dalībnieku skaits bija no Mičigenas — 65, no Viskonsinas — 34, Ohaijo — 29 u.t.t. Šinīs dienās nometnes administrācija izsūtījusi visiem darbiniekiem un atsevišķām personām 3 x 3 darbinieku Ziņas. **V.Z.**

Homoseksuāļiem ilgi cietuma sodi

PSRS Ārlietu ministrijas pārstāvis Genādijs Gerasimovs izteicies, ka Padomju savienībā pašreiz reģistrēti 20 saslimšanas gadījumi ar aizgūto immunitātes trūkuma sindromu — AIDS. Visi saslimšanas gadījumi esot konstatēti starp ārzemniekiem, teica Gerasimovs.

Aizgūtais immūnitātes trūkuma sindroms AIDS sagrauj cilvēka organisma immūnitātes spēju un visos līdz šim zināmos gadījumos beidzas ar pacienta nāvi.

Gerasimovs norādīja, ka padomju iestādes pašreiz neesot norūpējušās par šīs saslimšanas izplatīšanos. Gerasimovs atzīmēja, ka homoseksuālitāte un narkomānija, ar kuŗu starpniecību šis sindroms visvairāk izplatās, Padomju savienībā tiek uzskatītas par kriminālnoziegumiem, par kuŗiem piespriež ilgus gadus ieslodzījumā.

IVONNA VĀRE
FOTOGRAFIJAS
Izstādes atklāšana piektdien. 1987.g. 27. martā pl. 19.00
LATVIEŠU CENTRA TORONTO MĀKSLAS GALERIJĀ
Galerija atvērta: 28. un 29. martā no pl. 11.00-20.00
3.apr. no pl. 15.00-20.00, 4. un 5.apr. no pl. 11.00-20.00
Ielūgumus neizsūtīs. Visi laipni aicināti.
CENTRA MĀKSLAS KOMITEJA
Funded by Multiculturalism Canada

LATVIJA AMERIKĀ
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
6 mēnešiem " $24.00 " $24.00
3 mēnešiem " $14.00 " $14.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents pagarinājums
Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtami 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9.

RATAS OPTIC
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave, Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648
Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15
- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.
Jau 9 gadus latviešu pārstāvis
JĀNIS KORBS
Sales Representative
Birojā: 534-6381
Mājās: 461-9359
902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Eiropas Vasaras skola aicina

1987. gada Eiropas Vasaras skola (EVS) notiks no 16. jūlija līdz 1. augustam Nordhornas tuvumā, netālu no Holandes robežas (apmēram stundas braucienā no Minsteres). Mūsu apmešanās vieta atrodas kāda ciema malā; apkārt lauku mājas, pļavas un idillis-kās Holandes līdzenuma birztaliņas. 1. augustā pēc brokastīm pārcelsimies uz Minsteri, lai piedalītos Dziesmu dienās (1.—9. augstam). Skolas nauda DM 500.- (ieskaitot Dziesmu dienu nedēļu).

Vasaras skolā var piedalīties katrs bērns un jaunietis, kas prot brīvi sarunāties latviski. Vecums starp 11 un 16 gadiem. Latviešu valodas prasme ir nepieciešamība, jo, pirmkārt, skolā visi priekšmeti un nodarbības notiek latviešu valodā; otrkārt, pieredze rāda, ka latviešu valodas nepratējiem ieguvums EVS ir gauži mazs, toties viņu ietekme uz tādiem, kam latviešu valoda pavāja, ir pārāk liels, un rezultātā bērni (jaunieši) sarunājas patvēruma zemes valodā. Toties visās mūsu konferencēs esam pārsprieduši arī latviski nerunājošo bērnu iespējas iesaistīties mūsu sabiedrībā. Tādēļ lūdzam tos vecākus, bērnus un jauniešus, kas pieder šai katēgorijai, ar mums tomēr stāties sakaros. Ja izrādītos lielāks interesentu skaits, būtu jāpārdomā iespēja iekārtot atsevišķu EVS latviski nerunājošiem bērniem un jauniešiem. Pagaidām varam norādīt uz iespējām piedalīties 3x3.

EVS darbojas jau 8 gadus. Ka skolai bijuši labi panākumi, norāda apstāklis, ka bērni un jaunieši labprāt brauc uz EVS. Toties ar katru gadu bijis grūtāk skolai piesaistīt skolotājus un audzinātājus. Kāpēc? Šim jautājumam kāds sabiedrisks darbinieks deva šādu atbildi: ,,Tādēļ, ka mūsu sabiedrībā ir aizvien mazāk tādu ideālistu, kas savu atvaļinājumu siltajās zemēs vai lauku idillē grib nomainīt pret nepārskatāmu darba slodzi EVS.''

Šo jautājumu visā skaidrībā pacēlām 1986. gada skolotāju konferencē Minsterē. Konferences dalībnieki nolēma, ka blakus MLĢ EVS darbam jāpieiet ar profesionālu nopietnību un izraudzīja komisiju, kuŗas uzdevums ir gada laikā sastādīt skolas norises un mācību priekšmetu programmas 4 gadiem. Komisijas locekļi: P. Johansons un M. Slokenbergs no Zviedrijas, D. Purmale un R. Āpše no Anglijas, A. Grasis un A.Priedīte no Vācijas un D. Vītola no MLĢ. Tā kā Eiropas vasaras skola ir visu Eiropas latviešu pasākums, skola tagad ir nostādīta LAKEC paspārnē. Ļoti liela nozīme ir M. Slokenberga priekšlikuma pieņemšanai LAKEC 1986.g. oktobŗa sesijā par skolas pamatlīdzekļu nodrošināšanu. Par skolas financēm LAKEC priekšā atbild īpašs pārstāvis. Šo uzdevumu šogad ir uzņēmies Klāvs Bērziņš.

Šovasar sāksim strādāt ar jauno programmu, kuŗas centrā ir latviešu valodas mācīšana. Šī gada skolotāju sastāvs: latviešu valodu mācīs Daina Vītola (MLĢ), latviešu literatūru Dzidra Purmale (Anglija) un Māra Gulēna (Kanada), vēsturi Pāvils Brūveris (Vācija) un fonētiku un etnografiju Austris Grasis (vācija). Mūzikas skolotāja būs Gaida Rulle (Zviedrija) un ar Dziesmu dienu jaunatnes rīta programmu iepazīstinās Andris Vītoliņš (Zviedrija). Par zēnu audzināšanu atbildēs Ilze Kļaviņa (ASV) un viņai palīgos būs Klāvs Balodis un Pēteris Priedītis (abi no Vācijas). Par meiteņu audzināšanu atbildēs Dzintra Fonzova (Zviedrija) un viņai palīgos ies Laima Vētra (Vācija). Darba grupu sastāvu mums šogad nosaka gan Dziesmu dienas, gan mītnes iekārtojums. EVS audzēkņi piedalīsies Dziesmu dienu uzvedumos ,,Raibie cimdi'', ,,Jaunatnes rīts'' un ,,Kāpēc nē?'' Blakus Dziesmu dienu mēģinājumiem EVS darbosies sporta grupa (mūsu rīcībā ir peldbaseins un mazs sporta laukums), ko vadīs Klāvs Balodis. Teātŗa piekritējus darba grupā apvienos Ilze Kļaviņa, redakciju ar 1987.g. ,,Vēso lapu'' uzņēmušies izveidot Māra Gulēna un Pēteris Priedītis. Mūsu rīcībā būs arī vesela foto-laboratorija ar augstas kvalitātes fotoaparātiem. Šo darba grupu pārņems Laima Vētra. Pie mītnes inventāra pieder arī 25 riteņi, ar kuŗu palīdzību varēsim izpētīt apkārtni. Riteņbraukšana nedrīkstētu sagādāt grūtības arī mazāk rutinētiem braucējiem, jo mītne atrodas līdzenumā. Trešo EVS nedēļu pavadīsim Minsterē, piedaloties kā Dziesmu svētku programmā, tā arī skatītāju un rīkotāju pulkā. Šo nedēļu uzskatām par apkārtnes mācības praktisko pusi.

Dažiem lasītājiem varbūt vēl palicis neatbildēts jautājums, kāpēc EVS nenotiek LCM vai financiāli ļoti izdevīgajā mācītājmuižā Ēlandē. Jau šī raksta sākumā minēju apstākli, ka aizvien grūtāk EVS piesaistīt mācību spēkus un audzinātājus. Mēs gribam EVS izveidot tādu, ka arī personāls jūtas labi un labprāt piedalās, lai gan algu maksāt nevaram. Tādēļ skolas novietnei meklējam skaistu vietu, iespējami tālu no apdzīvotām vietām (LCM atrodas pilsētā un tādēļ vasaras skolas vajadzībām nav piemērots), no otras puses meklējam arī telpas ar piemērotām sanitārām ierīcēm un ar tādu telpu iedalījumu, kur stipri noslogotais personāls var atpūsties (šai ziņā, diemžēl, idilliskā mācītājmuiža neder).

Paldies LAKEC un latviešu organizācijām par līdzšinējo atbalstu. Laipni lūdzam kā privātpersonas, tā organizācijas atbalstīt ģimenes ar vairākiem bērniem (lai nevienai ģimenei dalības maksa nepārsniegtu DM 500.-), kā arī ģimenes, kam dalības maksa par augstu. Stipendijas lūdzu pieprasīt pie vietējām latviešu organizācijām vai arī pie EVS pārstāvjiem: M. Slokenberga Zviedrijā, Dzidras Purmales Anglijā un Klāva Bērziņa Vācijā.

Tā kā mītnē vietu skaits ir ierobežots, lūdzam EVS dalībniekus pieteikties laikā, vēlākais **līdz 1. maijam, iemaksājot DM 200.-** (65 mārciņas, 500 zviedru kronas) pieteikšanās naudu (atlikumu dalībnieki var samaksāt, ierodoties EVS). Pārsūtot naudu un čekus, lūdzu gādāt par to, ka mums izmaksā pilno summu. Pieteikšanās pie:

Māŗa Slokenberga, Postlåda 1410, 76300 Hallstavik, Sweden;

Dzidras Purmales, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE, England;

Klāva Bērziņa, Alter Mühlenweg 34, 5653 Leichlingen, West-Germany.

Ārzemniekiem pieteikšanās būtu pie K. Bērziņa un dalības maksa jāmaksā DM, ne dolaros.

EVS-1987 vadītāja
A. Priedīte

Latviešu šacha meistars L. Gūtmanis

Šacha rosme Eiropā

Šī gada Lieldienu laikā no 16. līdz 20. aprīlim Annabergā pie Bonnas notiks 15. Eiropas latviešu šacha meistarības. Spēlēs sešas kārtas pēc Šveices sistēmas. Turnīra nobeiguma dienā paredzēts ātrspēles turnīrs, spēlējot katrs pret katru divās kārtās.

Nākošā šachistu satikšanās plānota Dziesmu dienās Minsterē, kad šo svētku atklāšanas svētdienā, 2. augustā, pl.9 notiks šacha ātrspēles turnīrs ar Pasaules latviešu šachistu piedalīšanos. Izcīņā J. Liepiņa sen. piemiņas kauss, kuŗu 1984.g. Minsterē ieguva vecmeistars Edgars Šneiders no Lansingas, ASV, bet 1985.g. DV 5. Globālajās dienās Freiburgā Pēteris Sondors no Bonnas, Vācijā.

Lai veicinātu latviešu šachistu pulcēšanos, Dziesmu dienās Minsterē plānots arī šacha lielmeistara L. Gūtmaņa simultāns. Ieinteresētie šacha draugi lūgti sazināties ar I. Balodi, Kiesekampweg 17, 4400 Münster, W.-Germany.

I. Balodis

Jānim Lielkājim 75 gadi

Jānim Lielkājim, Detroitas DV apvienības biedram, 23. februārī apritēja 75 mūža gadi. Dzimis Ērģemes pagastā, Vidzemē, beidzis Valkas ģimnaziju. 19 gadu vecumā brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā. 1937. gadā ar pirmo šķiru beidzis Kaŗa skolu un piekomandēts Jātnieku pulkam. Gatavojoties kaŗa akadēmijai Varšavā, beidzis arī sapieŗu un artilerijas virsnieku kursus. Guvis labus panākumus jāšanas sacensībās un bija iedalīts Latvijas valsts jāšanas komandā. Piedalījies 2. Pasaules kaŗa cīņās par Latvijas brīvību.

Vācijā darbojās baltiešu sardžu vienību sakaru stābā pie amerikāņu armijas, vēlāk komendēja sardžu rotu Štutgartē. 1950. gadā J. Lielkājis ar ģimeni izceļoja uz ASV un apmetās uz dzīvi Detroitā, kur aktīvi iesaistījās sabiedriskā darbā. Darbojās Detroitas Latviešu apvienībā, Sv. Pāvila draudzes padomē, nodibināja Detroitas vīru dubultkvartetu un kori, būdams tā priekšnieks. Bija Detroitas latviešu kreditsabiedrības valdes priekšsēdis un DV apvienības Detroitā revīzijas komisijas priekšsēdis. Ir DV mūža biedrs un apbalvots ar DV ASV goda rakstu.

Gaviļdienā jubilāru sveica Sv. Pāvila draudzes māc. V. Līventāls un pasniedza draudzes vēlti — A. Baumaņa grāmatu Pa Kronvalda Ata pēdām. Detroitas DV apvienības vārdā sveica priekšn. vietnieks J. Trubačs un vanadžu kopas priekšniece N. Trubača pasniedza ziedus. Tāpat ar ziediem jubilāru sveica Detroitas vanadžu ansambļa Dziesma vadītāja A. Kalniņa un ansambļa dalībnieces sniedza dziesmu priekšnesumus.

Bija daudz rakstisku apsveikumu, starp tiem Mičigenas latviešu virsnieku apvienības sveicieniem pievienots Nameja gredzens.

Beigās visiem pateicās J. Lielkājis par viņam parādīto uzmanību, norādīdams, ka vienmēr savā dzīvē un darbā vadījies no savas sirdsapziņas balss un augsti turējis pienākumu pret savu tautu un tēvu zemi.

J. Trubačs

Sv. Barnabas baznīcas sarīkojumu zālē 22. martā sarīkojumā ,,Tautiska būšana'' samainīts tumši zils vīrieša mētelis. Atmaiņai zvanīt 447-4246.

Mēs esam pārvietojušies

GARDENIA FLOWERS & GIFTS INC.

5165 YONGE ST. WILLOWDALE, ONT.
M2N 5P5
733-4515 733-4516

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI

Veikals atrodas pie Park Home apakšzemja, ko atklās š.g. maijā.
Piegāde Toronto, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kreditkartes.

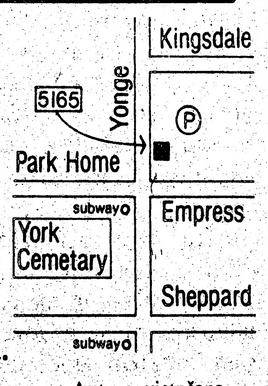

Auto novietošana veikala ēkas aizmugurē

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Latviešu studiju centra studenti no Kalamazū ciemojās austrumu piekrastē Vašingtonā, Filadelfijā un Ņujorkas draudzes skolās — Salā, Jonkeros un Ņūdžersijā. Uzvedums Salas baznīcā notika 5. martā, dienu vēlāk Jonkeru baznīcā un 7. martā Morispleiņos, Ņudžersijā. Studenti bija ieradušies divos mazbusiņos, ap 20 cilvēku. Viņi bija sagatavojuši uzvedumu Valoda, es nāku pie Tevis, kur labā izpildījumā nodziedāja divas dziesmas, bet runāšana šoreiz bija vairāk. Izpildītāji nebija tautas tērpos, bet studentiem īpatnēja uztvere par latviešu gramatiku. Tie arī rāda skolnieku grūtības Rīgā, kur jāmācās krievu burti, kas rada grūtības izrunā un rakstībā. Uzveduma dalībnieki iepazīstināja katrs pats sevi klausītājiem. Ar slīdītēm parādīja Studiju centra tapšanu, bibliotēku, mācības. Brauciena budžets bija 1800 dol., ko ieņēma no uzvedumiem pirmajās četrās vietās, bet Ņudžersijas izrādes ieņēmumi bija ,,degvielu naudai''. Mičigenas viesi atzīmēja Ņujorkas draudzes Ņudžersijas pamatskolas 35 gadus, pasniedzot divus kliņģerus, kas bija cepti Ņudžersijā. Apmeklētāji šinī sarīkojumā 40 vecāki un skolas skolotāji, kopā 70 personas.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē darbojas piecas novadu dāmu komitejas. Iekšpilsētas dāmu komitejas priekšniece ir līdzšinējā Silvija Riekstiņa, priekšnieces vietniece un sekretāre Elga Millere, kasiere Mirdza Bērziņa, kas šo amatu pilda jau kopš 1965. gada. Ziemeļu novada dāmu komiteju arī šogad vadīs Vija Dāle Kleedorfere, priekšnieces vietnieces I. Zālīte un M. Ziediņa, sekretāre A. Poilova, kasiere M. Čače. Salā dāmu komiteju vada Ingrīda Lediņa. Džamaikas novada priekšniece Enta Timbra, priekšnieces vietniece Z. Ramane un O. Pāvula, sekretāre un kasiere S. Barona, kas darbojas kopš 1961. gada. Ņudžersijas dāmu komiteju vada Maija Baumane, vietnieces I. Grīnberga un V. Forrere, sekretāres S. Dzene un L. Krūmiņa, kasiere D. Lazdiņa.

● Ņujorkas draudzes Ņudžersijas īpašuma celšanai lielākie ziedotāji ir Arvids, Silvija un Juris Blodnieki ar 5492 dol. devumu, Juris un Ilze Bērziņi 1210, Jānis un Zenta Rozenbergi 1190, Ervins un Biruta Pilmaņi 1180, Gunārs un Jautrīte Saliņi 1025 dol. Fondā 116 900 dol., bet pieskaitot draudzes rezerves kapitālā deponēto novēlējumu un augļus, tas sasniedz 148 000 dol.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes bibliotēkāre Anna Lauce saņēmusi retu grāmatu dāvinājumu Kuģenieka vadons jeb rokas grāmata priekš kapteiņiem, rēderiem, eksportieriem un importieriem no J. Breikša, Mangaļu jūrskolas priekšnieka, valsts padomnieka, iespiesta Rīgā 1902. gadā, 144 lappuses.

● Iesvētes mācībai šogad Ņujorkas draudzē sagatavojas 8 jaunieši Jonkeros un trīs Salā. Jauniešu iesvēte Pūpolu svētdienā, 12. aprīlī Jonkeros. Iesvētīs Aldi Blūmfeldu, Ritu Braunfeldi, Aiju Braunfeldi, Ingridu Jurēvicu, Māri Kaņepu, Inu Pillanderi, Kristīni Stūrāni un Māru Zamuru, bet no Salas Paulu Bērziņu un Robertu Līsmani. Salas baznīcā iesvēte 24. maijā, kad iesvētīs Gunāru Bumburu. Konfirmandus sagatavo četrās citās austrumu apgabala draudzēs: Vašingtonā 7, Ņubransvikā 5, Bostonā 4 un Filadelfijā 4. Apgabala iesvētāmo saiets notiks 21. un 22. martā Jonkeros. Virstematss — Kristīgā ētika saskaņā ar baušļiem. Sagaida, ka ieradīsies ap 30 jauniešu.

● Ņujorkas DV apvienības gada sapulcē 7. martā DV namā Bronksā pieņēma budžetu 1987. gadam 11142 dol. apmērā aprūpei, 10280 dol. administrācijai un 16100 dol. apvienības namam. Plašākas pārrunas bija par augsto apdrošināšanas summu, kas jāmaksā par namu. Tas 1986. gadā bijis 8813 dol., kaut gadu pirms tam šī summa bijusi tikai 3600 dol. Pašreizējā apdrošināšanas sabiedrība šogad summu samazinājusi uz 7400 dol. Arī tas biedriem likās par augstu. Sapulcē ieteica maklēt lētāku apdrošinājumu un zemāku negadījumu apdrošināšanas summu. Pārrunas bija arī par latviešu darbinieka vajadzību nama uzkopšanai, bet tādu nevar dabūt. Bija iebildumi pret amerikāņu uzņēmumu aptīrītāja algošanu. U. Grava ierosināja DV namu padarīt par visu Ņujorkas latviešu organizāciju namu, bet šis priekšlikums neguva sapulces piekrišanu.

Uz valdi vairs nekandidēja Čarlis Lācis un Otto Reinholds, bez tam sapulce nolēma paaugstināt valdes locekļu skaitu uz 15. No jauna valdē ievēlēja Edvinu Štottu, Gunaru Cimbuli, Māri Zaķi un Kārli Vanagu. Revīzijas komisijā darbosies Arturs Valters, V. Gobiņš un Č. Lācis. Sapulcē piedalījās ap 30 biedru.

Pēc sapulces lietuviešu pārstāve stāstīja par baltiešu apmeklējumu pie ASV Tieslietu ministra Mīsa Vašingtonā. Šo delegāciju vadījis O. Kalniņš. Baltieši vēlējušies pārrunāt trīs punktus. Lai OSI nepieņem padomju pierādījumus, kam nevar ticēt, lai nesūta Linnasu uz Igauniju. Baltieši negrib izbeigt OSI darbību, bet kongresam vajadzētu tā darbu pārraudzīt. Baltieši vēlas, lai šādus noziegumus iztiesātu kriminālā nozarē, bet ne civīlā, kur apvainotam jāmaksā visi izdevumi, bet kriminālā tiesā ir brīva aizstāvēšana. Igaunim Kārlim Linnasam dots viens mēnesis līdz 15. martam sameklēt jaunu patvēruma zemi, pēc tam viņu var sūtīt atpakaļ uz Igauniju. Mīss norādīja, ka viņam jārīkojas pēc ASV likumiem un viņš nekā nevar grozīt, tikai kongress var mainīt likumus.

● Kalpaka un brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojumu 8. martā Jonkeru baznīcā ievadīja latviešu korporāciju gājiens ar Latvijas karogu. Dievkalpojumu ar divām dziesmām kuplināja solists Jānis Kļaviņš. Pēc dievkalpojuma lejas zālē Latvijas virsnieku apvienības priekšsēdis F. Lucs stāstīja par latviešu virsnieku stāju Latvijas neatkarības laikā.

● Pēc dievkalpojuma Salas baznīcā 8. martā Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Longailendas novada dāmu komiteja rīkoja tautisku pēcpusdienu. Mākslas kritiķe Eleonora Šturma referēja par tematu Latvijas mākslinieki Latvijas brīvības laikā, rādot arī slīdītes. Priekšnesums ilga nepilnas divas stundas. Dāmu komitejas cienastam bija sagādāti tautiski ēdieni. Loterijā izlozēja divas gleznas, tintnīcu un tautiskus izstrādājumus. Apmeklētāju ap 80.

● Ņujorkas draudzes Džamaikas novadā 8. martā pēc dievkalpojuma Ed. Avotiņš referēja par pulkvedi Kalpaku. Referātu viņš bija sastādījis pēc četru grāmatu izlasīšanas. Stāstījums bija labā latviešu valodā un interesants, viņš pats tanī laikā bijis latviešu armijā, bet ne Kalpaka vienībā. Referents sūdzējās, ka esot maz Kalpaka uzņēmumu, jo viņš nav mēdzis fotografēties. Komūnismu pazinuši tikai Latgalē un Vidzemē, pārējie dzirdējuši tikai nostāstus. Viņš atstāstīja Kalpaka vadītās cīņas, nelaimīgo pārpratumu pie Airītēm, bēres un pieminekļa uzstādīšanu. **V. Irbe**

GRAND RAPIDI

● DV apvienības vanadžu kopas gada sapulce 22. februārī apvienības priekšnieks A. Balodis cildināja vanadzes kā čaklas sava uzdevuma veicējas, sagādājot lielu morālo un materiālo atbalstu visai apvienībai. Kopas priekšniece V. Riepniece savā izklāstā pastāstīja, ka apvienībā 40 vanadzes, tās izkārtojušas trīs pastāvīgus sarīkojumus un piedalījušās visos pasākumos apvienības mērogā. Kasieres V. Poles ziņojums aptvēra pārskatāmi izstrādātu finanču pārskatu. Kopējie ienākumi (pieskaitot 1985. g. atlikumu) 1986. g. bijuši 7.783,85 dol. un atlikums uz š. g. 1. janvāri 4.830.86 dol. Prāvas summas vanadzes ziedojušas dažādiem fondiem gan atsevišķi, gan kopā ar vanagiem, tāpat izglītības, kultūras un nacionālpolītiskiem pasākumiem, neaizmirstot slimos un tādus, kam palīdzība nepieciešama. Pēc īsām debatēm ziņojumus un pārskatus pieņēma vienprātīgi, apstiprinot arī šā gada darbības plānu, kas aptver rosmes, kādas risinājušās jau agrāk.

Par kopas priekšnieci ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo V. Riepnieci, valdē — Ņ. Graubi, M. Rārdiņu, E. Deimanti, L. Balodi, A. Tarbunasu un M. Pastari. **V.Z.**

MILVOKI

Dziedātāja un aprūpes darbiniece Anna Grundsberga p.g. decembrī atskatījās uz rosīgā darbā aizvadītajiem 90 mūža gadiem. Viņa dzimusi Laubere muižā, Vidzemē, bet mūža pirmo pusi pavadījusi Rīgā.

Darbojusies ilgus gadus Elzas Klaustiņas vadītajā Baltās Puķes ziedojumu vākšanas akcijā.

Ar 1952. gadu iestājusies Milvoku DV apvienībā, rosīgi palīdzot sagādāt līdzekļus aprūpes vajadzībām. Ev. lut. Sv. Jāņa draudzei ilgus gadus greznojusi altāru ar ziediem dievkalpojumos. Pazīstama kā Jāņu māte daudzos Jāņu sarīkojumos brīvā dabā.

Milvokos ilgus gadus dziedājusi ev. lut. Sv. Jāņa draudzes korī, kuŗu vēlāk pārdēvēja par Dzimtenes kori diriģentu Alv. Sinepas un Gunāra Blaumaņa vadībā.

90 gadu atcerē rosīgo darbiniecei sveica pieminēto vienību vadītāji un daudzi draugi.
E. P.

Čikagas Apvienību arī turpmāk vadīs A. Bārda

Čikagas DV apvienības valde un revīzijas komisija. 1.r. no kr.: priekšn. vietn. Aleksandrs Zaube, sarīk. daļas vad. Ināra Grigolate, apvienības priekšn. Arvīds Bārda, vanadžu kopas priekšniece Skaidrīte Pāvele, kasieris Ilgonis Priedulājs un saimn.d. vad. vietn. Andra Yde. 2.r. no kr.: Emils Erdmanis, Arturs Gaiķis, Alfreds Rozentāls, Jānis Petrītis, Jānis Veitmanis, Paulis Dišlers, Ivars Svanfelds, Bolislavs Delveris, Jānis Poruks.

Čikagas DV apvienības gada sapulce notika 8. februārī. Bez lielām debatēm pieņēma visus pārskatus un ziņojumus, arī 1987. gada budžetu. Sapulci atklāja apvienības priekšn. A. Bārda, ar klusuma brīdi godinot pagājušā gadā mirušos biedrus: E. Gulbi, L. Reitmani, J. Reķi, R. Jansonu, Z. Polīti un J. Espi. Pārskati bija saņemti iepriekš, tādēļ mutvārdu ziņojumu nebija. Par apvienības priekšnieku jau 12. reizi ievēlēja A. Bārdu. Valdē ievēlēja I. Priedulāju, A. Zaubi, B. Delveri, I. Švānfeldu, P. Dišleri, I. Grigolati, E. Erdmani, J. Veitmani un A. Gaiķi. Revīzijas komisijā A. Rozentālu, V. Kupreičiku un J. Petrīti. Garākas pārrunas bija par 6. Daugavas Vanagu Globālo dienu rīkošanu Čikagā. Debatēs piedalījās J. Utināns, I. Priedulājs, I. Švānfelds, S. Priedulāja, J. Veitmanis u.c. J. Veitmanis ierosināja vairāk atbalstīt Patiesības Fondu ar ziedojumiem. Sapulce noritēja saticības un vienprātības garā un ilga tikai nepilnas 2 stundas. To raiti un lietišķīgi vadīja A. Raidonis.

Vanadžu sapulce notika pirms apvienības sapulces. Piedalījās 18 vanadzes un arī apvienības priekšn. A. Bārda. Pēc amatpersonu ziņojumiem redzams, ka vanadžu darbs bijis ļoti sekmīgs kā līdzekļu sagādē, tā arī sarīkojumu ziņā. Vanadzes rīkojušas vakariņas ar priekšnesumiem, referātiem un filmu izrādēm, vasaras izbraukumu, piedalījušās apvienības sarīkojumu izkārtošanā un arī līdzekļu sagādē. Nākošajā vasarā paredzēti vairāki sarīkojumi ar vanadžu kopas 35 gadu darbības atceres sarīkojumu oktobrī. Par kopas priekšnieci ievēlēja Sk. Pāveli, vietnieci R. Valdmani, valdē A. Rudzīti, E. Iesalnieci, I. Erdmani, V. Bārdu, M. Waskovu un L. Zaubi.
A. Zaube

Makšķernieki uz Simko ezera ledus

DV Toronto nod. rīkotās makšķernieku sacenības notika 8. martā, ļoti jaukā saulainā dienā un uz plāna ledus Simko ezerā pie Kesvikas. Bija pulcējušies 47 šī sporta cienītāji. DV ceļojošo kausu šogad izcīnīja A. Užulis no DV Toronto saimes, tālākās klasēs balvas ieguva: 1. v. A. Tīģers, 2. v. un trešo vietu nācās izlozēt, jo H. Briksnis bija vienādos punktu vērtējumos (107) ar V. Īvanu. Loze deva 2. v. H. Briksnim un V. Īvānam 3. vietu. Dāmu klasē no kuplā dalībnieču kopskaitā 1. v. ieguva Helene Treija no DV KV biedru kopas, 2. v. Zenta Zommere no DV Toronto nod. Meiteņu klasē 1. v. tika Treisija Mellersha. Jauniešu klasē līdz 16 gadiem 1.v. Braiēns Mellersh, 2.v. S. Soplets un 3.v. palika Ēriks Mellersh. Sarīkojumu izkārtošanā lielas pūles bija pielikuši V. Īvans, E. Svīte un DV KV sporta nozares vad. J. Treijs. Sacensības veiksmīgi vadīja V. Īvans ar E. Svīti. Pēc sacensībām notika draudzīgas pārrunas. Vienojās, ka nākošās sacensības notiks jūlija pirmajā nedeļas nogalē. **JS.**

Gaŗas ēnas...

(Turpinājums no 4. lp.)

LKP CK lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības nodaļas vadītāja vietnieks.

Tā abi jaunievēlētie nāk no partijas ,,uzticamiem dēliem''...

Gala vārds

Līdz ar to varētu beigt stāvokļa raksturojumu, kāds valdīja Latvijā 1986. gadā. Tas arī visskaidrāk raksturo Maskavas izraisīto ēnu klāšanos pār mūsu zemi un tautu, un tā lielā mērā brīdina kā mūsu tautiešus dzimtenē, tā mūs svešumā, kādas traģēdijas priekšā atrodas mūsu tauta. ,,Jaunā ēra'', kādu Krievijā izsakās ievadījis jaunais Maskavas diktātors Gorbačovs, nav vēl manāma. Toties tauta grimst dziļākā postā un komūnistiskā režīma neģēlībās.

Bet tauta izturēs, tai jāiztur. Cita ceļa nav.

Laipni lūdzam kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1987.g. abonementa maksas,

kas paliek līdzšinējās un redzamas maksāšanas zīmē katrā numurā.

MAPLE LEAF TRAVEL

Uz dziesmu svētkiem Vācijā lidojumi, sākot ar $669.

Skandinavijas tūres 2 nedēļām, ieskaitot uzturu, $1499.

Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351

655 St. Clair Ave W.

Latviešu Dziesmu svētki Minsterē
1987.g. no 2.—9. augustam

Lidojumi vien, sākot ar $619.

Vienas nedēļas grupu lidojuma maksa, sākot ar $1310 Kan. ($975 US)

Maksā ieskaitīts turp un atpakaļ lidojums **Toronto-Diseldorfa; abos virzienos** autobuss **Diseldorfa-Minstere; viesnīca ar brokstīm ik dienas,** nodokļus ieskaitot.

Brošūru ar sīkākiem paskaidrojumiem un rezervēšanu lūdz pieprasīt:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT., M6R 2K9
Tel. (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

RM NSM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

40 gadus Kanadas pavalstniecībā 1947 - 1987

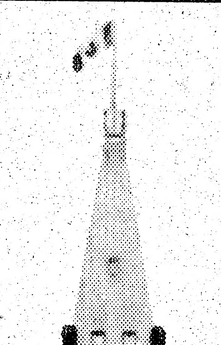

Laikā no 12. — 18. aprīlim ir Kanadas valsts pavalstniecības nedēļa — National Citizenship Week. Šinī laikā lai svinam un atzīmējam Kanadas dzīves un spēka vērtības — vienlīdzību, daudzpusību un kopību.

Dalaities mūsu dinamiskā daudzkultūru sabiedrībā. Dalaities Kanadas garā.

Department of the Secretary of State of Canada
Secrétariat d'État du Canada
Canada

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Grāmatas dāvanām

A. Silgailis — Latvian Legion $25.00
A. Ceichners — Latvijas boļševizācija 1940—1941 $27.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas..... $12.00
Latvju Enciklopēdija 1 ..... $48.00
Latvju Enciklopēdija 2 ..... $52.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking $12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums ..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti ..... $ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis ..... $ 6.60
Garīgs apskats II $15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares $27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām $12.00
Latviešu lietiskā daiļdare $20.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams $18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā $16.00
Padomju varas ienaidnieki ..... $ 7.00
A. Kraujiete — Spoguli, spoguli, atklājies, dzejas. $14.00
Cēsu pulka atmiņas $15.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi $14.00
Latvijas dzirnavas $39.00
Dainu izlase — Ozols $12.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem $19.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs $12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm $12.50
Latvija — sienas kartes $12.50
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums... $15.00
K. Osis — Uz utopiju tilta $13.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa 40.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns... $12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm $24.00
J. Daģis — Kārlis Ulmanis III $42.00
O. Perro — Vestures veidotāji $20.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.) $20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
Ceturtd. līdz piektd., iesk., no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Latviešu nams Toronto

IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Alcan Building Products Authorized Dealer

Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
534-2926
Thermo Windows
- **LIETUS NOVADA CAURULES**
- **LOGUS**
- **DURVIS**
- **MARĶĪZES** (Awnings)
- **JUMTA PĀRKARES**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

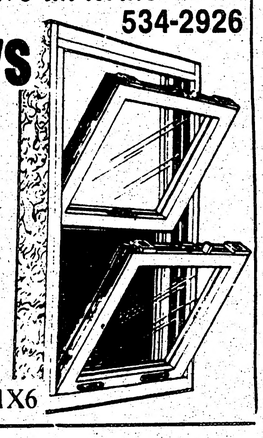

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1987.G.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ „LATVIJA"
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI un TALLINA
VISĀM GRUPĀM 12 vai 13 DIENAS RĪGĀ

1) No 8.—23. maijam	Can. $2100.00	12 dienas Rīgā
2) No 22.maija—6.jūn.	Can. $2200.00	12 dienas Rīgā
3) No 12.—27. jūn.	Can. $2300.00	12 dienas Rīgā
4) No 26.jūn.—11.jūl.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
5) No 10.—25. jūl.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
6) No 24.jūl.—8.aug.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
7) No 7.—22. aug.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
8) No 21.aug.—5.sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā
9) No 4.—19. sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.
Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.
Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts: lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes, u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT., M6R 2K9
Tel. (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

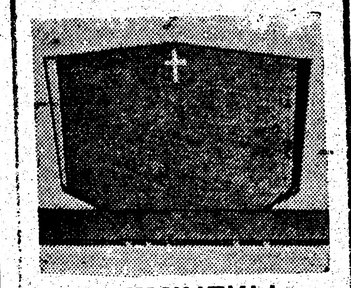

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Foto G. KRAUJA
73 Westbourne Ave., Scarborough, Ont.
(416) 755-2932.

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt **889-5076.**

Neticami, bet patiesi

NO OKUPĒTĀS LATVIJAS PRESES SLEJĀM

Padomju propagandā arvien uzsveŗ iedzīvotāju priekšzīmīgo apgādi un rūpes par labklājību un dzīves ērtībām. Taču praksē tas ir pavisam citādi.

Rīgā, Suvorova ielā, 27.nr. namā no bojātām caurulēm ūdens plūst pagalmā jau vairākus mēnešus, un tagad, ziemā, tas pārvērties par ledus laukumu, bet no krāna dzīvoklī netek ūdens trauku nomazgāšanai. Čiekurkalna 86. nr. namā visu vasaru nedarbojas kanalizācija. Cēsīs Kūrvietas poliklīnikai piederošā namā Cīrulīšu ielā jau trīs gadus jumta pārsedzes bojājuma dēļ tek lietus un sniega ūdens dzīvokļos. Noplūdušās sienas un griesti pārklāti ar pelējumu kārtu, apmetums lobās un krīt nost.

Ūdens daudzās vietās skāris elektrisko instalāciju, un lietus laikā elektrības vadi mirkst ūdenī. Divās kāpņu telpās ūdens no bēniņu lūkas plūst pa elektrības sadales skapīšiem. Šajā lietā bija iesaistījušies LKP Cēsu rajona komitejas un rajona izpildkomitejas funkcionāri, bet stāvokli tas neuzlaboja.

Kūrvietas poliklīnikas pensionāta kompleksā Cīrulīši jumts tek trijos mītnieku korpusos. Ūdens nokļūst dzīvokļos, ēdnīcā, kluba telpās un noliktavā. Nemākulīgās celtniecības dēļ daudzās telpās apmetums birst nost. Bojā iet pavisam nesen uzbūvētais baseins.

Kāda cita nama dzīvokļos ūdens caur griestiem tek jau kopš 1978.g. Tagad ziemas laikā pa durvīm dzīvokļos nāk bargais sals. Rīgā, Mārupes 2.nr. namā ieejas durvis neslēdzas un naktīs stāv līdz galam vaļā. Pāri ielai 3. nr. namā durvis sagriezušās, augšējā eņģe vaļā, un durvis aizmetas klonā. Durvis neslēdzas daudzās mājās. Aglonas ielā 16.nr. namā durvis ieķīlājušās un pusaizvērtas stāv visu nakti.

Saskaņā ar noteikumiem temperātūrai dzīvokļos jābūt 18 gradiem, plūs vai mīnus viens grads, bet reti kur tas sasniedzams. Rigondes gatves nama 7.nr. temperātūra dzīvokļos ir tikai 11—13 gradi. Suvorova ielā nama 13.nr. nemaz nav siltā ūdens, izlauztas nama ieejas durvis, izsisti logi. Pēc vairākkārtējiem ziņojumiem dzīvokļu ekspluatācijas pārvaldei nekas tomēr netika darīts. Notiek bieži siltuma novadīšanas traucējumi, un to novēršanai bieži nākas uzlauzt nepareizās pieejas (durvis), jo nav schēmas. Siltuma avārijas dienestā no 6 mašīnām 2 stāv remontdarbnīcā; neviens nevar pateikt, kad tās būs gatavas, jo trūkst vajadzīgo rezervju daļu.

Nopietni siltuma piegādes traucējumi notikuši Rīgā un citās pilsētās. Tagad no augšienes dots rīkojums steidzami izremontēt tīklus un nolietotās iekārtas. Un tas ir ziemas laikā, kad temperātūra krīt līdz 40 gradiem zem nulles.

Ventspils naftas pārsūknēšanas baze darbojās ar galīgi nolietojušos techniku, un 1.500 degvielu cisternas pieblīvēja visus pievedceļus, jo cisternām jāpaliek uz sliežu ceļiem tik ilgi, kamēr degviela, kas palikusi pēc izsūknēšanas, pati satek rezervuāros. Citādi no katras cisternas zaudē līdz vienai tonnai degvielas. Neticami, bet patiesi. **I. Blaževics.**

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvani 751-6829.

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

VALUDE JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Ja jums ir
kādas sūdzības
par Metro policiju,
mēs vēlētos
to dzirdēt.

1 Mēs esam publisko sūdzību birojs — Office of the Public Complaints Commisssioner. Ja jums būtu kādas sūdzības par kādu ierēdni Lieltoronto policijā, jūs to varat mums pieteikt.

Mēs esam neatkarīga, privātpersonu aģentūra. Jūs varat uz to paļauties, ka jūsu sūdzību izmeklēs bezpartejiski un taisnīgi.

2 Sūdzības par Lieltoronto policijas ierēdņiem var iesniegt: Jebkurā policijas iecirknī.

Īpašā publikas sūdzību izmeklēšanas birojā The Public Complaints Investigation Bureau of the Police Department, 3080 Yonge St. (at Lawrence).

Publisko sūdzību birojā — The Office of Public Complaints Commissioner, 157 Bloor St. W. (at Avenue Rd.) vai zvanot pa tālruni 963-1141, lai noskaidrotu, kad publisko sūdzību biroja pārstāvis atradīsies jūsu dzīves vietas tuvumā.

PUBLIC COMPLAINTS COMMISSIONER
Clare E. Lewis, Commissioner

Ontario
Attorney General, Ian Scott

Ko darīs valdība?

(Turpinājums no 1. lp.)

nākts bija tik daudz, ka mēs bijām savu protestu reģistrējuši.

No LNAK L. Lukss deva liecību komisijai 1986.g. 10. martā. Tur tika piedāvāta arī Lešinska liecība, ko tas bija devis kādā ASV tiesā par padomju propagandu iepretim politiski aktīvajai trimdas saimei. Dešēns pārtrauca Lešinska liecības izklāstu, sakot, ka tā jau viņam visā pilnībā ir komisijas aktīs.

LNAK ir rakstījusi rakstus laikrakstos, kas atspoguļo latviešu domas iepretim izmeklēšanas procesam. Laikrakstu rakstus, kas attiecas uz Kanadas valdību, tulko un reģistrē Otavā.

Esam devuši savu nostāju kaŗa noziedznieku lietā Vinipegā 1986. gada rudenī ukraiņu 15. vispārējā kongresā, kur bija organizēts īpašs simpozijs šim jautājumam.

PBLA darīja zināmu savu viedokli 1986. gada valdes sēdē Austrālijā.

Latvieši caur LNAK ir piedalījušies Canadians for Justice grupā, kur tiekas galvenokārt advokāti. Šī grupa darbojas ukraiņu rosmē. Esam piedalījušies Globe and Mail kopējos sludinājumos divas reizes. Šie sludinājumi, kaut arī ļoti dārgi, politiski ir bijuši ļoti nozīmīgi, sevišķi varbūt tādēļ, ka zināmas aprindas, kas kaŗa noziedznieku lietu propagandēja, cerēja, ka austrumeiropieši morāliski tiks sakauti, jo starp tiem varēs atrast pa kādam, kam varēs pierādīt noziegumus pret cilvēcību. Notika gluži pretējais. Austrumeiropieši ne vien nenolīda kaktā, lai dziedētu savas brūces, bet gan sanāca koalīcija, kas radīja spēku, nevis vājumu. Pēdējais sludinājums šā gada 2. februārī bija ievērības cienīgs, jo to bija parakstījusi arī vāciešu apvienība un italiešu apvienība Kanadā. Sludinājuma spēks izsakās mazāk vārdos, bet gan vienkāršos skaitļos... Šie skaitļi aptvēra pāri par 4 milj. kanadiešu ar Eiropas izcelsmi. Žīdu kongress bija ļoti sašutis par tādu pārgalvību... Ja palasa viņu rakstus, tad tur šīs bažas var atrast. Ja vēl apzināmies, ka Sol Litmana informācija, tāpat arī Vīzentāla dotie vārdiskie saraksti nepierādījās ticami, viņi savas kārtis ir blefojuši un iekrituši. Visu atzinību komisijai, kas šīs grūtības tik ļoti pareizi ir novērtējusi.

Holokausta industrijas propagandai būs jāmeklē citi ceļi. Diemžēl, visas zīmes rāda, ka pārspīlējumi vairs nedod iecerētos panākumus. Ļaudis vairs negrib klausīties, un antisemitisma draudi panāk to, ka no žīdiem tikai novēršas.

LNAK vārdā izsaku pateicību ikvienam tautietim, kas ar savu devumu ir atbalstījis dārgos sludinājumus, bet sekmes, kas ar tiem ir iegūtas, ir bijušas šo izdevumu vērtas.

Diemžēl, nevaram teikt, ka viss jau ir nokārtojies mums labvēlīgi. Tas būtu pārsteidzīgi un pāragri. Šī pati Canadians for Justice grupa plāno nākošos soļus, jo ieteikumus tagad politiķi izvedīs dzīvē, ietērps likumos un jaunos noteikumos. Šinī fazē mums vēl ir iespēja lietas mazliet ietekmēt. Esam pieprasījuši satikt tieslietu ministru, kas, liekas, notiks nākošo divu nedēļu laikā. Gribu piezīmēt, ka mēs neesam nostājušies pret likumīgi sodāmiem noziegumiem pret cilvēcību. Tomēr mēs esam pret mūsu kaŗavīru pārvēršanu par noziedzniekiem. Šo starpību neizprot dažs labs ievēlētais deputāts, kam SS ir viss viens...

Kas notiek citur pasaulē?

Vairums no mums jau zina, ka Zviedrija atteiksies vispār šīs lietas kūstināt. Zviedrija pieņēmusi laika noilgumu iepretim kaŗa noziegumiem, un šis laiks ir apritējis.

Anglijā Vīzentāls cietis neveiksmi. Laikam līdzīgā veidā kā šeit Kanadā. Tas bija cerējis, gluži kā viņš izteicās Vīnē 1986. gada novembrī, ka piedalījies Helsinkos kādā konferencē un ,,ka visi vārdi, ko viņš dod, ir bez jebkādām šaubām tikai vainīgo personu vārdi''. Viņš arī norādījis, ka mums jāatturas ar šādiem cilvēkiem saieties, jo tos taču notiesāšot tikpat kā droši... Šo domu atbalsoja arī mūsu lielais draugs Alex Epstein kādā nesenā rakstā vienā no ASV dienas laikrakstiem. Laikam gluži tā vis nebūs...

Austrālijā izmeklēšana turpinās pēc Menzija ieteikumiem. Bet Austrālijas likumi attiecībā pret pavalstniecību spēcīgāki nekā šeit. Tur nav divu šķiru pavalstnieku — ir tikai viena šķira, neatkarīgi no tā, vai kāds ir piedzimis Austrālijā vai nē. Šādu likumu gatavojas pieņemt arī Kanada, ja šīs ziņas ir kaut cik pareizas.

Vienīgi ASV paliek ar savu OSI un civīlprocesu, kuŗā nav īstas drošības par savām civīltiesībām tiem, uz kuŗiem var mest kādu apsūdzības ēnu.

Ko sagaidām nākotnē?

Padomju savienība, kas ar savu dezinformāciju gribēja sašķelt un sadumpot emigrantu grupas brīvajā pasaulē, būs spiesta atzīt, ka šoreiz nebūs paveicies. Bet vai tāpēc neatradīs atkal citu pieeju? Vai neatrada jaunu pieeju, nodibinot Roginu 1970. gadu sākumā? Daudzi cerēja, ka kļūs labāk, — vai tagad ar Glosnostj nebūs tāpat?

Mūsu politiskā aktīvitāte ir turpināma, lai novērstu nedienas mūsu tautai un neļautu apmānīt labi domājošus rietumniekus.

Baltiešu ...

(Turpinājums no 1. lp.)

ja, ka viņu zemes nonākušas padomju varā Molotova-Ribbentropa pakta dēļ un tāpēc vāciešiem būtu morāls pienākums iestāties arī par baltiešu lietu.

Daži AN Cilvēka tiesību komisijas locekļi vaļsirdīgi atzinās, kāpēc neviens lāgā negrib iestāties par baltiešu lietu un līdzīgiem tematiem, kas skar Padomju Savienības intereses. Viņi paskaidroja, ka padomju diplomāti šādos gadījumos mēdzot atriebties; pie tam nevis tūliņ un par pārrunāto tematu, bet sagādājot baltiešu aizstāvim nepatikšanas vēlāk, par kādu viņa zemei svarīgu tematu.

ASV delegācija šogad uz Ženēvu atveda kubiešu cietumos sakroplotu cilvēku grupu, lai tie paši varētu liecināt par spīdzināšanu un citiem necilvēcīgiem paņēmieniem, ko paši piedzīvojuši dzīvojot zem Kastro režīma. Amerikāņu delegācijas vadītājs Roberts Vallachs, tiekoties ar baltiešu delegāciju, solījās gādāt, lai nākamo gadu arī baltieši varētu sūtīt savu liecinieku grupu.

Amerikāņu pārstāve Mērija Mochārija, savā runā par visu tautu tiesībām uz pašnoteikšanos, pieminēja arī Baltijas valstis. Viņa teica: ,,Pārrunās dzirdam, it kā arī tādu zemju iedzīvotāji kā Afganistāna un Kampučija, baudot tiesības uz pašnoteikšanos. Bet mēs labi zinām, ka īstie apstākļi šādu pieņēmumu apgāž .... Bez tam ir arī citi piemēri, kas rāda tautu paklausību svešām varām. Piemēram Ukrainas apspiešana un pievienošana Padomju savienībai bija ievadījums vēlākai Lietuvas, Latvijas un Igaunijas pārņemšanai, nemaz nerunājot par pārējo Austrumeiropu. Pie mazākām aizdomām, ka šīs tautas vēlētos pielietot savas tiesības uz pašnoteikšanos, tās apspiestas ar nežēlīgu varu— lai iebaidītu arī pārējās. Tā tas notika Ungārijā 1956. g., Čechoslovākijā 1968. g., un Polijā 1981. g. Ir svarīgi paturēt šos vēsturiskos notikumus svaigus mūsu atmiņā, vērojot pašreizējās pārmaiņas Padomju savienībā. Mēs ceram uz humanitāru centienu tālāku attīstīšanos, ko varētu pierādīt, demonstrējot lielāku izpratni individuālo cilvēka tiesību laukā. Mēs priecājamies par ilgi aizturēto sirdsapziņas cietumnieku atbrīvošanu,'' Mērija Mohārija teica.

Padomju pārstāvjiem tomēr šī runa nepatika un viņi divas reizes mēģināja to pārtraukt, mētājoties ar nesakarīgiem apvainojumiem.

Baltiešu delegācija Ženēvā, runājot ar AN Cilvēka tiesību komisijas locekļiem, aizvien uzsvēra, ka daļa sirdsapziņas cietumnieku tiešām atbrīvoti, bet daudz vairāk tomēr ir to, kuŗi vēl aizvien smok padomju spaidu darba nometnēs. Tāpēc līdzšinējā 140 sirdsapziņas cietumnieku atlaišana uzskatāma par mazu žestu rietumnieku apmierināšanai, nevis nozīmīgu pagriezienu padomju uzskatos cilvēka tiesību laukā. Lai to pierādītu, būtu jāatlaiž v i s i sirdsapziņas cietumnieki.

D. Vallena

Jau trīsdesmit piektais salidojums

Kā katru gadu, Kanadas vanadzes pulcēsies savam gadskārtējam salidojumam reizē ar Kanadas Daugavas vanagu 37. delegātu sapulci šogad, 4. un 5. aprīlī. Vanadzēm tas būs jau 35. salidojums, vispirms pulcējoties kopējā aktā 4. aprīlī DV Namā, pēc tam pašas savā salidojumā tuvējā kanadiešu skolā, kuŗu ar uzrunu ievadīs Toronto vanadžu kopas vadītāja Astrīda Jākobsone. Darba gaitā vēlēšanas, ziņojumi, ierosinājumi un citi jautājumi, arī Niagaras vanadžu kopas vadītājas A. Pļavinskas referāts par tautas tērpiem. Globālā mērogā vanadzes iecerējušas izdot tautas tērpu pareizas gatavošanas un valkāšanas norādījumus, katram novadam atsevišķu brošūru. Kanadas vanadzēm uzdots sagatavot aprakstus par Kuldīgas, Bārtas, Nīcas un Rucavas tautas tērpiem, arī uzņemties šī projekta koordinēšanu un izdošanu. Vakarā vanadzes pulcēsies DV vīru koŗa 20 gadu atceres koncertā pl. 19:00 Latviešu Centrā.

Kā pārskati rāda, visās 16 Kanadas vanadžu kopās aizvadītā gadā bija pus tūkstotis vanadžu (497), uzrādot pieaugumu.

Koŗi, drāmatiskās un citas kopas darbojas pie piecām nodaļām: Toronto, Hamiltonas, Sv. Katrīnu, Otavas un Britu Kolumbijas. Kopā ar savas DV nodaļas valdi vanadzēm aizvadītā gadā bijuši 49 sarīkojumi, ar citām organizācijām 15 un 12 patstāvīgi sarīkojumi. Bez tam vanadzēm notikušas 48 pašu sanāksmes un 23 vakarēšanas. Vanadzes ziedojušas jaunatnes darbam, palīdzībai tautiešiem dzimtenē un citiem dažādiem mērķiem, kā arī rūpējušās par vecajiem un slimajiem. Gandrīz visas vanadžu kopas rīkojušas Ziemsvētku tirdziņus, kas devuši līdzekļus viņu mērķu sekmēšanai. Kanadas vanadzes nosūtījušas 1000 dolaru Minsteres latviešu ģimnazijai zēnu tautas tērpu iegādei. Vanadžu kopu gatavotās lelles etnografiski pareizos Latvijas novadu tautas tērpos novietotas skatei vitrīnēs DV Namā Toronto. Vanadžu valde Kanadā pulcējusies pagājušā gadā sešās kārtējās valdes sēdēs. Notikusi arī viena paplašinātā valdes sēde, kuŗā piedalījušās arī vairāku kopu vadītājas vai to pārstāves. Tāpat noticis viens vanadžu salidojums un viens draudzības saiets Sidrabenē. Šogad, 3. un 4. oktobrī, Sidrabenē notiks DV ASV un DV Kanadas valdes kopsēde, kuŗā vanadzes piedalīsies ar īpašu programmu sēdes dalībniekiem un viesiem, rūpējoties arī par ciemiņu pacienāšanu. Kanadas vanadžu vad. piedalījusies arī 8 DV Kanadas valdes sēdēs un abu zemju DV valžu sēdē Garezerā. Bez tam apciemojusi vairāku DV nodaļu un vanadžu kopu sarīkojumus un Sv. Katrīnu vanadžu kopas 35 gadu darbības atceres svētkos teikusi runu. Vanadzes piedalījušās arī Melnās lentes demonstrācijās. Labs noiets bijis vanadžu izdotai Pavāru grāmatai, pasūtinot 8000 eksemplāru arī angļu valodā četros iespiedumos. Izplatīšanas darbu sekmīgi veikušas vanadžu kopas.

Vanadžu palīdzības, idejiskais un sabiedriskais darbs sniedzies arī ārpus savas kopas un DV nodaļas robežām. Pēdējā laikā vairākas vanadžu kopas veltījušas savas intereses arī veco ļaužu mītnei Kristus Dārzs. Tās izpaudušās ne tikai mītnei ģeografiski tuvākajās vanadžu kopās, kā Toronto, Kesvikas Bramptonas un Druvas, bet arī tālākajās, pat Britu Kolumbijā ar materiālu atbalstu. Bramptonas vanadzes katru nedēļu apmeklē Kristus Dārzu, lai iepriecinātu tā iemītniekus, tāpat bijuši apmeklējumi no Druvas un Kesvikas vanadžu kopām. Londonas vanadzes Kristus Dārzu apciemojušas vismaz piecas reizes, kaut gan šķir ap 200 jūdžu liels attālums. Veltes nodotas Pļaujas svētkos un Ziemsvētkos, kā arī lielāks daudzums cepumu. Toronto vanadzes izkārtojušas Kr. Dārzā arī pensionāru pēcpusdienu. Vanadzes sekmīgu darbu parādījušas arī citos laukos, izpelnoties atzinības. Tā Hamiltonas vanadžu kopas vadītāja Kate Lapiņa par darbību ārējās informācijas darbā saņēmusi Brīvības vairogu. Montrealas vanadžu vadītāja Erika Vītiņa, kas piedalījusies DV 5. globālajās dienas Freiburgā, nodevusi Bērzainei savu vanadžu velti — 500 dolaru. Latviešu Centrs Montrealā atbalstīts ar 1000 dol., un ar 500 dolariem Patiesības fonds un DV lauku īpašums Dzintari.

V.S.

Mākslinieku vienības Latvis

32. gadskārtējā izstāde

SV. JĀŅA BAZNĪCAS ZĀLĒ, 200 BALMORAL AVE, TORONTO.

Izstādi atklās LNAK priekšsēdis T. Kronbergs

piektdien, 3. aprīlī, pl. 19.30.

Izstāde turpinās: 4. aprīlī no pl. 10—20
un 5. aprīlī no pl. 13—19.

Ielūgumus neizsūtīs. Visi laipni aicināti.

Izīrējama
MĒBELĒTA ISTABA
Gerrard-Woodbine rajonā.
Zvanīt 691-3980.